



(foto Suzy Van Dun)

Opening academiejaar 1994-95

De negen van rektor Dillemans

De traditionele opening van het academiejaar is niet bepaald de meest opwindende gebeurtenis van het jaar, maar ze hoort dermate bij de couleur locale van ons universitaire wereldje dat ze jaar na jaar toch wat volk op de been brengt. Dit jaar was er zelfs behoorlijk veel volk: studenten en een behoorlijk grote groep togati zorgden voor een goed gevulde aula Pieter De Somer. Dat had allicht iets te maken met het feit dat volgend jaar iemand anders de plaats van rektor Dillemans zal ingenomen hebben. Veel was er echter niet te beleven. Agalev kwam even de boel 'opfleuren' en de laatste openingspeech van de huidige rektor was nogal, euh, lang.

Als vanouds trok de stoet van togati 's morgens van de hallen naar de Sint-Pieterskerk. Onderweg werden zij op-

gewacht door een kleine groep actievoerders van Agalev-studenten en Agalev-Leuven, waarvan er één hardhandig door de politie werd afgevoerd. Met een bloempot met gras en een stempelkaart wensten zij hun grieven symbolisch duidelijk te maken aan de academische beleidsmakers. De meest bekende daarvan is allicht wat de groene jongens in hun persmededeling de bedreiging van de laatste open ruimte in Leuven door de bouw van nieuwe universitaire centra noemen. De KU Leuven wil bijvoorbeeld op het zogenaamde Termunckveld een wetenschapspark bouwen, een dossier dat al op veel weerstand gestoten is. Desondanks lijkt het dat de KU Leuven nu toch haar slag zal thuishalen via een herziening van het gewestplan.

In de Sint-Pieterskerk vond daarna de gebruikelijke eucharistieviering plaats. Dit jaar werd die voorgegaan door Jan Dumon, pastoor van de universitaire parochie. In zijn homilie legde hij, net zoals de rektor later in zijn toespraak, de nadruk op de maatschappijbetrokkenheid van de wetenschap. Na de viering ging het richting aula Pieter De Somer. Onderweg werd de stoet opgewacht door een aantal KVHV'ers, een traditie die reeds daert van voor de tweede wereldoorlog.

Goed

De academische zitting werd ingeleid door de rektor die de aanwezigen bedankte, waaronder een hele rits ambassadeurs en politici zoals senaatsvoorzitter Frank Swaelen, de ministers Herman Van Rompuy, Louis Tobback, Leo Delcroix, Jozef Chabert en Vlaams minister-president Luc

Van den Brande. Vanzelfsprekend dus veel volk van de geestesverwante politieke familie, op Tobback na, maar die heeft zoals bekend weer andere redenen om zijn neus hier te laten zien. Verder gaven ook de rektoren van de VUB en van zusteruniversiteit Louvain-la-Neuve acte de présence. Meest opvallende afwezige was Vlaams onderwijsminister Luc Vandebossche.

Voordat het assistend academisch personeel aan het woord kwam, evalueerde de rektor kort het voorbije academiejaar. En hij zag dat het goed was. Bij het tere punt van het wetenschapspark op Termunck gekomen reageerde de rektor ook even op de tegenstanders van dit projekt. Het luide dat wij ons niet moeten laten meeslepen door "kampagnemakers." Als een doekje voor het bloeden zal de universiteit namelijk "een grote zone langsheen de Dijle groen en onbebouwd laten."

Typeerde

Vervolgens was het woord dus aan Kurt Deketelaere, vertegenwoordiger van het AAP en het BAP, het assistend en bijzonder academisch personeel. Zijn toespraak spitte zich heel concreet toe op een probleem, namelijk dat van de tewerkstelling van eks-AAP'ers en -BAP'ers: "Zo ervaren verschillende afscheidnemende AAP'ers en BAP'ers dat ze té gespecialiseerd zijn, té theoretisch zijn, té duur zijn, té oud zijn, voor de postuniversitaire job die ze beogen." En dat zou door de betrokken groepen hoe langer hoe meer als problematisch aangevoeld worden. Vandaar ook een pleidooi voor initiatieven van de KU Leuven inzake carrièreplanning van AAP en BAP. Die initiatieven "worden het best geformuleerd, gekoördineerd en uitgevoerd door een daartoe opgerichte

volg op pag. 13

Nieuwe tak in Leuven Festival van Vlaanderen grijpt om zich heen

Op donderdag 29 september programmeert het Festival van Vlaanderen (FvV) 'Sonatas 555', een dansstuk van de Compagnie Michèle Anne De Mey, in sporthal De Nayer aan het sportkot. Dat moderne dans in een sportzaal wordt voorzien is op zich al merkwaardig. Toch zien noch de organisatoren, noch de dansers daar graten in, al beseffen ze wel dat er aan de voorstelling nog veel kunst- en vliegwerk zal moeten voorafgaan. Maar deze technische problemen lijken het minste van de beslommingen rond 'Sonatas 555'.

Eerst was er zelfs een ander stuk gepland: 'Pulcinella', het meest recente werkstuk van De Mey, dat onlangs in Antwerpen in première ging. Bij die choreografie komt echter veel akrobatie kijken en daar is geen enkele zaal in Leuven op voorzien. 'Pulcinella' afgevoerd dus, en vervangen door 'Sonatas 555', het vorige stuk van dezelfde danscompagnie, op muziek van Scarlatti.

Staat dat nog verkeerd in de programma-brochure van het FvV, dan is deze fout gelukkig al hersteld in het jongste Festivalmagazine. Dat betekent evenwel niet dat de informatie daarin zonder gebreken is. Zo zou 'Sonatas 555' in Leuven gebracht worden in ko-productie met het Stuc. Niets is minder waar. Volgens Stuc-verantwoordelijken is er nooit sprake geweest van een dergelijke samenwerking. Weliswaar werd gepolst naar eventuele interesse van het kunstencentrum, maar het Stuc liet al snel weten niet mee te willen doen. Blijkbaar liggen de dans-performances van De Mey het Stuc — of beter: Klapstuk, dat vanaf dit seizoen de volledige dansprogrammatie van het Stuc op zich neemt — niet, want ook bij vorige gelegenheden werden zij niet naar Leuven gehaald.

Binnen het Stuc worden ze alleszins nogal zenuwachtig van de onjuiste informatie die het FvV slag om slinger publiceert. Dat de fout in de eerste publicaties sloop, is nog enigszins te verantwoorden maar dat het FvV ook nu nog de naam van het Stuc gebruikt, ruikt sterk naar kwade wil. Het Stuc heeft immers een internationale faam op gebied van eigentijdse dans dankzij Klapstuk en de naamvermelding van het kunstencentrum geldt dan ook als een mooie referentie bij een zoektocht naar sponsors of subsidies. Het FvV verwerpt deze interpretatie en wijst er op dat het een evenwaardige partner is in Klapstuk, dat trouwens mee door hen is opgericht. Bij het Stuc laten ze om die reden liever niet het achterste van hun tong zien: men geeft geen kritiek op mensen met wie men in een werrelatie verkeert, een op zijn minst bediskussieerbare stelling.

Sigaret

Het is trouwens niet de eerste keer dat het FvV misbruik maakt van zijn bevoorrechte positie in het Vlaamse kultuurlandschap. Arrogantie en onbezonnenheid zijn verwijten die meermaals vallen in de gesprekken over het FvV. Plaatselijke organisaties of zaalbeheerders moeten vaak eerst in de kalender hun medewerking ver-

nemen en worden pas daarna uitdrukkelijk op de hoogte gebracht. Het FvV kan zich die werkwijze veroorloven omdat zijn grootse aanpak en sukses alle tegenspraak van kleinere 'partners' smoort.

De kalender van het FvV voor Leuven zit trouwens aardig vol, en ook daar is een verklaring voor. Nadat enkele mensen uit de FvV-organisatie gestoten waren die een eigen Leuvense FvV-koepel wilden oprichten — er zijn nu zo al zeven koepels, Leuven maakt deel uit van 'Brussel-Brabant' —, besloot het FvV zelf in te grijpen. Achter de schermen en op initiatief van het stadsbestuur wordt op dit moment druk overlegd om Vlaams-Brabant inderdaad zijn eigen koepel te geven. Schepen van cultuur en burgemeester-pretendent Carl De Vlies vindt dat Leuven als studentenstad en nog jonge hoofdstad van Vlaams-Brabant logischerwijze daarvoor in aanmerking komt. Ook het FvV heeft hier wel oren naar, gelet op het jonge en internationale publiek dat een universiteitsstad garandeert. Naast het stadsbestuur en het FvV zijn tevens de academische overheid, het Stuc en 'mensen uit de bedrijfswereid' (waarbij gedacht mag worden aan huidige projektsponsor ABB) bij het overleg betrokken.

Reus

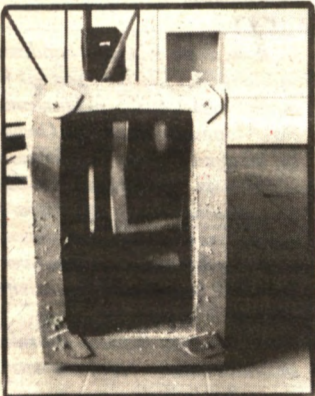
De vraag blijft of de stad wel op een dergelijke promotie zit te wachten. Recent nog werd een perskonferentie van het FvV in Leuven afgelast wegens geen interesse en met de verwijzing van 'Sonatas 555' naar een sporthal komt het gebrek aan infrastructuur voor grote evenementen weer pijnlijk aan de oppervlakte. De programmatie voor volgend jaar wordt mede daarom beperkt tot een muzikaal gedeelte, wat ook de sterke interesse van de studierichting Musikologie voor de nieuwe koepel verklaart.

In ieder geval wordt Leuven vanaf de volgende editie een heuse Festivalstad. De stad heeft zeker nood aan een beter gevuld en gestructureerd muziek aanbod, maar het wordt uitkijken of het FvV niet de huidige kleine en waardevolle projecten zal vertrappelen door al het sponsorgeld weg te zuigen. Afwachten met een kritisch oog is de boodschap.

Bart Eeckhout
Peter Van Rompuy

Compagnie Michèle Anne De Mey danst Sonatas 555 op donderdag 29 september in sporthal De Nayer, Tervuursevest 101, Leuven. Toegang 500-800 fr.

BINNENIN



Openingsweek 7-9
Gedaan met alle geleuter over Grunge-hardcore-rap of Ambient-country-rock. De latest cool thing om mede toehangers mee te overtroeven is alles te weten over de nieuwste jazz revelatie uit Nederland. Waarna je de mooiste vrouw uit het kafee versiert door door te gaan voor kultuurgoeroe en alles te weten over de openingsweek van het Kultuurraad-Stuc.

Nederland 6
Positieve punten aan de Hollanders? Ja zeker, nu leren we effie alles over uw eigen windmolen bouwen, goedkope jonge gouda en vooral over binnenhuiskweek van marihuana. Van tenen heeft u meer kaas gegeten.

GROEP T INGENIEURS MET VISIE
INDUSTRIËLE HOGESCHOOL LEUVEN

Campus Blauwput • Vuurkruisenlaan 4 • 3000 Leuven • Telefoon 016 23 08 50 • Telefax 016 22 83 43

STUDENTENSPEECH bij de opening van het academiejaar 1994-1995

L E Z E R S
B R I E V E N

Beste studenten,
Mijnheer de rektor,

Dames en heren,

Negen jaar is een achtste van de gemiddelde levensduur van de man. Negen jaar is meer dan een derde van de leeftijd van de gemiddelde student. Negen jaar duurden de eerste en de tweede wereldoorlog samen. Negen jaar al vervulde professor Dillemans het ambt van rektor van de KU Leuven. Mijnheer de rektor, u bent toe aan uw laatste ambtsjaar... Al negen jaar komen in onze speech dezelfde onderwerpen terug. Al negen jaar geven wij onze visie op wat er aan onze universiteit misloopt, en af en toe geven we zelfs toe dat er goed werk wordt afgeleverd door uw rektorat. Het waren negen jaren, mijnheer de rektor, van grootse plannen en mooie beloften, waarvan er sommige werden uitgevoerd en andere in stilte afgevoerd. Nu het einde van uw ambtstermijn nadert, krijgt u nog een laatste kans om woorden om te zetten in daden.

Nog negen maanden hebben onze rektor en zijn ploeg dus om hun periode aan het hoofd van de KU Leuven af te ronden. Negen maanden waarin er nog heel wat kan en moet gebeuren. We weten dat uw agenda al erg vol is geweest, dat hij al behoorlijk vol is en hoogstwaarschijnlijk nog veel voller zal worden. Laat ons even die agenda van de voorbije jaren overlopen, en de agenda van de volgende negen maanden misschien wat aanvullen.

Een veelbelovend project, mijnheer de rektor, was uw grote plan, het plan-Dillemans. Vijf jaar na uw plan worden aan deze universiteit helaas nog altijd veel vakidioten gevormd. Van de edele doelstellingen van het plan-Dillemans is minder in huis gekomen dan verwacht. Zelfstudie staat op een laag pitje, cursussen zijn vaak te encyclopedisch, er is nog steeds onvoldoende keuzevrijheid voor de studenten. Als we u mogen citeren: "De studiedruk verminderen om de student de kans te geven voor talen, media, expressie en algemene cultuur". Kent u dat verhaal nog? Het conservatisme van professoren en fakulteiten bleek dieper te zitten dan verwacht. Wat in de praktijk gebeurd is, is een samenvoeging van vakken om toch maar niet boven het magische aantal tien uit te komen. Van een fundamentele oplossing was er is nog altijd geen sprake. Wel van een paar surrogatoplossingen, zoals de 'Lessen van de 21ste eeuw'. Hiermee behaalde de universiteit veel media-belangstelling, maar dit lovenswaardige initiatief verandert niets aan de hyperspecialisatie van de opleidingen zelf. De echte hervormingen moeten binnen de bestaande lessenspakketten gebeuren. Waarom wachten wij al vijf jaar tevergeefs op de tweede fase van uw plan? Mijnheer de rektor, u heeft hiervoor nog negen maanden.

Nog een topprioriteit voor uw laatste maanden: de openbaarheid van bestuur aan deze universiteit. Wij moeten vaststellen dat er over belangrijke onderwerpen zoals de reallokatie van de financiële middelen alleen maar achter de schermen gepraat kan worden. De beslissingen daaromtrent hangen blijkbaar meer af van de persoonlijkheid van betrokken personen dan van reële noden. Van studenteninspraak is er in

zulke gevallen natuurlijk geen sprake. Over openbaarheid gesproken: Waarom is het voor studenten zo moeilijk om gegevens vast te krijgen die voor iedereen beschikbaar zouden moeten zijn? We denken bijvoorbeeld aan de slaagcijfers, of de resultaten van de onderwijs-evaluatie.

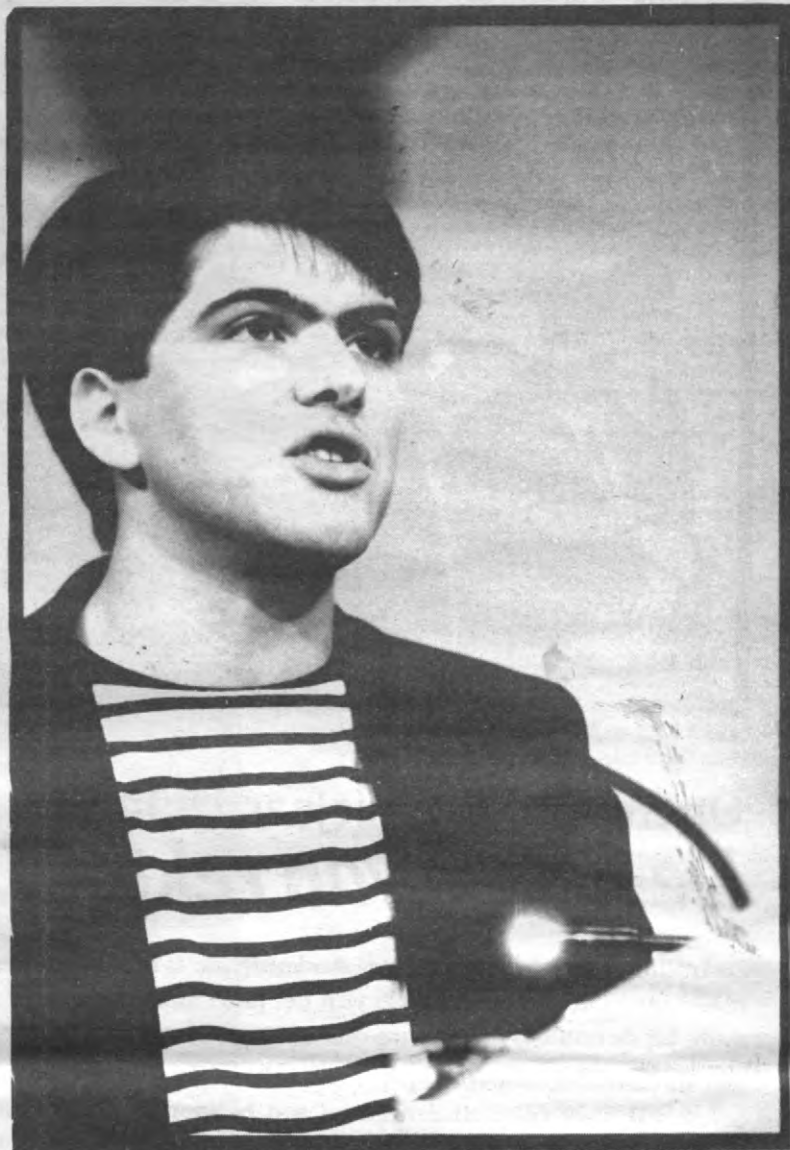
Onze spijtige konklusie is dat de universiteit haar eigen studenten nog steeds teveel wantrouwt. Wat heeft de universiteit dan te verbergen? Waarom is er soms zo weinig steun voor onze projecten? De kringen hebben de grootste moeite om lokalen te vinden om hun activiteiten te organiseren. De universiteit steekt nauwelijks een hand toe. De fakbars, volgens ons nog steeds een belangrijke bijdrage tot de persoonlijke en sociale ontwikkeling van de student, worden systematisch afgebouwd. Kultuurraad vindt weinig steun in de zoektocht naar de uitbouw van nieuwe infrastructuur. Bij verscheidene van onze projecten is het nochtans de universiteit die met de pluimen gaat lopen, zoals met de Algemene Onderwijsevaluatie, zoals met Velo, onze poging om het Leuvense mobiliteitsprobleem aan te pakken.

Wij hopen alleszins dat u in het komende academiejaar onze nieuwe projecten reëel zult steunen. Wij denken hierbij aan ons Metis-project: de bedoeling van Metis is om de eigen westerse kijk op onze leerstof te relativiseren door iemand uit een andere cultuur dezelfde les te laten geven vanuit zijn eigen perspectief. Zo proberen wij de opleiding wat breder te maken. U kan zich voorstellen dat iemand van het Afrikaanse continent anders tegen onze economische modellen aankijkt dan een Leuvense professor. Metis gaat dit jaar van start. Ook de nieuwe koepel voor buitenlandse studenten, Portulaca, ziet dit jaar het levenslicht. De vorige, Isol genoemd, is op een spijtige manier aan zijn eind gekomen. Hopelijk wordt de nieuwe koepel wel degelijk een representatieve spreekbuis voor de talrijke buitenlandse studenten aan onze universiteit, en wordt ze door onze academische overheid ook als dusdanig beschouwd en gefinancierd. Het internationale prestige van onze universiteit, dat u erg koestert, kan er alleen maar wel bij varen.

Alle lezersreacties kunnen bezorgd worden op het redaktiesekretariaat in de 's Meiersstraat 5, 3000 Leuven.

De brieven moeten betrekking hebben op in Veto behandelde onderwerpen of op Leuvense (studenten)aktualiteit. Anonieme brieven komen nooit in aanmerking: de schrijver moet steeds naam, studiejaar en adres bekendmaken. Slechts uitzonderlijk, en na uitdrukkelijk en gemotiveerd verzoek, kunnen ze weggelaten worden in Veto.

Brieven die langer zijn dan 35 regels van 68 aanslagen (spaties inbegrepen, wat overeen komt met ±1,5 getikte bladzijde met dubbele interlinie) worden in principe ingekort. De redactie behoudt zich het recht voor brieven niet te plaatsen.



(foto Karel De Weerd)

Een ander belangrijk aspect van het universitaire beleid is uiteraard de sociale sektor. Op verschillende vlakken zijn er tijdens uw ambtstermijn inderdaad aanzienlijke inspanningen gedaan. Acco kreeg enkele stimulansen, er werd werk gemaakt van een uitbreiding van de huisvesting, het beleid rond de kotprijzen van de residenties werd versoepeld, Alma I mag verhuizen. Toch blijft er voor de sociale sektor de voortdurende bedreiging van een stijfmoedertelijke behandeling. Zo wordt het binnen de sektor Studentenvoorzieningen steeds moeilijker om nieuwe projecten van de grond te krijgen. Het wordt zelfs moeilijk om de reeds bestaande diensten voldoende te ondersteunen. Want Studentenvoorzieningen heeft te kampen met een structureel deficit, de laatste jaren werden de reserves tot de bodem uitgeput. De studenten hebben zich over dit laatste nooit echt zorgen gemaakt. Er was immers een formele overeenkomst tussen Studentenvoorzieningen en het Algemeen Beheer, dat het Algemeen Beheer de onderhoudslasten voor de gebouwen van Studentenvoorzieningen voor het grootste deel zou overnemen. Het Algemeen Beheer beperkt zich nu echter tot het commentaar dat Studentenvoorzieningen binnen het toegekende budget moet zorgen voor een sluitend financieel beleid. Punt. Waarom voert het Algemeen Beheer zijn beslissingen niet uit? Mijnheer de rektor, uiteraard kan u hieraan in de komende negen maanden nog een en ander veranderen.

besloten wij ons uiteindelijk te distancieren van het geplande pausbezoek aan Leuven. Wij hebben het er moeilijk mee wanneer dogma's de weg naar rechtvaardigheid dwarsbomen. Eenzelfde houding was er korte tijd later bij verscheidene Leuvense professoren, van verschillende fakulteiten, naar aanleiding van de pauselijke 'Ordinatio Sacerdotalis'. Het strekt onze academische overheid tot eer dat ze deze hele discussie in alle sereniteit heeft laten plaatsvinden.

Ten slotte. Eigenlijk hadden we vandaag onze schijnwerpers ook nog op iemand anders willen richten, met name onze Vlaamse minister van Onderwijs. Bij het opnemen van de absenties zijn we echter tot de konklusie gekomen dat hij — naar traditie — weer afwezig is. We hadden wel eens iets willen zeggen over rechtvaardige studiebeurzen, over het geld dat wordt besteed aan wetenschappelijke prestigeprojecten, over de lerarenopleiding en diensmeer. We zullen onze visie dan maar — eveneens naar traditie — per briefwisseling overmaken.

Mijnheer de rektor, negen jaar is een achtste van de gemiddelde levensduur van een man, meer dan een derde van de leeftijd van de gemiddelde student, negen jaar duurden de wereldoorlogen samen. Negen jaar hebben wij nu met u samen gewerkt, of soms: proberen samen te werken. Negen jaren van loopgravengevechten, wisselende bondgenootschappen, wapenstilstanden en guerrillatechnieken. Er resten ons nog negen maanden. Negen maanden voor de tweede fase van het plan-Dillemans, negen maanden om te werken aan een grotere openbaarheid van bestuur, negen maanden om de relatie universiteit-student te verbeteren, negen maanden voor een noodlijdende sociale en kulturele sektor. Negen maanden van hoop?

We willen ook nog even terugkomen op een belangrijke discussie van de voorbije maanden. Een moeilijke discussie. Een gevoelige discussie. Namelijk die over een aantal recente pauselijke uitspraken. Als officiële studentenorganisatie van de KU Leuven

Kolofon

Veto
's Meiersstraat 5
3000 Leuven
016/22.44.38
016/22.04.66

Jaargang 21
nr. 2
27 september 1994

Ver. uitg. Peter Van Rompaey,
's Meiersstraat 5, 3000 Leuven

Hoofdredactie:
Kris Jacobs

Redaktiesekretaris:
Peter Van Rompaey

Redactie: Karel De Weerd,
Jeroen Overstijns,
Steven Van Garsse

Doka: Karel De Weerd,
Thomas Lambert,
Dieter Telemans,
Steven Van Garsse,
Katrin Vandenbosch,
Suzy Van Dun

Layout en vormgeving: Koert
Declercq,
Karel De Weerd,
Kris Jacobs,
Joris Janssens,
Jeroen Overstijns,
Patrick Staudt,
Peter Van Rompaey

Dtp: Filip De Keukeleere, Hans
Vandenabeele, Nico Rotty

Medewerkers: Bert Bernaerts,
Johan Bruyninckx, Tom Dams,
Mieke Deceuninck, Koert
Declercq, Filip De Keukeleere,
Ilse De Knibber, Frederik
Depoortere, Karen De Pooter,
Wim De Rop, Karen Desmet,
Bart Eeckhout, Massimo
Ennogiets, Gert Meesters, Hans
Vandenabeele

Eindredactie: Kris Jacobs en Gert
Meesters

Zetwerk en publiciteit
Alfaset Leuven (016/22.04.66)
Drukkerij Artoos (Kamperhout)
Oplage 9000 exemplaren
ISSN-nummer 0773-5162

Abonnementen
Studenten: 250fr; niet-studen-
ten: 350fr; buitenland: 600fr;
steun vanaf 1000fr;
over te schrijven op
rek. nr. 001-0959719-77

Redactievergadering
iedere vrijdagmiddag om
15.00u

Maak je keuze, kies je Macintosh!

Steeds meer computergebruikers zweren bij Macintosh en zijn legendarisch gebruiksgemak. Logisch: de duizenden Macintosh programma's werken allemaal op dezelfde manier en spelen perfect op elkaar in. En wat hem zo razend populair maakt: hij groeit met je mee. Wie een Macintosh heeft, heeft al een stuk toekomst mee. En wie er nog geen heeft, kan nu zijn Macintosh kiezen!

Macintosh Performa 450
39.990 F

Met de Performa 450 kan je meteen aan de slag. Je hoeft niet eerst allerlei commando's te leren. Makkelijker kan echt niet!



Macintosh PowerBook 150
54.990 F

De Macintosh PowerBook 150 is wel degelijk de goedkoopste PowerBook. Hij combineert kracht met het gemak van een vederlicht notebooksysteem.



De eigenschappen:

- Motorola 25 Mhz 68030 microprocessor
- Performa Plus kleurenmonitor
- 4 Mb RAM geheugen
- harde schijf 120 Mb
- standaard toetsenbord & muis
- bijgeleverde software: ClarisWorks, At Ease en Macintosh PC Exchange

De eigenschappen:

- Motorola 33 Mhz 68030 microprocessor
- backlit scherm van 23 cm diagonaal met grijschaal (4 grijswaarden)
- harde schijf 120 Mb en 4 Mb RAM
- sleuven voor interne modem
- bijgeleverde software: ClarisWorks en PowerBook Mobility bundel.

Alle prijzen zijn BTW inclusief. Het aanbod is geldig tot 31 oktober 1994 of zolang de voorraad strekt.

Education Centre Leuven

COMED
computers & onderwijs

Education Centre 'ComED' Leuven
H. Hooverplein 24
3000 Leuven
016/29 21 50
fax 016/29 31 50

Slaagpercentages van eerstejaarsstudenten Godsdienstwetenschappers skoren het hoogst

Godsdienstwet.	
Juli	39.5%
Totaal	73.8%
Wijsbegeerte	
Juli	26.3%
Totaal	28.6%
Rechten	
Juli	25.6%
Totaal	39.7%
Criminologische Wet.	
Juli	13.0%
Totaal	29.5%
Economische Wet.	
Juli	25.0%
Totaal	31.8%
Toegepaste Economische Wet.	
Juli	29.5%
Totaal	45.9%
Handelsingenieur (5 jr.)	
Juli	17.5%
Totaal	48.4%
Politieke & Sociale Wet.	
Juli	20.0%
Totaal	32.7%
Arts	
Juli	35.3%
Totaal	48.4%
Tandarts	
Juli	27.7%
Totaal	38.5%
Apotheker	
Juli	33.3%
Totaal	44.1%
Lichamelijke Opvoeding	
Juli	29.3%
Totaal	44.1%
Motorische Revalidatie & Kinesitherapie	
Juli	39.9%
Totaal	49.7%
Geschiedenis	
Juli	30.8%
Totaal	53.4%
Latijn & Grieks	
Juli	27.0%
Totaal	41.0%
Romaanse Talen	
Juli	31.8%
Totaal	49.4%
Germaanse Talen	
Juli	21.5%
Totaal	36.2%
Kunstwet. & Archeologie	
Juli	30.0%
Totaal	37.3%
Musicologie	
Juli	17.6%
Totaal	42.1%
Oude Nabije Oosten	
Juli	80.0%
Totaal	66.7%
Arabistiek & Islamkunde	
Juli	18.8%
Totaal	55.6%
Sinologie	
Juli	37.5%
Totaal	60.0%
Japanologie	
Juli	35.9%
Totaal	39.1%
Slavische Talen & Oosteuropakunde	
Juli	48.9%
Totaal	62.0%

Hiernaast vindt u slaagcijfers van het academiejaar 1992-93. In de KU Leuven lijkt een bijna panische angst te bestaan om slaagcijfers vrij te geven. Blijkbaar is men enorm gevoelig voor negatieve reacties in de pers, die dan weer hun reperkussies zouden kunnen hebben op het aantal inschrijvingen van eerstejaarsstudenten. Nochtans kunnen die slaagcijfers een aanwijzing zijn voor de doeltreffendheid van de studiebegeleiding en de didactische capaciteiten van het onderwijzend personeel.

In 1991 stonden in het dekreet van toenmalig minister van onderwijs Daniel Coens al voorstellen om "het aantal mislukkingen in het eerste jaar van het hoger onderwijs te reduceren." Dat dient volgens het onderwijsdekreet onder andere te gebeuren door de uitbouw van informatie en oriëntatie van de laatstejaarsstudenten van het secundair onderwijs. Daarnaast vraagt het document ook een betere begeleiding van de eerstejaarsstudenten. Konkreet dient dat te gebeuren door "intensieve begeleiding door 'onderwijsbegeleiders', zelf-evaluatietesten gedurende het eerste semester" en een examenregeling die "garanties biedt voor een bescherming van de student."

De KU Leuven doet inspanningen in die richting. Zo wordt een uitgebreid en gevarieerd informatiepakket via de Dienst voor Studie-advies ter beschikking van toekomstige studenten gesteld. Daarnaast zijn er ook infodagen voor aspirant-studenten. De studiebegeleiding in eerste kan is vooral gebaseerd op de monitoraten, die voor de individuele en groepsbegeleiding in de fakulteiten zorgen.

Ondanks al deze inspanningen is er de jongste jaren nauwelijks iets veranderd aan de slaagcijfers in de eerste kandidatuur. Vanaf academiejaar 1988-1989 is het gemiddelde slaagingspercentage zelfs achteruit blijven gaan van 48,7 procent in 1988-89 tot 44,7 procent in 1991-92. Voor het academiejaar 1992-93 was er terug een stijging van twee procent. Gemiddeld maken studenten uit humane wetenschappen het minste kans (44,3% in 1991-92) om in tweede kan te geraken, gevolgd door mensen uit biomedische wetenschappen (46,7%). De studenten uit eksakte wetenschappen hebben de meeste kans (55%). Globaal heeft iemand uit eerste kan eksakte wetenschappen dus 11 procent meer kans dan iemand uit humane wetenschappen. Het valt op dat het slaagpercentage bij biomedische wetenschappen van 59,10% in 1989-90 gedaald is tot 47,80% in 1992-93. De oorzaak hiervan is de vrije val van het slaagpercentage bij geneeskunde van 65% in 1990-91 tot 45%, grotendeels toe te schrijven aan het geringe rendement van de toegenomen instroom van Nederlandse eerstejaarsstudenten (zie ook artikel 'De vlucht naar België', pagina 6).

Het eerste jaar blijkt als selektiejaar te fungeren. Nog altijd wordt meer dan de helft van de studenten weg-geselekt. Opvallend hierbij is dat

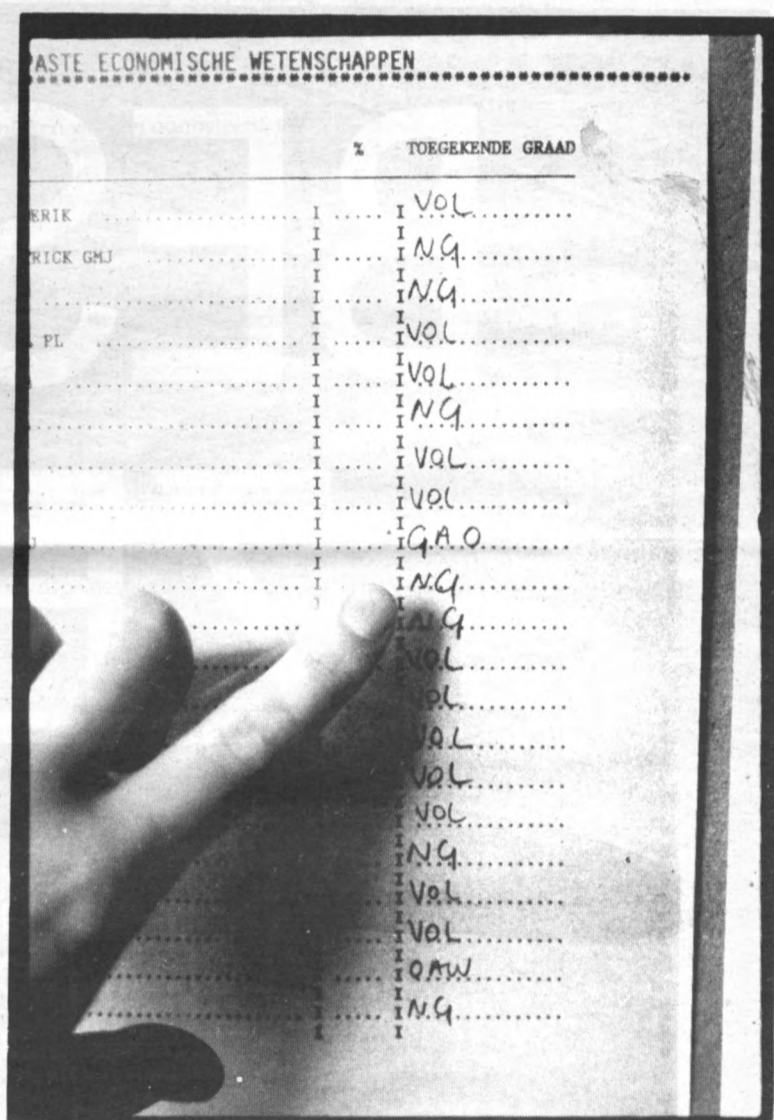
bij burgerlijk ingenieur en burgerlijk ingenieur architect —waar al op voorhand wordt geselekt door middel van een ingangsexamen — het slaagpercentage toch voor 1992-1993 nog steeds niet hoger lag dan respectievelijk 67% en 60%. De burgies hebben zelfs niet de hoogste slaagkansen. Die eer is weggelegd voor de godsdienstwetenschappers met bijna 74%. Waar deze uitschieter aan te danken is, is niet erg duidelijk. Kwatonen op de redactie beweren dat het iets met sandalen te maken heeft. Direkte achtervolgers op de godsdienstwetenschappers zijn de burgies, op een bandlengte gevolgd door de zes studenten van de eerste kandidatuur Oude Nabije Oosten (66,7%). De laagste slaagpercentages zijn te vinden bij Wijsbegeerte, Kriminologie, Politieke en Sociale Wetenschappen en Informatika, allen schommelend rond de 30 procent.

Ondanks de verwoede inspanningen rond studiebegeleiding dalen de slaagcijfers dus niet of nauwelijks. Voorzitter van studentenaangelegenheden professor Masschelein operde in De Standaard van 29 augustus dat de lichte stijging van de slaagpercentages voor 1992-93 deels te danken is aan de verhoogde aandacht voor de eerstejaars. Veel aanwijzings hiervoor zijn er echter nog niet. Niets wijst er trouwens op dat de slaagcijfers van het vorige academiejaar niet terug een deel lager liggen. Bij studenten-aangelegenheden kon men de cijfers van afgelopen jaar nog niet geven vermits ze nog niet verwerkt waren.

De cijfers van de eerste zittijd wou men ook niet geven. "Tegenwoordig doen veel mensen gespreide zittijden. Dat zou het beeld vervalsen", aldus professor Geysen, woordvoerder van de KU Leuven. Met gespreide zittijden bedoelt Geysen een aantal vakken niet meedoen in eerste zit, en voor de andere vakken zo veel mogelijk vrijstellingen proberen te halen voor tweede zit. Men kan dan ook bezwaarlijk zeggen dat gespreide zittijden het beeld vervalsen. Zij zouden evenzeer een symptoom kunnen zijn van een gevoel van onmacht bij de studenten, ingegeven door de enorme brok te verwerken leerstof. Daarom zou het de kwaliteit van de kandidaturen zeker ten goede komen als de vakinhouden grondig herzien werden. Een verschuiving van de zwaarte van het onderwijspakket naar de licenties zou zeker de overgang van het secundair naar het universitair onderwijs versoepelen.

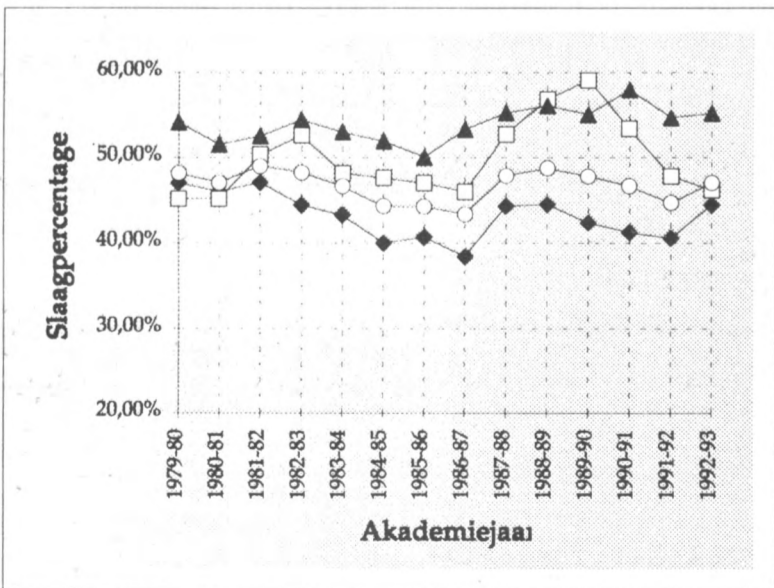
Peter Van Rompaey

Academiejaar	Humane Wetensch.	Medische Wetensch.	Exakte Wetensch.	Totaal KUL
1979-80	47,00%	45,10%	54,10%	48,10%
1980-81	46,00%	45,20%	51,50%	47,10%
1981-82	47,10%	50,30%	52,50%	49,00%
1982-83	44,40%	52,60%	54,40%	48,30%
1983-84	43,20%	48,20%	52,90%	46,60%
1984-85	40,00%	47,60%	51,90%	44,30%
1985-86	40,70%	47,00%	50,10%	44,20%
1986-87	38,40%	46,00%	53,20%	43,40%
1987-88	44,30%	52,70%	55,20%	47,90%
1988-89	44,50%	56,80%	56,00%	48,70%
1989-90	42,30%	59,10%	55,00%	47,80%
1990-91	41,20%	53,30%	57,90%	46,60%
1991-92	40,50%	47,80%	54,70%	44,70%
1992-93	44,40%	46,20%	55,10%	47,00%



Biologie	
Juli	36.4%
Totaal	42.6%
Geologie	
Juli	32.3%
Totaal	50.0%
Geografie	
Juli	41.7%
Totaal	43.6%
Burgerlijk Ingenieur	
Juli	49.6%
Totaal	67.5%
Burgerlijk Ingenieur - Architect	
Juli	39.1%
Totaal	60.4%
Bio-Ingenieur	
Juli	33.2%
Totaal	49.6%

Psychologie	
Juli	33.1%
Totaal	51.0%
Pedagogische Wet.	
Juli	38.1%
Totaal	52.8%
Informatika	
Juli	24.1%
Totaal	30.8%
Wiskunde	
Juli	44.1%
Totaal	54.0%
Natuurkunde	
Juli	36.0%
Totaal	50.9%
Scheikunde	
Juli	51.1%
Totaal	56.3%



◆ Hum □ Med ▲ Ex ○ Tot.

Niet dat het allemaal iets uitmaakt maar ...

Hier is uw ingangsexamen

Het ziet er naar uit dat het onvermijdelijk is. Er lopen te veel idioten rond in Leuven. Aangezien abortus en andere subtiele methodes van geboortebeperving aan onze katholieke universiteit nog niet toegestaan zijn, zal er vroeg of laat wel een ingangsexamen moeten komen.

Tot nu toe is het zo dat men de meeste van u na maximum twee jaar, waarvan een bisjaar, (trissers hebben dit volledig aan zichzelf te danken) hardhandig buitenpegelt. Hoewel wij natuurlijk de alternatieve formules verkiezen, proberen we nu toch een paar positieve kanten aan het onvermijdelijke te zien. Het zou misschien wel handig zijn als elke student op voorhand weet hoe groot zijn slaagkansen zijn als hij op de universiteit terecht komt. Maar de beleidsmakers maken een grote fout als ze slaagkansen verbinden met afkomst, vooropleiding, studierichting en nog van die flauwekul.

Wij hebben al lang ontdekt dat slaagkansen vooral te maken hebben met kennis van het studentenleven. Logisch trouwens, het eerste jaar in Leuven is onvermijdelijk een ontdekkingsstocht doorheen allerlei afkortin-

gen, organisaties, namen en mensen buiten de universiteit. Hoe minder een student over Leuven weet, hoe meer tijd hij kwijt raakt aan het ontdekken ervan, hoe minder tijd hij dus overhoudt om te studeren, hoe harder hij dus buist. Als hij er veel van kent, buist hij waarschijnlijk ook, omdat hij dan weet dat er heel wat leukere manieren zijn om in Leuven zijn tijd te verdoen dan achter een hoop kussens te zitten.

De beste slaagkansen zijn voor die student die dit allemaal misschien wel, misschien niet kent, maar het in elk geval net zoveel interesseert als het paringsgedrag van de Mexikaanse fruitvliegen. Die student die je enkel tegenkomt op de voorste rij in de aula (élke les), in de bibliotheek ('stille alstublieft'), of achter zijn buro ('je komt eigenlijk een beetje ongelegen'). Alhoewel deze student ongetwijfeld met

grote onderscheiding zal slagen, is zijn sociaal leven verder een volkomen mislukking, hetgeen hij tegen zijn pensioen zelf ook wel zal toegeven. De kansen van studenten in de middenmoot zijn vrij goed: één jaartje overdoen, doorgaans tweede zit, net een diploma, fiere ouders, een jaartje stempelen, jongerenbanenplan, twee kinderen, na vijf jaar een echtscheiding wegens slippertje in de badkamer, na twintig jaar ontslag door herstructurering van het bedrijf, mager pensioentje, enzovoort. Want, laten we eerlijk zijn, eenmaal in de middenmoot, altijd in de middenmoot.

Wat nu eigenlijk het beste is laten we volledig aan u over, democratisch als we zijn, maar uiteindelijk staat of valt uw toekomst dus met uw kennis en interesse over alles wat er in Leuven te beleven is. De volgende kwis, die overigens een voorstel is voor een ingangsexamen-als-het-dan-toch-moet, kan u iets meer vertellen over uw kansen.

- 1 NSV staat voor:
a: Nationalistische Studentenvereniging
b: Nationaal Sikhs Verbond

- c: Neo-trotskyistische Studenten Vakverbond
2 Waar is het NSV naartoe verhuisd?
a: Het stort van Interleuven
b: Leuven Centraal
c: De kieslijsten van het Vlaams Blok
3 Wie is de nacht-burgemeester van Leuven?
a: Fonske
b: Didi de Paris
c: Jan Bardi
4 Waarom zou u zich actief inzetten voor Veto?
a: roem en vrouwen
b: roem en mannen
c: de gratis drankjes op zondagavond
d: een praatje met de dtp-ers
5 Wat betekent Tobback voor Leuven?
a: Toekomstig burgemeester
b: Toekomstig baas van het OCMW
c: Toekomstig klant van het OCMW
6 Wat is de belangrijkste functie van Kringraad?
a: Vergaderen
b: Vergaderen
c: Vergaderen
7 Welke jongeren zijn er aangesloten bij "Genoeg!"
a: Maoïsten die niet meer studeren
b: Maoïsten die nog wel studeren
c: Studenten die niet maoïstisch zijn
8 Waar kent u R. Dillemans van?
a: Dat is die man met zijn eensnarige gitaar uit de Alma.
b: Hij is niemand minder dan de rektor.

- c: Hij speelt mee in de eerste strip van Kuifje.
9 Wat gebeurt er met puree uit Alma 2?
a: Er worden automatisch van die bruine roestbolletjes in gevormd.
b: Ze gaat lopen. En snel.
c: Ze funktioneert als hoofdbestanddeel van fluisterasfalt.
10 De korrekte uitspraak van KUL is:
a: Kul
b: Kaa Uu El
c: Kaa Uu Leuven
11 Wat komt er in de plaats van de binnenkort verhuizende Alma 1?
a: C&A
b: P&C
c: Alma 2
12 Hoeveel meisjes zijn in de Wandelingenstraat aangerand het voorbije jaar?
a: één
b: twee
c: vier
13 Hoeveel meisjes zijn er niet aan gerand in de Wandelingenstraat het afgelopen jaar?
a: één
b: twee
c: drie, maar één ervan kon halfweg ontsnappen
14 Is het waar dat de KU Leuven ekologisch waardevol landbouwgebied wil gebruiken voor een wetenschapspark?
a: Nee hoor, dan kent u de KU Leuven nog niet.
b: Ja, maar ook dat is ekologisch verantwoord.
c: Alleen op dinsdag.
15 Welke jonge politikus heeft nog veel gedaan voor de studentenbeweging?
a: Koen Kempnaers
b: Toon Boon
c: Geen enkele
16 Wat betekent de universiteit voor Leuven?
a: last
b: geld
c: beide
17 Wat is Leuven Kermis?
a: Permanente foor, en in september met bijhorende kraampjes.
b: De kerstmarkt, want dan verkipt Micha Mara smoutebollen.
c: De Alumni-dag
18 Hoe word je alumnus?
a: Afstuderen aan de KU Leuven
b: Je koopt een even grote als smakeloze auto en dito vrouw
c: b, maar dan zonder auto
19 Wat betekent een student voor een professor?
a: last
b: saaie examenperiodes
c: totaal niets
20 Wat is de functie van het Stuc?
a: Teverkstelling
b: Democratisering van de cultuur
c: drank verkopen in de bar
21 Is seks op een studentenkot leuk?
a: best wel
b: helemaal niet
c: tuurlijk, maar er zou wat minder over mogen gezeikt worden.
22 Wie is Jacques Derrida?
a: Franse dekonstruktie-pipo
b: de broer van Jacques Delors
c: de pedel van de fakulteit letteren
23 Is Mark Eyskens prof aan de KU Leuven?
a: ja
b: ach ja
c: als u het dan toch wil weten, ja, maar zeg nu zelf, is dat iets om trots op te zijn
24 Wat staat nieuwkomers aan de universiteit nog te wachten?
a: werkloosheid
b: een trisjaar
c: Leuven Kermis
25 Hoe heten de nieuwe Vetojoernalisten?
a: Claudia S., Cindy C. en Linda E.
b: Linda E., Claudia S. en Cindy C.
c: Cindy C., Linda E. en Claudia S.
26 Naar welke naam luistert de volgende nieuwe Vetojoernalist?
a: de mijne
27 Wat staat laatstejaars aan de universiteit nog te wachten?
a: een jaartje CLT
b: minstens twee tesisjaren
c: de Leuvense Kerstmarkt
28 Bestaat de Pedagogische Kring nog?
a: neen
b: ja
c: wat is dat?
29 Wat is een zwembandje?
a: een opblaaskonstruktie
b: een lichaamsdeel van enige Lokomensen
c: iets om mee op de maan landen
30 Is Veto democratisch?
a: ja
b: *
c: *

BESLIS ZELF

of we als bank bekwaam zijn om studenten te helpen slagen. Wij gaan het je niet vertellen. Daar heb je niets aan. Aan de onderstaande coupon wel.



STUUR DEZE COUPON TERUG.

Het CERA-studentenpakket voor studenten die stevig in hun schoenen staan en weten wat ze willen: handige gratis studentenkalender, overzichtelijke brochures, bankkaart met extra jongerenvoordelen, CERA-Move magazine, CERA-PHONE, informatie voor je scriptie, ... Vraag aan wat je interesseert en beslis zelf of CERA de moeite loont.

- | | |
|--|--|
| <input type="checkbox"/> Bankrekening en bankkaart. | <input type="checkbox"/> Brochures: |
| <input type="checkbox"/> De nieuwe CERA-studentenkalender '94-'95. | <input type="checkbox"/> Geld- en budgetbeheer. |
| <input type="checkbox"/> Infobundels: | <input type="checkbox"/> Starten met een eigen zaak. |
| <input type="checkbox"/> De beurs. | <input type="checkbox"/> Wat na je studies? |
| <input type="checkbox"/> De ECU. | <input type="checkbox"/> Infoblad vakantiejobs. |
| <input type="checkbox"/> Algemene economische begrippen. | <input type="checkbox"/> CERA-PHONE. |
| <input type="checkbox"/> Geld- en betaalsystemen in België. | |

Je naam _____

Adres _____

Gemeente _____

Bezorg deze coupon aan een CERA-bankkantoor of stuur hem naar CERA, Dienst Marketing, Brusselsesteenweg 100, 3000 Leuven, fax 016/30.32.07.



DE BANK DIE JE RUIMTE GEEFT.



Besparingen in Nederland

(foto LSVB)

Het rommelt in Nederland. Jarenlang hebben de studenten er in een tamelijk bevoorrechte positie gezeten. Door het uitstekende studiefinancieringsstelsel konden zij zich een grotere zelfstandigheid aanmeten. Zo vormde het studentenleven een ideale overgang tussen secundair onderwijs en een werkend leven. Door de besparingsplannen van de paarse coalitie dreigen al deze verworvenheden verloren te gaan. De nieuwe regering wil immers voor 'dertig miljard frank besparen in het hoger onderwijs'. Deze abrupte besparingsplannen werden beslist over de hoofden van zowel de universiteiten als de studentenbeweging. De Nederlandse rektoren haalden bij de opening van hun academiejaar begin september al zwaar uit naar de paarse regering maar ook de studenten begonnen acties. Meer hierover in 'Protestacties'. Verder leggen we de Nederlandse studiefinanciering uit. Niet alle aspecten aan het Nederlandse hoger onderwijs zijn te benijden. Zo is er voor een aantal richtingen een numerus fixus. Wat dit inhoudt en wat de gevolgen hiervan zijn, leest u in 'De vlucht naar België'.

NEDERLAND

De paarse coalitie slaat toe *Dertig miljard frank besparen in het hoger onderwijs*

Er wordt wel eens gezegd dat Nederlanders op zowat alles voor zijn. Ze zijn progressief, ruimdenkend en liberaal in de brede zin van het woord. Soms wil dat de discussie stimuleren en in die zin heeft het ook zijn positieve kanten (denk maar aan de discussies over euthanasie, soft drugs en abortus). Maar met de jongste discussies over het hoger onderwijs, dreigt het wel even fout te lopen.

In Nederlandse studentenmiddens ontstond een maand geleden hevige konsternatie. De regeringsverklaring van de vrij moeizaam verlopen formatie van Wim Kok (PVDA, D'66, VVD) bleek zomaar even een besparing van anderhalf miljard gulden in het onderwijs in petto te hebben, en dat uitgerekend bedongen door een socialistische eerste minister (Kok) en mee ondertekend door een socialistische minister van Onderwijs (Ritzen). In het verkiezingsprogramma van de PVDA stond nochtans dat er vierhonderd miljoen extra in het hoger onderwijs moest geïnvesteerd worden.

In de regeringsverklaring werden twee voorstellen geformuleerd die zouden moeten leiden tot de vooropgestelde besparing. Er wordt fors gesneden in de studiefinanciering. Die bezuinigingen gebeuren rechtstreeks op het studieloon (de basisbeurs) dat

elke Nederlandse student krijgt (zie 'De afbraak van de studiefinanciering'). Dat zou in totaal één miljard gulden (twintig miljard frank) moeten opleveren.

Chaos

In één adem met de hervormingen van het beuzensysteem werd ook een totale herstructurering van het onderwijs aangekondigd, gestoeld op het angelsaksisch model. Konkrete zou dat betekenen dat alle opleidingen herleid worden tot drie jaar. De beste studenten kunnen daarna dan nog één tot drie jaar doorgaan. Hiermee zou men dan nog eens een half miljard kunnen besparen.

Bij de bekendmaking van de begroting op prinsjesdag, vorige week dinsdag dus, werd gesteld dat de 'onderwijs'-besparingen niet doorgaan. Dat

geldt echter slechts voor het tweede luik van de besparingen. De paarse regering stapt immers niet af van het miljard besparing op de 'studiefinanciering'. De aangekondigde bezuiniging door een herstructurering van het hoger onderwijs wordt voorlopig dus wel bevroren. De hervormingsplannen blijven echter nog steeds boven de hoofden van de Nederlandse studenten hangen, al was het maar omdat het half miljard tot nader orde bij Ritzen blijft staan, die moet onderzoeken of dat luik van de besparingen technisch haalbaar is. Blijkt dat niet zo te zijn, dan moet Ritzen dat half miljard op een andere manier zien te vinden.

De bezuinigingsplannen in het hoger onderwijs mogen dan al zeer drastisch zijn, helemaal onverwacht kwamen ze niet en ze moeten begrepen worden in het licht van een hele reeks voorafgaande besparingsplannen van minister van Onderwijs Ritzen. Die zorgden niet alleen voor een heuse chaos vanwege allerlei overgangsmatregelen maar leidden ook tot een verregaande afbraak van de sociale sektor in Nederland. Het begon al in 1982 toen de wet op de Tweefasenstructuur de inschrijvingsduur en cursusduur beperkte. Vier jaar later werd er aan de studiefinanciering geknaagd en de Harmonisatiewet uit

1987 veralgemeende de beperking van de studieduur. In 1991 werd dan het studieloon beperkt tot vijf jaar. In 1993 kwam Ritzen op de proppen met zijn *tempobeurs*, waardoor het studieloon omgezet wordt in studielening als men het vereiste aantal studiepunten binnen een jaar niet haalt. Andere maatregelen zijn de Wet Doelmatigheid, ondertussen afgevoerd, waardoor studenten die een tweede studie willen beginnen de volle pot moeten betalen en de *prestatiebeurs*, die de student aanmaant om zijn studies binnen de opgegeven tijd af te werken. Om dat te bereiken wordt direct gestart met een studielening die men alleen terugkrijgt indien met een voldoende aantal studiepunten heeft gehaald.

Enkel

Wat er ook van zij, Wim Kok en zijn regering haalden zich na het bekendmaken van de plannen de woede op de hals van zowel de universitaire bestuurders als van de studenten. Het voornaamste punt van kritiek was dat de regering eerst besloot dat er een half miljard moest gevonden worden en dat men het pas achteraf invulde. Dat die inhoudelijke kant helemaal over het hoofd werd gezien bewees, nog volgens studenten en academici, de uitspraak van staatssecretaris Aad Nuis (D'66) die had gezegd dat hij over de voorstellen had gepraat met een aantal studenten op een terras. Uiteindelijk bleek het om één student te gaan die lid was van de jongerenafdeling. Die uitspraak zou later nog veel hilariteit opwekken en werd nog al eens geciteerd in tal van openings-

redes en editoriaalen: de besluitvorming op het terras.

Dat een deel van de plannen voorlopig in de koelkast gestoken is, betekent allerminst dat de Nederlandse studenten nu op rozen zitten. Er wordt immers nog steeds voor 1 miljard bezuinigd op de studiefinanciering. Bovendien blijft het half miljard door herstructurering, op de begroting van Ritzen staan. Het moet ook in principe ingeschreven worden voor 1998 en, hoewel Ritzen hoopt op een negatief advies, zou het onderzoek wel eens positief kunnen uitvallen. Anders zal hij het op een andere manier bij het hoger onderwijs moeten besparen.

Typisch voor de bijhorende visie is bijvoorbeeld dat men niet zozeer bekijkt of de hervormingen wenselijk zijn, maar of ze genoeg geld gaan opbrengen. Helemaal in die enge economistische lijn liggen trouwens de recente voorstellen van PVDA-kamerlid Rick van der Ploeg. Deze jonge hoogleraar economie stelt voor om het hoger onderwijs gedeeltelijk te privatiseren. In eerste instantie is hij voor de basisopleiding van drie à vier jaar, geregeld door de overheid, zoals de regeringsverklaring ook al voorstelde. De vervolgopleiding, enkel voor de beste studenten, zou dan op de markt gegooid worden. Studenten en de bedrijfswereld financieren en bepalen wat er wordt onderwezen. De overheid past bij voor minder evidente richtingen.

Steven Van Garse
Peter Van Rompaey

Geneeskunde studeren zwaarder dan verwacht

De vlucht naar België

Er studeren ruim twee keer zoveel Nederlanders in Vlaanderen dan Vlamingen in Nederland. Vijfennegentig procent van de Nederlanders die in Vlaanderen studeren, volgt geneeskunde en de laatste jaren is er sprake van een groei van het aantal grensoverschrijdende studenten. Dat zijn een aantal konklusies uit de studie 'Studeren in Nederland of Vlaanderen', die verricht werd in opdracht van de Vlaamse en Nederlandse ministeries van onderwijs en wetenschappen.

Een tweetal jaren geleden gingen de fakulteiten geneeskunde van de KU Leuven en het Ruca in Antwerpen aan de alarmbel hangen in verband met de 'enorme' aantallen Nederlanders die zich als eerstejaars inschreven. Zo waren in Antwerpen zeventig procent van de eerstejaarsstudenten geneeskunde Nederlanders. In Leuven ging het om veertig procent. Studenten die in Nederland uitgeloot werden, trokken immers naar België waar geen beperking op het aantal geneeskundestudenten geldt.

Toevlucht

Voor de enorme toeloop van Nederlanders bestond er in België aan de meeste universiteiten een beperking

op het aantal buitenlanders per faculteit. Nieuwe EG-regels verboden Vlaanderen echter om in hun toelatingsbeleid strenger te zijn voor studenten van andere EU-landen, dan voor Vlaamse studenten. De daaruit volgende toevlucht van Nederlanders naar geneeskunde in Vlaanderen leidde tot overhaaste reacties bij de diverse betrokken partijen.

Zo startte het toenmalige Medica-presidium een ontradingscampagne voor Nederlandse studenten. Ook de universitaire overheid uitte haar ongenoegen en onderlijnde in het begin van het academiejaar 1992-1993 dat de slaagcijfers van de Nederlanders met twintig procent wel erg laag lagen. Men hield hierbij echter geen rekening met mogelijke aanpassingsproblemen van onze noorderburen

aan het Belgische onderwijssysteem, terwijl er in andere gevallen steevast op gewezen wordt dat er uiterst voorzichtig moet omgegaan worden met het interpreteren van slaagcijfers.

Parkeerstudies

Nu is er dan eindelijk een studie die meer inzicht verschaft in wat de Nederlandse onderwijsminister Ritzen "de vlucht naar België" noemt. Daaruit blijkt dus dat het aantal Nederlandse studenten in het Belgische, voornamelijk Vlaamse, hoger onderwijs nog steeds groeit. In het afgelopen academiejaar 1993-1994 volgden volgens het rapport zo'n 1791 Nederlandse studenten hoger onderwijs in België (1130 aan de universiteit, 661 buiten de universiteit). Niet minder dan 95 procent van hen deed een medische studie: geneeskunde (72 procent), diergeneeskunde (21 procent) of tandheelkunde (2 procent). De overgrote meerderheid van hen koos niet voor deze richtingen wegens kwalitatieve of emotionele redenen maar simpelweg omdat ze in Nederland voor deze studie werden uitgeloot. Onze noorderburen hantieren voor geneeskunde een systeem van 'gewogen' loting. Hierbij worden studenten in poules verdeeld volgens hun score in het secundair onderwijs. Iedere poule levert bij loting een aantal studenten. De loting is gewogen in de zin dat er meer goede dan slechte studenten geloot worden.

Bliksem

Een deel van de studenten die niet geloot worden, kiezen voor een jaartje medicijnen in Vlaanderen om het jaar nadien een tweede kans in de loterij te wagen. Het gaat dus om echte 'parkeerstudies': van de eerstejaars die in België geneeskunde aanvragen, heeft slechts vijftien procent de intentie de studie medicijnen ook daadwerkelijk in België af te maken. De Nederlander kiest niet alleen door de loting voor een jaar in België. Ook het lagere inschrijvingsgeld trekt Ne-

derlanders aan om naar ons land uit te wijken. Financieel is het voor hen trouwens nog ekstra interessant aangezien ze de studiefinanciering, die ze in Nederland krijgen, volledig mee mogen nemen.

De Nederlandse studenten in België blijken nochtans doorgaans uit een hoger sociaal milieu te komen. Naarmate de ouders hoger opgeleid zijn of een hoger inkomen hebben, neemt de kans toe dat men kiest voor een studie in het buitenland.

Nederlanders ervaren studeren in België als tamelijk zwaar. Om bij te blijven moeten zij veel harder werken dan verwacht. Ondanks de extra inspanningen blijven de studieresultaten gemiddeld vaak achter bij de collega-studenten in Nederland. Ook de studiekultuur blijkt in België totaal anders te zijn. Er wordt minder een beroep gedaan op zelfstandigheid dan in Nederland. De ruimte voor keuzeonderdelen is kleiner, het onderwijs bestaat uit meer hoorkolleges en minder werkkolleges, de afstand tussen student en docent is groter en de sfeer is schoolser.

Het is duidelijk dat er een wereld

NEDERLAND

van verschil ligt tussen het Belgische en het Nederlandse universitaire onderwijs. Het vraagt dan ook een grote aanpassing om in ons land te komen studeren. Aangezien de meeste Nederlanders studeren in Vlaanderen slechts als een soort 'parkeerstudie' beschouwen, maken zij weinig kans om daarin te slagen.

Peter Van Rompaey

Protestakties

Onze Nederlandse collega's laten niet met zich sullen. Over het hele land wordt actie gevoerd tegen de besparingen van het kabinet-Kok met het hoger onderwijs en de studiefinanciering. Afgelopen maandag bezetten vijftientwintig Delftse studenten korte tijd het Ministerie van Onderwijs, één van de best beveiligde Nederlandse overheidsgebouwen. De studenten probeerden met een listige bliksemactie, het zogenaamde 'Rode Plein' in te nemen, de verblijfplaats van de bewindslieden van Onderwijs.

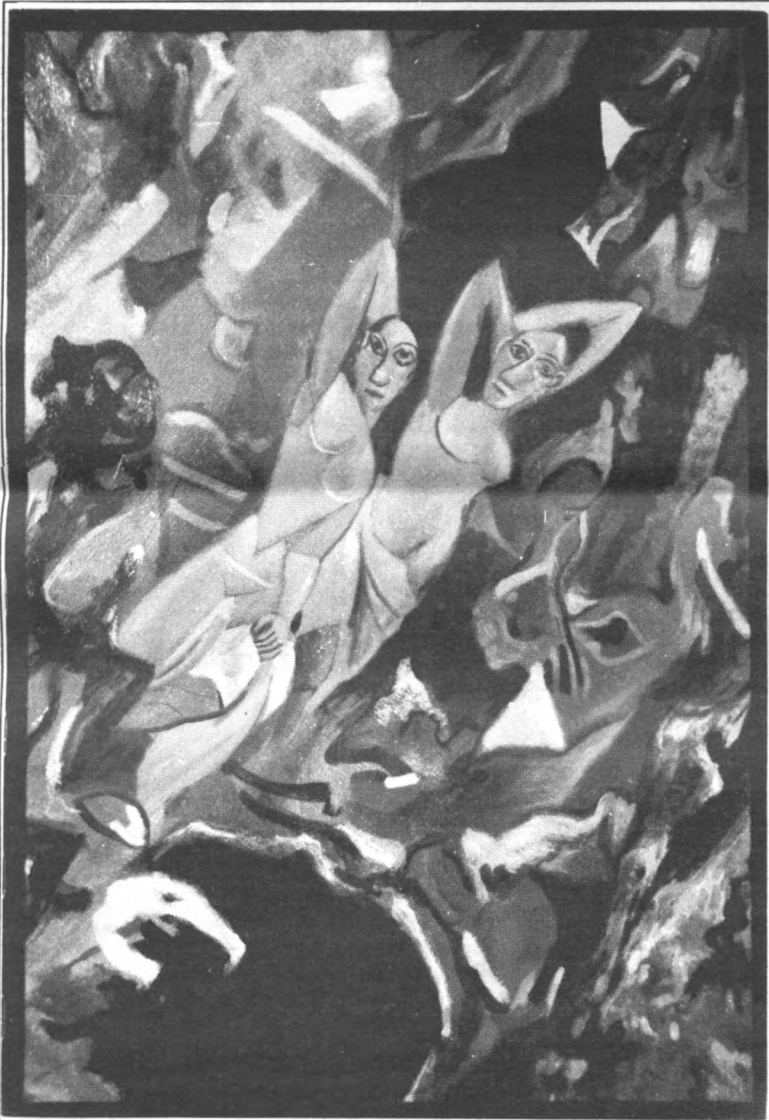
Terwijl een deel van de aktievoerders de aandacht afleidde met het dicht spijkeren van twee toegangsdeuren tot het ministerie, klommen andere aktievoerders via de brandladders naar de derde verdieping van het gebouw, waar zij binnengelaten werden door vier collega's die zich eerder op de dag als 'bezoeker' hadden aangemeld. Toen de bewakers de indringers op videokamera's laattijdig registreerden, werd het gebouw volgens de instructies met een druk op de knop hermetisch afgesloten.

Eenmaal binnen eisten de dapperen een gesprek met minister Ritzen. Anderhalf uur na de start van hun aktie verlieten de studenten vrijwillig het ministerie nadat Ritzen had toegezegd hen de volgende dag te woord te staan. In dat gesprek ging Ritzen niet in op de eis van de studenten om ook de bezuinigingen op studiefinanciering uit te stellen.

De Delftse studenten hadden al eerder van zich laten horen toen ze als symbolisch protest een geldtransportauto hadden overvallen en aan de voorbijgangers namaak-90-guldenbiljetten uitdeelden.

Ook in andere steden is de afgelopen dagen door studenten aktie gevoerd. Zo was er in Rotterdam een betoging tegen de 'afbraak van de studiefinanciering', terwijl in Sittard ruim drieduizend studenten en scholieren in staking gingen. De protestakties worden op het moment nog plaatselijk georganiseerd. Op 5 november is er een nationale demonstratie gepland in Den Haag.

(pvr)



Dit — is Picasso. Maar het zou ook, ik zou zelfs durven zeggen, met meer dan grote waarschijnlijkheid, dat het hier eveneens gaat om Dante. Biep biep. 1269-1321, zei The Body Hammer. Aleghieri, uit Firenze, niet de krimp kreup boem stad aan de stroom. Ook daar, nu het academiejaar weer van start is gegaan, is het een hele hoop mest (flietp zei de paradijsvogel Vergilius en hij bracht mij tot de zevende cirkel waar de schreeuwen op hun gezichten verstaend waren). In Antwerpen bedoel ik. In Firenze dus, waar de Sankta Krotsee eeuwig wit is. Kijk, daar loopt Wim van Gansbeke en floep daar loopt hij niet meer. De Sankta Krotsee was er nog niet, in het midden van het leven, daar in het midden van het bos. Boef beup en The Body Hammer keek de leeuw recht in de ogen. En nu, reutel reutel, is er nog een tentoonstelling ook. Waarna hij explodeerde tot een gehele integratie. Tekstintensiteit is een leeg verbalisme. Dante daarentegen. Niet die van Firenze, die van de tentoonstelling. In de bibliotheek van de universiteit. Van Firenze. Van Leuven, stad als een nekrologie. Van Avignon. Alwaar les demoiselles bloeien. Voorbij de negende cirkel. How safe is the ferryman? De ferryman leest La Vita Nuova. De nieuwe Revisor. Met, vroem, gewaardeerde bijdragen van niemand minder dan de hamer in twee stemmen. Onder andere plastische kunsten van grote waarde. Wit blauw en dan een explosie van inauthenticiteit. Wat zou Wim van Gansbeke hier van vinden? Wim zit in de derde cirkel en betaalt de veerman. Ghibeleinen en de gehele pauselijke stoel zont in Ravenna, de gewijde rokken hoog in de lucht. Nog steeds vindt Wim niets. Opwaaiende zomerjurken van Dante Portinari. Radio Drie, Beatrice en een brug over een groene Arno, partners in cultuur. Een Vlaamse kultuur van Memling en Guelfi. Tot wanneer kriecht de stadstaat? Nog tot 6 oktober 1994. Of tot het midden van uw leven. Maar dan wel in een donker bos.

En wat vindt Wim van Gansbeke? (foto Thomas Lambert) (jo)

Het Nederlandse beurzenstelsel

Studentenjobs nemen 110.000 full-time banen in beslag

owel in Nederland als in Vlaanderen gebeurt de financiering van het hoger onderwijs voor een groot deel vanuit de overheid. Per inwoner spendeerde de Nederlandse overheid in 1993 nog bijna twee keer zo veel aan het hoger onderwijs als de Belgische. Dat verschil lag vooral in het studentvriendelijkere studiefinancieringsstelsel.

In beide landen gaat een deel van het overheidsgeld rechtstreeks naar de universiteiten en de hogescholen. Een ander deel wordt uitgekeerd als vergoeding voor het levensonderhoud van de student. In tegenstelling tot Nederland krijgen de Vlaamse onderwijsinstellingen dan weer overheids-geld bedoeld voor sociale voorzieningen voor de studenten. Dat geld wordt onder andere besteed aan huisvesting, voeding en medische en sociale zorg voor de studenten.

Klasse

Iedere Nederlandse student tussen de achttien en de zeventwintig jaar komt — ongeacht het inkomen van de ouders — in aanmerking voor een basisbeurs. Voor thuiswonenden ligt dat bedrag momenteel nog op 225 gulden (4.500 frank) per maand, uitwonenden krijgen 560 gulden of ongeveer 11.200 frank per maand. Vanaf 1 januari 1995 zullen de uitwonende studenten nog slechts 470 gulden per maand uitgekeerd krijgen.

Thuiswonende studenten krijgen 68 gulden minder.

Besparingen

Naast die basisbeurs kunnen studenten met ouders die minder verdienen dan 63.000 gulden (1.250.000 frank) per jaar, een bijkomende rentedragende lening krijgen. Daarbovenop komt nog een aanvullende bijdrage voor studenten uit de laagste inkomensklasse. Uiteindelijk moet elke student — al dan niet met financiële hulp van de ouders — over een budget kunnen beschikken van ongeveer 24.000 frank per maand.

Als compensatie voor het geld dat binnenkort van de basisbeurs wordt afgetrokken, krijgen de studenten vanaf januari de kans om 15.000 gulden per jaar bij te verdienen terwijl dat nu nog 8.000 gulden per jaar is. "Tachtig procent van de studenten in Nederland werkt meer dan tien uur per week en dat loopt nog steeds op. Dat brengt een maatschappelijk verdringingseffect met zich mee dat door

de overheid absoluut niet wordt erkend en waar ook niets aan wordt gedaan. Onlangs is berekend dat die studenten 110.000 full-timebanen in beslag nemen", aldus Tyskia Hekster, de voorzitter van de Landelijke Studentenvakbond. Het Nederlandse studiefinancieringsstelsel zorgt volgens haar ook voor een grotere zelfstandigheid bij de studenten: "Bijna alle mensen wonen op kamers. Veel meer dan in België, heb ik begrepen. Het is ook niet zo dat ze elk weekend naar huis gaan. In Nederland is ouderonafhankelijkheid erg belangrijk. Door al die besparingen van de laatste jaren worden de studenten terug veel afhankelijker van de ouders."

Tempo

Niet alleen de inkrimping van de basisbeurzen maakt de studenten terug minder zelfstandig. Ook de 'tempobeurs' — geen studeerbeurs maar een regel die de student dwingt een minimum aantal vakken per jaar examens af te leggen en daarin ook te slagen — maakt het de studenten moeilijker: "Het rare is dat er steeds harder gestudeerd moet worden door de tempobeurs en dat er ook steeds meer ruimte wordt geboden om bij te verdienen. Terwijl dat eigenlijk twee dingen zijn die elkaar uitsluiten."

Peter Van Rompaey
Steven Van Garsse

Openingsweek

Kultuurraad, Klapstuk en het Stuc spannen samen en organiseren tijdens de eerste week van het nieuwe academiejaar een openingsweek waarin het de bedoeling is alle facetten van het huis aan bod te laten komen. Dat wil onder meer zeggen dans (met onder andere huischoreograaf Bert van Gorp), video ('City of the Steppes', van Stuc naar Parijs en met lauwerkrans terug naar het Stuc) en teater met Tristero. Meest in het oog springend is echter dat Kultuurraad deze keer meeprogrammeert, en wel als volgt: naast de traditionele rondleidingen voor eerste-kanners spelen De Kakkewieten energiek ten dans, staat er beeldende kunst voor de Alma als voorsmaak voor de volgende editie van Ithaka en is er op vrijdagmorgen een jazzontbijt met Jorrit Dijkstra. Fijne vaststelling is dat het geheel vrij gratis te noemen valt. Hieronder leest u er alles over. (jo)

'City of the Steppes' in het Stuc Van Mongolië naar Venetië

Trouwe Veto-lezers herinneren zich misschien het interview met de vijf jonge Leuvense cineasten van Inti Films in het tweede nummer van de vorige jaargang. 'City of the Steppes', een van de eerste realisaties van dit nieuwe Vlaamse produktiehuis, was vorig academiejaar reeds te zien in het Stuc en wordt nu in het kader van de openingsweek van Kultuurraad, Stuc en Klapstuk hernomen. Dat deze film in de tussentijd op het Parijse festival Cinéma de Réel bekroond werd met de Joris-Ivensprijs voor de meest vernieuwende documentaire zal daar allicht niet vreemd aan zijn. En zopas werd de documentaire ook voorgesteld op het festival van Venetië.

'City of the Steppes' handelt over Mongolië, dat na de val van de Sovjet-Unie op zoek gaat naar het eigen verleden, de eigen identiteit, en een eigen toekomst probeert op te bouwen. En toch is dit geen reportage zoals we er op tv zoveel te zien krijgen, wel integendeel. Het betreft hier een auteursdocumentaire, waarbij de uitgesproken persoonlijke benadering de vorm en inhoud van de film sterk bepaalt. De werkelijkheid wordt er dus niet in een vooraf opgestelde hypotese of een vooraf opgesteld scenario gedwongen en tracht in die zin bijvoorbeeld ook niet aan te tonen hoe arm en onderontwikkeld Mongolië wel zou zijn.

Film, en bijgevolg ook het kijken, worden hier beschouwd als een vorm van betekenisgeving, beleving, en bevraging. Of met de woorden van kameraman en producer Peter Brosens: "City of the Steppes is een beeld-essay. We reiken sleutels aan opdat eenieder voor zichzelf kan aanvoelen hoe de geschiedenis is geweest, want die is niet eenduidig. Als filmmakers willen we niet enkel inzichten, maar ook ervaring of beleving van die in-

zichten doorgeven." Door het exploreren van beeld, geluid en taal heeft Brosens getracht op een complexe en rijkere wijze een confrontatie aan te gaan met de Mongoolse cultuur en haar geschiedenis, die voor een westerling niet zo maar eenduidig te vatten is.

Samenwerking

Om diezelfde reden hebben Brosens en Halfants (geluidsman en ko-producent) nauw samengewerkt met de Mongoolse televisie en met het onafhankelijke produktiehuis Tobch Toli (in Ulan Bator). Inti Films vindt immers dat een goede research en de participatie van lokale partners bijdragen tot de kwaliteit van het eindprodukt. En ze hebben nog gelijk ook. De Inti-cineasten kunnen zo de wereld bekijken door de ogen van de mensen die ze filmen. Inti Films wil het publiek duidelijk maken dat Europeanen of westerlingen in weinig verschillen van pakweg een Angolees of een Vietnamees. "We respecteren de

mensen die we filmen en behandelen ze niet als bavianen, wat televisie al te vaak doet. Bovendien moeten de documentaires ook door de lokale markt kunnen gesmaakt worden", dixit Jan Vandierendonck, een van de medeoprichters, in De Morgen.

President

Trouwens, voor Inti betekent samenwerking zowel uitwisseling als

wederkerigheid. Naast de ko-productie van 'City of the Steppes' met Tobch Toli — dat streeft naar democratisering en herstructurering van de Mongoolse media, die nog grotendeels in handen zijn van eks-kommunisten — werd de Mongoolse journalist en producer Dorjkhandyn Turmunkh ingeschakeld voor de postproductie van de reportages die Inti maakte voor de nieuwsdiensten van de BRTN en RTBF (over de eerste vrije presidentsverkiezingen in Mongolië). Bovendien wil de Mongoolse televisie samen met Inti een programma over België maken, en staat er een nieuwe productie met Tobch Toli op stapel, getiteld 'State of the Dogs'. Er was ook nog het verzoek van de Mongoolse televisie om drie van hun technici te laten bijscholen door de BRTN, maar daar heeft men tot op de dag van vandaag nog niks ondernomen.

Urga

Die Vlaams-Mongoolse samenwerking heeft in elk geval herkenbare sporen nagelaten op het eindprodukt zelf. 'City of the Steppes' werd gedraaid door twee antropologen, de ene met een Masters of Arts in Visual Anthropology, de andere met een filmopleiding aan het Narafi, het Filmmuseum en het Stuc en met een passie voor abstracte kunst en surrealisme. Zo is er bijvoorbeeld een sekwentie waarin een kudde rendieren doodleuk tussen de grauwe woonblokken op wandel is. Of die scene waarin Mongolen hun stad afbreken en heropbouwen op de swingende muziek van Glenn Millers 'In the Mood'. Of de close-up van een stuk gras bedekt met een smeltende sneeuwlaag, die overgaat in een close-up van een zwarte en een witte schapevacht. De Mongoolse (kleur-

(kdq)



(foto Karel De Weerd)

rijke) folklore staat in schril contrast met de Russische moderne cultuur die er tegen wil en dank werd ingeplant, en eigenlijk ook nooit volledig geassimileerd werd.

Steppe

De Mongoolse invloed ligt eerder in de beheerste kameravoering, de lange opnames, de sobere klankband, en het gebruik van breedhoeklenzen, ideaal om de oneindig weidse steppes weer te geven, of om een gevoel van tijdloosheid uit te drukken. Heel af en toe wordt er commentaar gegeven in het Engels of wordt er iets gedeclareerd door een burger, onder andere: "You're a famous journalist. Why are you showing bad things to foreigners?"

Het resultaat is in elk geval een erg bekoorlijk poëtisch-lyrisch relaas over politici en handelaars, kunstenaars en herders, priesters en soldaten, kinderen en honden in een land van contrasten, tussen traditie en moderniteit, verleden en toekomst, Oost en West. Dit volk, volgens de myten geboren uit het rendier en de arend, gelooft dat gestorven honden reïncarneren in mensen. "Yesterday's dogs, today's people. History is being recycled. The steppes once silent will speak again." Maar wie luistert?

Mieke Deceuninck

'City of the Steppes' van Peter Brosens en Ode Halfants wordt samen met twee dansvideo's van Johan Grimonprez ('Smell the Flowers while you Can' en 'La force fait l'union fait la force') vertoont in het Stuc op donderdag 29 september om 20.30 u. U hoeft zelfs niets te betalen.

DE KAKKEWIETEN

DERTIEN GEKKEN OP EEN TRAMPOLINE

Stevige funk combineren met Rode-Ridderverhalen en Michael-Jackson-parodieën lijkt te veel op een podium. De Kakkewieten, een groep die bestaat uit een aantal beroepsmuzikanten en energieke teatermensen, weten dat perfect te combineren.

De Kakkewieten zijn het hobbyclubje van een aantal oude schoolvrienden die nu professioneel met muziek en teater bezig zijn. Om elkaar vaker te kunnen zien richtten ze deze groep op. Elektrische gitaren, sax, toetsen, vijf zangers, een rapper, een chansonnier vormen de min of meer vaste bezetting van het muzikale deel van de Kakkewieten. De acteurs van de groep spelen voor nar, springen in de zaal rond en grijpen elke gelegenheid aan om de zaal op stelten te zetten.

Robby Cleiren, één van de Kakkewieten die ook in het teater- en dansgezelschap de Roovers speelt, stelt het als volgt: "We hebben geen vaste bezetting en geen vast repertoire. Wat er op het podium gebeurt hangt af van onze stemming, de reacties van het

publiek, of wat er in de zaal aan attributen te vinden valt. Alles wordt op het moment zelf beslist. Als een toeschouwer niest, kan dat voor ons het begin zijn van een nieuw nummer. We repeteren nooit en improviseren heel veel, een aantal nummers liggen vast en brengen we altijd. Maar in feite kunnen we alle kanten uit, we doen waar we zin in hebben. We proberen er wel geen onderonsje van te maken met inside grapjes onder de muzikanten. Want als het publiek niet mee is, dan is voor ons het optreden ook mislukt."

De Kakkewieten maken gebruik van alle mogelijkheden van de zaal. Een trampoline gevonden in de koelissen maakt het stagediven plots een stuk interessanter. Robby: "Alles is bruikbaar, met alles kunnen we wel iets aanvangen. Op ons vorige optreden hebben we skeletten gevonden en we zijn daarmee het publiek in getrokken, dat had een heel leuk effect. Onze rekwisietenkoffer geraakt ook steeds voller met 'gevonden' voorwerpen."

Omdat er zoveel geïmproviseerd wordt, houdt elk optreden een risico in. "Soms komen we helemaal niet over en is het een flutoptreden. Maar als het werkt, dan wordt het heel goed. We willen de Kakkewieten niet zien als een groep muzikanten die komt optreden en waar dan publiek naar komt kijken. We zien het meer als een feest, een party waar iedereen in de zaal aan deelneemt. Daarom hebben we ook liever niet dat er veel van ons verwacht wordt, gewoon een feest."

Op het Bronks-jeugdteaterfestival waren ze alleszins in goede doen. Dertien hyperkinetische muzikanten sprongen en vlogen letterlijk door de zaal. Met slapstick en veel grimassen kregen ze de zaal aan het lachen. De set zit vol met muzikale grapjes zoals Lionel Richie combineren met Nirvana, hoewel ze op muzikaal vlak steken laten vallen en soms slordig zingen. Maar dat wordt ruimschoots gecompenseerd door het krankzinnig gedrag van de ganse groep.

Veto sprak met een jazzontbijt De morgenstond heeft Dijkstra in de mond

Jazz lijkt muziek voor een in-crowd, voor een beperkt groepje van kenners-muzikanten die elkaar de loef afsteken met kennis over majeur-zeven-sus-vier-akkoorden, altered scales en oktotonische toonladders. Als er dan voor de openingsweek van Kultuurraad een onbekend Nederlands jazztrio wordt uitgenodigd, zal er waarschijnlijk haast geen student aan denken om hiervoor de nachtrust te laten. En toch is het Jorrit Dijkstra trio nu net één van die verborgen parels die meer erkenning verdienen.

Tijdens een workshop in Canada leerde altsaxofonist Jorrit Dijkstra de Britse drummer Steve Argüelles kennen. Samen met bassist Mischa Kool namen ze twee jaar geleden een cd op. Vrijdagochtend spelen Dijkstra en Kool op het jazzontbijt in de Stucbar met als invallend drummer Michael Vatcher. We gingen bij Dijkstra op de koffie in een grijs rijhuis in de oude visserswijk van Amsterdam, een buurt die duidelijk de sporen draagt van een aantal mislukte herwaarderingsprojecten. We vroegen ons dan ook af of het voor een jonge Nederlandse jazzmuzikant moeilijk is om van zijn muziek te leven.

Prostitutie

Jorrit Dijkstra: «Het duurt gewoon een tijdje voor je bekend bent in die wereld. Ik ben begonnen in het Amsterdamse Stedelijk Conservatorium, waar ik al vrij veel in big bands kon spelen. Zo'n conservatorium is een goede manier om mensen te leren kennen via wie je werk krijgt aangeboden, kleine schnabbels in kafees en zo. Ik ging ook vaak naar het Bim-huis.»

Veto: Het Bim-huis?

Dijkstra: «Het Bim-huis is een podium voor jazz en geïmproviseerde muziek, hier in Amsterdam, maar niet alleen de bekende namen geprogrammeerd worden, maar ook onbekendere mensen die met nieuwe stromingen bezig zijn. Dat kunnen ze omdat er een financiële injectie van de overheid achter zit. Het is dus geen podium dat zich moet bedruipen met alleen maar de inkomsten van de bar of van de kassa. Daarom staat het internationaal vrij hoog aangeschreven. Veel musici vanuit Amerika en het buitenland spelen heel graag in het Bim-huis vanwege de gewaagde programmatie, met veel stijlen door elkaar. Dat er niet zozeer wordt gekeken naar wat er commercieel interessant is maar wel naar wat er artistiek de moeite loont, heeft tot gevolg dat er soms niet zo veel bezoekers zijn. Dat is een probleem, maar dat tref je in heel Nederland en misschien ook wel in België bij deze muziek aan. Het is een muzieksoort die niet zo populair is.»

Veto: Vind je dat je die muziek nog wel moet maken? Als je dat weinig mensen bereikt, kan je het enkel leefbaar houden via subsidies. Is dat wel een verantwoord systeem?

Dijkstra: «Iedere vorm van cultuur wordt zwaar gesubsidieerd. Jazz wordt natuurlijk gesubsidieerd door de overheid maar als je het vergelijkt met bijvoorbeeld toneelgezelschappen of klassieke muziek, krijgt jazz eigenlijk nog het minste geld toegestopt. De Nederlandse opera, hier in Amsterdam, krijgt per produktie vaak gewoon drie miljoen gulden. Dat is twee keer zoveel als het hele jaarbudget voor jazz in Nederland. Ik heb er dus niet zoveel moeite mee dat jazz gesubsidieerd wordt. Als het niet op de een of andere manier zou gestimuleerd worden, zou het heel moeilijk worden voor de muzikanten.»

Veto: Laten we even terug komen op onze eerste vraag. Hoe overleef je? Vind je niet dat je jezelf artistiek prostitueert?

Dijkstra: «Ik doe naast de optredens met het trio ook andere dingen. Zo zit ik in een bandje waarmee we Afrikaanse en Caraïbische muziek spelen op feestjes. Dat vind ik ook leuk om te doen. Af en toe gebeurt het wel eens dat er een optreden bij zit dat iets minder is, maar als dat één enkele keer gebeurt, vind ik dat niet zo erg.»

Veto: Je speelde onlangs mee in een teatervoorstelling. In hoeverre ga je vernieuwen door te zoeken in andere kunstvormen, of, iets dichterbij huis, in andere muziekvormen?

Dijkstra: «Nou ja, wat ik met dat teater doe, vind ik interessant. Maar wat muziek betreft ben ik niet beperkt tot bebop, of zelfs tot jazzmuziek. Ik probeer ook andere muziekvormen in mijn muziek te verwerken. Het tweede nummer op onze cd is bijvoorbeeld beïnvloed door muziek van de pygmeëen.»

Pygmeëen

«Ik weet niet of je die muziek kent. Ik heb zelf opnames van kinderstemmetjes die heel zacht intervallen zingen in een bepaalde pentatonische verhouding. Het is eigenlijk meer de sfeer van die opnames die ik in dat stuk heb willen leggen dan de technische kant van die verhouding. Die kompositie van mij is bijvoorbeeld in vijf kwart. Dat zouden de pygmeëen nooit doen. Die spelen meestal andere ritmes.»

Veto: Met sax, bas en drums heb je geen akkoordeninstrument. Vraagt zo'n bezetting een aparte aanpak?



Dijkstra: «Als saxofonist en als bassist heb je een veel grotere vrijheid. De bassist kan veel meer akkoorden spelen omdat er geen pianist zit die heel de tijd die akkoorden nadrukt. Als saxofonist kan je net zo goed begeleider zijn als solist. Onder een bassolo speel ik bijvoorbeeld zelf een begeleiding zoals de pianist normaal zou doen. Ook de bassist en de drummer hebben een grotere vrijheid dan in de meeste traditionele jazzgroepen, waarin de rollen veel duidelijker bepaald zijn: de saxofonist speelt de solo, de pianist begeleidt en speelt daarna ook een solo en de bassist speelt gewoon de grondnoten en de basnoten. Bij ons ligt dat heel anders.»

Balkan

Veto: Hoeveel van de dingen die jullie spelen, liggen op voorhand vast? Wat spreek je af, in hoeverre ben je vrij?

Dijkstra: «Wel dat verschilt heel erg. Soms werken we traditioneel met een akkoordenschema, soms met een melodie of alleen maar een baslijn, een andere keer vertrekken we dan bijvoorbeeld vanuit de structuur van een tango. Als we gaan repeteren kom ik altijd met een aantal nieuwe stukken. Dan heb ik al een idee van hoe het ongeveer moet klinken. Als we het spelen, pakt het vaak totaal anders uit maar eigenlijk ook goed. Het wordt dan heel anders dan ik het in mijn hoofd had.»

Veto: Maakt het uit of er publiek bij zit of niet? Ontstaat er een zekere spanning?

Dijkstra: «Ja, dat maakt heel veel uit. Op repetitie hebben we vaak niet zoveel tijd om te repeteren. Dan doen we echt het hoogst noodzakelijke, de maatjes, een aantal ruwe dingen. We durven niet te veel repeteren omdat we bang zijn dat het dan niet meer spontaan klinkt. Als we dan gaan spelen, gebeurt er van alles. Dan spelen we bijvoorbeeld langzamer of sneller.»

Veto: Treed je vaak op? Verkoop je veel cd's?

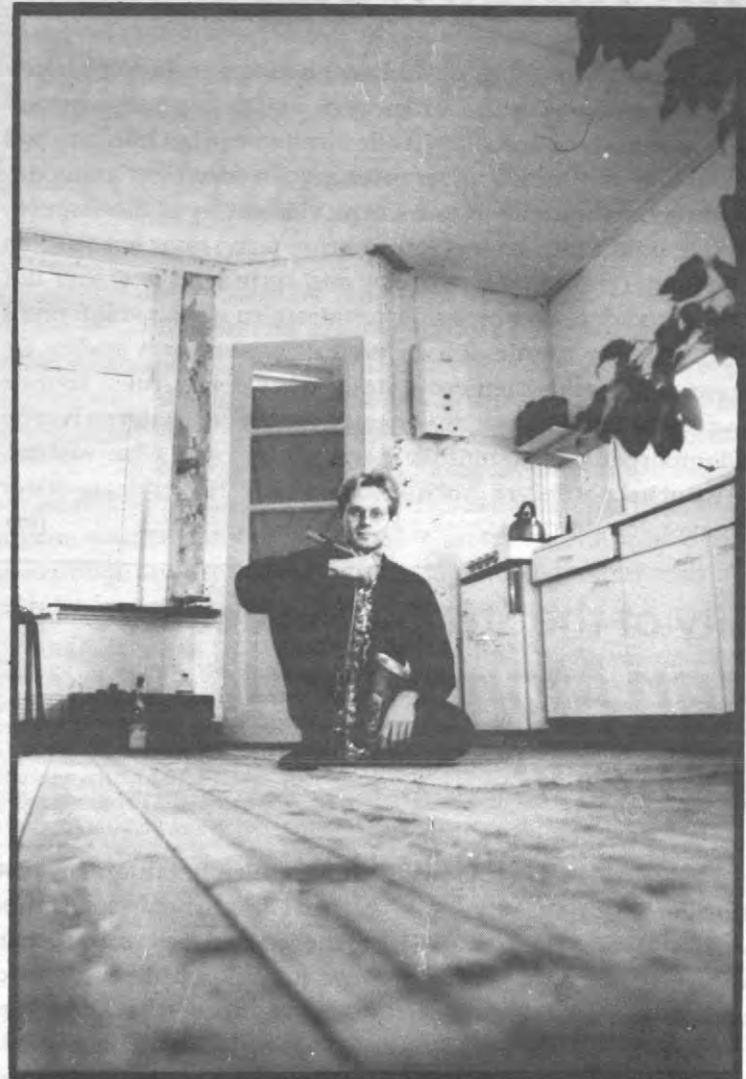
Dijkstra: «Dat is een moeilijk punt. Steve Argüelles, onze drummer, woont in Parijs en dus treden we op in kleine toerneejes. In april hebben we een toerneeje gedaan in Nederland met als gastgitarist en -violist Stuart Hall. Toen hadden we tien optredens. Dat was eigenlijk al een succes. Wat betreft verkoop van cd's, dat doen we eigenlijk alleen maar op optredens. Jazzmuziek in Nederland verkoopt gewoon niet in de winkel, zeker niet van Nederlandse mensen.»

Veto: Verkoopt de traditionelere jazz beter in Nederland?

Dijkstra: «Dat gaat iets beter maar niet om te zeggen dat het goed gaat. De gemiddelde Nederlander die met 40 gulden in een platenzaak staat, koopt een cd van Miles Davis en niet iets van Jorrit Dijkstra. Om dat te kopen moet je al een echte kenner zijn, of ons gehoord of gezien hebben. Daarom verkopen we meer cd's op optredens.»

Veto: Er zijn een aantal doemdenkers die zeggen dat jazz dood is, dat er geen ontwikkelingen meer zijn. Wat vind jij daarvan?

Dijkstra: «Dat verhaal hangt samen met het verhaal dat alles goed gaat met de jazz. Dat hoor ik al zolang ik muziek speel. Sommige mensen zeggen dat het steeds populairder wordt,



(foto Steven Van Garsse)

anderen zeggen dat jazz dood is en dat het alleen maar slechter gaat. Er zijn altijd mensen die verder blijven experimenteren en die verder blijven zoeken, en anderen die meer traditioneel willen werken. Dat zal volgens mij altijd zo blijven.»

Veto: Maar is alles al niet gedaan na Charlie Parker, Miles Davis, Coltrane, Ornette Coleman...?

Dijkstra: «Het is niet goed dat je alleen maar doergaat op de traditie die zich in de jaren vijftig ontwikkeld heeft. De toekomst is volgens mij dat er verschillende muziekvormen vermengd worden. Vooral in deze tijd, waarin er zoveel informatie is en er zoveel muziek wordt uitgebracht van andere culturen, andere werelddelen en andere volkeren, die naar mijn mening net zo'n sterke en belangrijke traditie hebben als die van de jazz.»

Veto: Krijg je door die vermenging geen verarming, is het gevolg van die beïnvloeding niet dat de muziek minder echt wordt, minder doorleefd?

Dijkstra: «Ik zie het zo: de bebop uit de jaren vijftig die men beschouwt als dé jazzmuziek is eigenlijk een traditie die ook heel ver van m'n bed ligt, want dat speelde zich zo'n 30 á 40 jaar geleden af, in een werelddeel waar ik nog nooit geweest ben en die uit een totaal andere cultuur komt. Dus heb ik met dat soort muziek net zo veel binding als met muziek uit de Balkan of uit Afrika. Net zo veel of net zo weinig moet ik eigenlijk zeggen.»

Tanden

Veto: Waarom ben je dan geen klassieke muziek gaan spelen?

Dijkstra: «Ik hou van improvisatie en die improvisatie vind je heel sterk terug in de jazztradities, maar natuurlijk ook in andere tradities.»

Veto: Wat vind je zo interessant aan improvisatie, wat wil je daarmee bereiken, waar zoek je naar?

Dijkstra: «Aan improvisatie boeit mij de communicatie die je hebt met de andere muzikanten en het feit dat er elk moment iets anders kan gebeuren. Je probeert steeds zo goed mogelijk te spelen wat er staat. Met improvisatie kun je echter op elkaar reageren of elkaar aftroeven. Dat kun je op verschillende manieren doen, een kompositie als basis nemen en op het akkoordenschema verder improviseren of op een ritme één of andere vorm vastleggen. Dat mis je natuurlijk als je van geschreven muziek afspeelt of voorgekomponeerde muziek brengt.»

Veto: Vind je dat muziek moet communiceren? Welk effect streef je bij het publiek na?

Dijkstra: «Dat het publiek op het puntje van hun stoel zit en zich toch comfortabel voelt, alsof ze in een hele relaxte leunstoel zitten, maar dat er toch zoveel gebeurt dat ze geboeid blijven. Dat er steeds een verrassing komt zodat ze toegespitst blijven op wat er gebeurt. Ik wil dat het publiek met een voldaan gevoel naar huis gaat en kan zeggen dat het iets gehoord heeft wat het nog niet eerder gehoord heeft.»

Mond

«Ik verwacht wel van mijn toeschouwers dat ze naar mij komen om te luisteren en dat ze openstaan voor de dingen die ik breng. Misschien vinden ze het niet mooi. Dat mag allemaal. Ik verwacht echter wel dat ze er aandacht aan besteden en daar hoeft je helemaal niet hoogbegaafd of intelligent voor te zijn.»

Veto: Is het niet zo dat de zaal meestal vol met muzikanten of geflopte muzikanten zit?

Dijkstra: «Ik vind het leukste publiek liefhebbers of mensen die daarom zelf geen jazzmuziek maken maar het wel volgen, cd's kopen en de krant lezen. Dat is vaak het dankbaarste publiek, want die zijn bereid te luisteren en zijn op de hoogte van wat er aan de hand is in de wereld, mensen die nieuwsgierig zijn naar nieuwe bandjes. Die willen gewoon graag naar een concert komen.»

Veto: Om af te sluiten: speelt het Jorrit Dijkstra trio wel jazz?

Dijkstra: «Als mensen vragen wat voor muziek ik speel, dan sta ik elke keer weer met de mond vol tanden. Je kunt het jazz noemen omdat we improviseren, maar het is geen jazz in de zin van bebop. Geïmproviseerde muziek in de zin dat het totaal vrij is, is het niet echt. Dus het ligt daar ergens tussen. Er was eens een recensent die als laatste regel van zijn stuk schreef: misschien is het wel echte jazz. Wel, dat was een compliment.»

Veto: Misschien is het wel echte jazz.

Koert Declercq
Peter Van Rompaey

Het Jorrit Dijkstra treedt op vrijdag 30 september op in de Stucbar van 10.30 u tot 12.30 u. U mag weer voor niks binnen.

advertising

CAFE PASTICERIA
D'ADARIO

Riversstraat 21-23, 3000 Leuven. 016/29 01 26

Volksopvoeding op nivo

'Het dansende lichaam' is de eerste van een reeks publikaties die Klapstuk opzet onder de noemer 'De dans verschriftelijk'. Het cahier is een kleurrijk amalgaam van teksten waarin ook de vraag naar het nut en de (on-)mogelijkheid om over dans te kunnen schrijven niet ontweken wordt. Met deze publikaties willen Klapstuk en ook het Stuc iets doen aan het gebrek aan reflectie rond hedendaagse podiumkunsten.

"De dans brengt volgens mij de toeschouwers niet alleen verpozing maar ook nut. Veel draagt hij bij tot de morele en intellectuele vorming. Hij brengt de juiste verhouding in het zieleleven van de mensen die het zien," aldus Lucianus die rond 160 na Kristus het dus duidelijk op de dans begrepen had. Zijn tekst is, buiten de fragmenten uit interviews in strikte zin de enige in dialoogvorm geschreven tekst van de bundeling. De selectie van de fragmenten is, zo geeft samensteller en kersverse dramaturg van Klapstuk Johan Reyniers in zijn inleiding aan, gebeurd op basis van de gedachte dat de teksten met elkaar moeten botsen en zo enige kritische gedachten van de lezer uitlokken. Het wordt immers niet met zoveel woorden gezegd maar 'Het dansende lichaam' heeft zichzelf zoets als een volksopvoedende opdracht aangemeten.

Niet-buik

De wind waarop deze eerste publicatie van deze reeks rond de dans verschriftelijk komt aangewaaid, is die van Anne Teresa De Keersmaeker, Wim Vandekeybus en Jan Fabre. Deze opmerkelijke bloei der hedendaagse dans in België werd enkele jaren geleden gesteund door jonge kunstencentra als het Stuc en Kaaiteater. Deze nieuwe stap in de geschiedenis van de Belgische dans moet, aldus Klapstuk, omkadert worden. Een actuele reflectie die deze nieuwe creativiteit omkadert, daargaat het boek naar op zoek. Dat gebeurt via een in vorm zowel als in inhoud opvallend gevarieerde reeks essays en interview- en fictiefragmenten. Jeanette Winterson en Paul Valéry staan naast Lucianus en Merce Cunningham, allen in dienst van de zoektocht naar een basis voor het raakpunt tussen woord en dans.

Het uiteindelijke doel van het bundelen van deze oude teksten wordt dan ook duidelijk in het heden gelegd: "Ik heb de teksten in de eerste plaats gekozen omdat ze ons op een bepaalde manier naar het heden doen kijken; dus vanuit een hedendaagse invalshoek", aldus Johan Reyniers in zijn inleiding.

Reyniers verbergt niet dat deze keuze voor niet-recente teksten ingegeven

is door niet meer dan een noodzakelijkheid die aan de basis ligt van 'Het dansende lichaam'. Met de dansesayistiek in Vlaanderen is het inderdaad zeer pover gesteld, om niet te zeggen dat ze zo goed als onbestaan- de is. Deze bundeling van essays en fictie is dan ook zoets als een Leuven- hooprojekt: "Tegelijk kan het geen eindpunt zijn. Het is slechts een aanzet, een klankbord waartegen een eigen essayistiek kan gaan opduiken."

Is deze nood ook werkelijk aanwezig? Smacht de Vlaamse cultuur effectief naar een aanknopingspunt voor een traditie van een eigen dansreflectie? Wellicht niet, Reyniers heeft echter gelijk wanneer hij stelt dat de groei die de hedendaagse dans in Vlaanderen gedurende het laatste decennium op internationaal nivo heeft gebracht, in ieder geval op een andere manier mag verschriftelijk worden. Al was het maar omdat fascinerende dans tenminste de potentie in zich heeft om ook interessante teksten op te leveren.

Op zijn minst een aantal van de hier geselecteerde teksten uit vorige eeuwen geven inderdaad aanleiding tot vragen die ook in het hedendaagse danslandschap aan de orde zijn. Zo is één van de rode draden door deze fragmenten de vraag of dans "mimetisch" moet zijn. Moet het beweging zijn die op zich staat of beweging die een uitdrukking is van iets extralichamelijks. Met andere woorden, is dans ja dan nee niet-verbaal teater? Het is een konfliktituatie die André Levinson in 1927 konstateerde en waar veel essays uit de bundeling standpunt tegenover innemen. Deze problematiek sluit aan bij de actuele vraag of de term dansteater wel steeds met dans samenvalt, zoals vaak gebeurt.

Aristoteles

Het dynamiseren van de dansliteratuur in Vlaanderen, het is een even nobel als groots objectief waarmee Klapstuk het zich natuurlijk vrij moeilijk maakt. Of dit en de volgende delen uit de reeks 'De dans verschriftelijk' daar inderdaad iets aan kunnen doen, is een vraag waar pas op lange termijn uitsluitel over zal kunnen worden gegeven. Een verdienste die nu al kan vastgesteld worden, is

dat Reyniers een aantal teksten uit de vergetelheid heeft opgevoerd en bijeengebracht. Verzamelingen dansteksten in het Nederlands bestonden haast niet. En gaten mogen gevuld, hoe groot ook de vraag naar die opvulling mag zijn.

Jammer zijn wel de volksopvoedende dimensies die het boek naar voor schuift. Een konfrontatie die een lezer aangaat met het amalgaam van gedachten uit de verschillende teksten kan inderdaad leiden tot een bewuste, meer filosofische vorm van kijken naar dans. Een theoretische basis wordt aangereikt en wie daar zin in heeft, weet waar hij naartoe moet. Er is daarnaast echter ook zoets als een intuïtieve vorm van kijken, het op je af laten komen. Naast het intrigeren staat het bewonderen. Deze filosoferende, andere vorm van kijken is daarom nog geen betere. Met andere woorden, je bent anders maar daarom ook beter gewapend?

Primitief

Reyniers vindt van wel: "Het dansende lichaam wil met dit alles een soort van derde oog zijn, een boek waardoor we minder onschuldig, meer gewapend naar een voorstelling zullen kunnen kijken." Het is een kwaliteit van dit boek dat een daar tegenovergestelde mening evenzeer te vinden is. Zoals Werumeus Buning stelt in 'Dans en betekenis': "Men moet bij dans niet gaan denken: wat betekent het, wat vertelt de danseres." En Doris Humphrey stelt in 'Choreografen zijn speciale mensen': "Het is bekend dat de podiumkunsten meer interpretatoren dan scheppers hebben: de verhouding is ongeveer honderd tegen één."

Stephane Mallarmé vindt dat dans een mysterieus geschrift is waar slechts "de geïnspireerden" toegang tot hebben. Als je dan inspiratie enkel invult als intellektualisme, is dat een jammerlijke reductie.

Jeroen Overstijns

Johan Reyniers (red.), *Het dansende lichaam. Klassieke teksten over (hedendaagse) dans. Uitgeverij Kritak/Klapstuk, 1994, 228 p., 698 fr.*



Waar voor uw geld Tristero gratis

Tijdens de openingsweek van Kultuurraad, het Stuc en Klapstuk krijgt ook teater een plaats. Na een jaar gewerkt te hebben in het Atelier, wordt Tristero er nu vervoegd door de Roovers. In afwachting daarvan komen de eersten met een herneming van 'Sarraute'.

Het Atelier-projekt maakt het mogelijk voor jonge teatergezelschappen om zich een jaar lang te ontwikkelen zonder administratieve, technische of financiële kopzorgen. In het jaar dat Tristero achter de rug heeft, kwam het met drie produkties voor de dag: 'Garga Shlink' en 'The American Dream', bewerkingen van respectievelijk Brecht en Albee; en 'Sarraute', een compilatie van drie stukken van de gelijknamige Franse schrijfster. Het is met dit laatste projekt dat Tristero op woensdag 29 september naar de openingsweek komt. 's Middags spelen ze twee eenakters in het Uur Kultuur, 's avonds de derde in een voorstelling die gekombineerd wordt met het dansstuk 'Frederick's First Kiss' van Bert Van Gorp en Sean Tuan John.

bouwd heeft. De bedoeling van het Atelier is onder meer gezelschappen voldoende krediet te geven om in alle rust aan een eigen gezicht te werken. En hoe mooi en doordacht de voorstellingen van Tristero ook mogen zijn, juist aan dat eigen gezicht lijkt het hen vooralsnog te ontbreken.

Psychologie

De keuze voor drie eenakters van Nathalie Sarraute is, aangezien het gezelschap vanuit de achtergrond van de leden en blijkens hun vorige stukken graag werkt rond taalfilosofische problemen, niet onverwacht. Het werk van deze Russisch-Franse romancière-essayiste, die vanaf haar tweede roman door Sartre als zijn protégée beschouwd werd, stelt het fenomeen taal centraal binnen de menselijke gedragingen. Sarraute concentreert zich vanuit haar psychologische belangstelling op de onderliggende betekenis van banale gesprekken, waarbij vooral de taal als wapen een belangrijk motief is.

Vooraf in de eerste twee stukken, die zoals gezegd gratis in een Uur Kultuur te bekijken zijn, is taal het belangrijkste onderwerp. In het eerste, 'Mooi, eh?', wordt de problematiek van het esthetisch oordeel, dat altijd subjectief is, gekoppeld aan een generatiekonflikt. De onmogelijkheid van toenadering leidt tot gêne, woede en teleurstelling aan de kant van de ouders. Ook in het tweede stuk, 'Zomaar zonder reden', waarin twee (oorspronkelijke) vrienden tegenover elkaar staan, blijken de tegenstellingen onverzoenbaar. Dat is eens te meer problematisch omdat, zoals de titel te kennen geeft, de kiem van het probleem vaag en absurd blijft.

In het afsluitende stuk, dat 's avonds gespeeld wordt, gaat het om de strijd tussen ideeën, zeg maar ideologieën. Een man en zijn vriend proberen een vrouw, een medewerkster, te overtuigen. Waarvan is niet duidelijk, maar dat is ook niet belangrijk, het punt is dat ze bij haar stelling blijft. Aanvankelijk proberen ze haar te bekeren, maar later nemen ze een berus-

tende houding aan, die eigenlijk nog negatiever is.

Symbolisch

Ondanks het feit dat alledrie de stukken op zich afgeronde gehelen zijn, zijn er toch ook duidelijke overeenkomsten. Falende communicatie en de daaruit voortvloeiende konfliktien staan centraal. Mede daardoor evolueert geen van de stukken naar ook maar enige vorm van toenadering tussen de personages. Opvallend is ook dat deze toch vrij persoonlijke konfliktien op een onpersoonlijke manier verbeeld worden: de personages hebben noch een naam, noch een duidelijk identificeerbare sociale achtergrond. Zelfs in het derde stuk, waar sommige rekwisieten, vooral dan de witte labojassen, al een welbepaalde richting lijken aan te geven, wordt de eigenlijke kontekst nog niet vrijgegeven. Het kan om een ziekenhuis gaan, maar ook om een laboratorium of kerncentrale.

De opbouw van de scene is vrij sober: een lange, houten, rollende perskonferentietafel, een doorzichtige flappenwand en allerlei kleinere attri-

buten, die op het eerste gezicht nogal lukraak gekozen lijken, maar ook symbolisch kunnen zijn. Vooral in de eerste twee stukken lijkt dit decor onmogelijk te integreren in de kontekst van de voorstelling, in het derde daarentegen zijn de objekten duidelijker te situeren. Een megafoon is nu eenmaal makkelijker te verbinden met ideeën en ideologische strijd dan een chocoladegebak met esthetische oordelen. Ook de transparante achterwand wordt vooral in het derde stuk functioneel gebruikt. Je ziet de acteurs ook achter deze 'vijfde wand' akteren, terwijl ze in de andere twee stukken deze wand veleer gebruikten als konventionele, ondoorzichtige dekorachterwand.

De manier van akteren van Tristero is allesbehalve naturalistisch, al wordt er vooral in het derde stuk ook op een ietwat klassieker manier geakteerd. De onbeholpenheid waarmee ze doorgaans op de planken staan, wordt bij Tristero een stijlmerk. Hoewel dit soms nogal ergerlijk overkomt, benadrukken de leden van Tristero dat zij zich "afzetten tegen de idee dat een akteeropleiding een konditio sine kwa non is om überhaupt op een zinvolle manier op de planken

te staan". Toch blijft het enigszins jammer dat, bij een gezelschap waarbij de tekstzeggend centraal staat, de tekstuitspraak soms nogal binnensmonds en onduidelijk is.

Naturalistisch

Bij Tristero gaat het niet zozeer om inleving, dan wel om het etaleren van een rol, niet zozeer om psychologiserend akteren dan om het illustreren van een dramaturgisch principe. De tekst, en het overbrengen van de integriteit van die tekst, staan centraal. Tristero slaagt daar behoorlijk in, wat de voorstelling toch nog het zien waard maakt. Zeker nu dat ook gratis kan.

Johan Bruyninckx
Tom Dams

Tristero speelt de eerste twee delen van 'Sarraute' op woensdag 28 september tijdens een Uur Kultuur om 13.00 u, en het derde deel diezelfde avond om 20.30 u, gekombineerd met 'Frederick's First Kiss' van Bert Van Gorp en Sean Tuan John. Beide voorstellingen gaan door in de Vlamingenstraat 83 en zijn gratis.



Tristero ontstond op initiatief van Barbara Van Lindt, Peter Vandembempe en Paul Bogaert, die al als studenten samenwerkten aan projekten van de richting Teaterwetenschappen van de KU Leuven. De ietwat vreemde naam Tristero komt uit het kultboek van Thomas Pynchon 'The Crying of Lot 49', waaraan overigens ook het trompetje op de affiche van 'Sarraute' refereert. Via zijn werk in de teaterateliers van het Stuc, probeert Tristero zijn plaats te vinden in het Vlaamse teaterlandschap. Of dat tot nu toe gelukt is, zal in de komende periode moeten blijken, iets wat de leden van het gezelschap zelf ook aan- geven. Het blijft echter zeer de vraag of Tristero daarvoor in het afgelopen jaar genoeg een eigenheid opge-

In onze tijd

Vzw Folkpodium nodigt al een zestal jaren folkgroepen uit voor een cluboptreden in het Leuvense. Donderdag is het Italiaanse La Ciapa Rusa te gast. Vanwege een tekort aan kleine, gezellige zalen binnen de stadskern, zal de folkiefhebber zich dan naar Egenhoven moeten verplaatsen, op ongeveer vijftien minuten fietsen van Leuven centrum.

Volksmuziek wordt wel eens geassocieerd met lange baarden, slobbertruien, en geruite hemden. Niet ten onrechte overigens. Zo roept de groepsfoto van de vijf ruitjeshemden van La Ciapa Rusa direkt belegen herinneringen aan de jaren zestig op.

La Ciapa Rusa werd nochtans pas in 1977 opgericht door draailierspeler Maurizio Martinotti en akkordeonist Beppe Greppi om de volksliederen en melodieën die ze in het Noorditaliaanse Piemonte hadden opgetekend zelf te spelen en te zingen. Martinotti en Greppi hadden vooral opzoekingen gedaan in Alessandria, een kleine provincie in Piemonte. Omdat ze zelf uit die streek kwamen, konden ze snel het vertrouwen van de bergbewoners winnen. Bij de lokale bevolking sprokkelde beide muzikanten een rijke oogst aan volksliederen, rituele liederen en slaaplides, waarvan later tot hun verbazing

bleek dat ook hun grootmoeders die nog kenden. Uiteindelijk beslisten ze de veldopnamen niet gewoon in een bibliotheek te doen belanden maar de liederen bij een breder publiek bekend te maken. Sindsdien staan zij dus op de Italiaanse podia met Piemonteese volksmuziek.

Hiervoor maken ze gebruik van traditionele instrumenten zoals de akkordeon, de draailier en typische Noorditaliaanse instrumenten zoals de piffero (een rietinstrument) en de musa (een soort van doedelzak). Martinotti en Greppi worden hierin bijgestaan door drie klassiek geschoolde muzikanten. Ondanks hun oprechte bedoelingen slagen ze er op hun cd's amper in hun ware muzikale achtergrond te verbergen. Hun bewerkingen van traditionele volksliederen en volksdansen worden uiterst nauwkeurig gespeeld maar missen de oprechtheid van de originele volksmuziek. De volksdansen nodigen zelden uit ten dans en de ballades ontbreken het meestal aan intensiteit. Natuurlijk heeft La Ciapa Rusa ook sterke kanten zoals de verfijnde arrangementen of de a-capellapartijen van zanger Devis Longo. Een optreden van La Ciapa Rusa kan ermee door als eerste kennismaking met volksmuziek, maar echte fijnproevers kunnen donderdag misschien beter elders gaan kijken. Hun laatste cd is overigens uiterst geschikt als onder-

leggettje om zelfgemaakte appelwijn op te serveren.

(pvr)

Gaston

Je voelt het waarschijnlijk reeds aankomen. Langs alle kanten hoor je nu wel oproepen om ergens als vrijwilliger in te springen. Ook Kringraad, de interfakultaire studenten-koepel, doet hier een oproep naar ieder van jullie.

Wie wil er studentenvertegenwoordiger worden voor de volgende raden:

2 voor Akademisch Vormingsinstituut voor Leraren

2 voor Onderwijsraad (1 uit Biomedische en 1 uit Humane Wetenschappen)

2 voor Akademische Raad (1 uit Biomedische en 1 uit Eksakte Wetenschappen)

1 voor Raad voor Internationale Relaties

Iedereen die geïnteresseerd is in 1 van deze functies of die meer informatie over Kringraad wil, kan steeds eens binnenspringen in ons kantoor in de 's Meiersstraat 5. Elke werkdag tussen 14.00 en 18.00 u is daar iemand die u kan helpen.

Kandidaturen moeten voor woensdag 7 oktober om 18.00 u op het kantoor afgegeven worden.

Optreden Ivich en Jawbreaker in jeugdhuis Sojo Kaakbrekers in Kessel-Lo

U heeft ze wellicht al opgemerkt in het straatbeeld, die grote zwart-witte affiches die het optreden van Urban Dance Squad aankondigen, het eerste concert van programmator Chokri Mahassine in Leuven — try-out Bad Brains van enkele maanden geleden niet meegerekend. Al te entoesiaste stemmen roepen dat Leuven daarmee eindelijk weer alternatieve muziekkoncerten krijgt. De komst van Mister Pukkelpop naar de Corso mag inderdaad een zegen voor de muziekkreuk genoemd worden, maar daarbij mag niet vergeten worden dat wars van alle hit- en trendgevoeligheid het eigenzinnige Kerosene al enkele jaren kleinschalige optredens uit zijn mouw schudt.

Dat leverde in een recent verleden lichtjes fantastische avonden op met onder anderen Lungfish, Girls against Boys, Jawbox en deze zomer nog het 'anti-Marktrock statement' Drive Like Jehu. In de regel gaan deze optredens door in jeugdhuis Sojo, nabij het station, maar voor iets grotere

affiches (Victims Family vorig jaar bijvoorbeeld) wordt al eens uitgeweken naar de al genoemde Corso, de thuishonk van de alternatieve muziek sinds Radio Scorpio er zijn succesrijke parties geeft.

Ook voor dit seizoen plannen ze bij Kerosene allerlei lekkers, tenminste voor wie houdt van een stevige portie droge hardcore genre Fugazi en Moving Targets. Voor dit jaar nog zijn optredens voorzien van het legendarische gitaarkombo No Means No (29 oktober), het wat melodieuzere Wool (7 november), en Alice Donut (5 december).

Toernee

Het Kerosene concertseizoen wordt echter zondag 2 oktober al ingezet met Jawbreaker, de groep van zanger-dichter Blake Schwarzenbach. De groep heeft San Francisco als thuisbasis maar klinkt allerminst als een typische MTV west coast band, van het slag No FX. Qua sound doet Jawbreaker eerder denken aan de punkrock zoals die nu al enkele decennia vooral gemaakt wordt in de grote steden aan de oostkust, met Fugazi als bekendste naam. De muziek kenmerkt zich dus door een strak ritme waarbij de gitaren nauwelijks vrij spel krijgen. Toch slaagt de groep er in op zijn vorige cd '24 Hour Revenge Therapy' aanstekelijke songs in elkaar te boksen die oersimpel maar toch degelijk en melodieus klinken, zoals die van grote voorbeelden en bijna-naamgenoten Jawbox of van de vroege Lemonheads, toen die nog haar op hun tanden hadden. Net zoals andere referentiepunten als Superchunk en Cell is Jawbreaker echter een band die vooral live te genieten is.

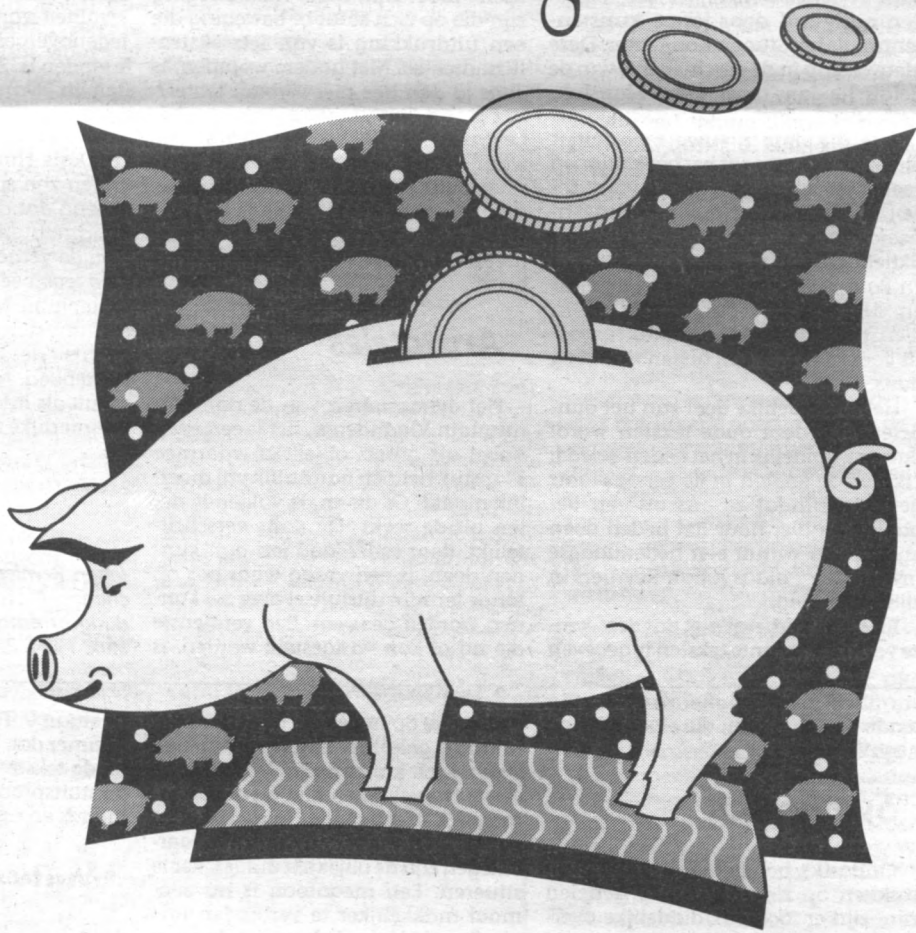
Het is wel zo dat live de teksten van Schwarzenbach minder aandacht krijgen dan ze eigenlijk verdienen. Deze sobere maar precies daardoor naar de keel grijpende teksten zijn uitermate leeswaardig, jammer genoeg in tegenstelling tot het merendeel van die van andere groepjes. Op zijn best doet zanger Blake Schwarzenbach denken aan de beat poets. Kerouac en Ginsberg zijn nooit ver weg: 'I rode down to the tracks. Thinking they might sing to me. But they just stared back. Broken, trainless and black as night. Climbed out onto my roof. So I'd be a poet in the night. Beat the walls off my room.', klinkt het in 'Condition Oakland'. Geen wonder dat die andere taalmeester-punkrocker, wijlen Kurt Cobain de groep oppikte voor een toernee met Nirvana.

Maar op 2 oktober is Jawbreaker wel degelijk zelf het hoofdprogramma. Het Franse Ivich dient als opwarmer, en dat kan moeilijk fout gaan want deze eveneens in het Engels zingende band speelt naar het schijnt in dezelfde stijl als Jawbreaker.

Dus wie wil ontdekken wat Cobain destijds in Jawbreaker zag, kan alvast hier en daar eens voorzichtig informeren naar de weg naar Kessel-Lo.

Bart Eeckhout

Een aandeel dat een leven lang rendeert



ACCO is een coöperatief en geeft aan zijn aandeelhouders korting. Voor slechts 1.250 BEF ben je aandeelhouder van ACCO en dat je leven lang.

Het aandeel is immers geen lidkaart en hoeft dus niet elk jaar vernieuwd te worden. Met dit aandeel heb je meteen 15% korting op al je cursussen. Daarnaast geniet je eveneens 15% reductie op al je schrijfmateriaal, cursuspapier, labojassen en de overige 2.500 produkten van de papierhandel. Bovendien profiteer je van de speciale ACCO-acties in de boekhandel. Een ACCO-aandeel wordt dan ook terecht beschouwd als een noodzakelijk instrument voor de student. 87% van de huidige studenten is aandeelhouder. In zijn totaal telt ACCO momenteel 110.000 aandeelhouders. En jij?



TIENSESTRAAT 134 - 136 • 3000 LEUVEN

Ivich en Jawbreaker spelen in jeugdhuis Sojo in Kessel-Lo op zondag 2 oktober vanaf 19.00 u. Kaarten kosten 250 frank in voorverkoop en 300 frank aan de kassa.

Schalks knipogend naar onze fotografe

Tom Robinson: "Nee, ik ben niet getrouwd"

Tijdens Marktrock was hij nog te zien in het Oratoriënhoof, en vanavond dinsdag komt hij alweer naar Leuven, in de Waaiberg: Tom Robinson. We troffen de man aan in een kafee te Zichem, waar hij voor een handjevol toeschouwers een bescheiden maar leuk concert weggaaf.

Hij heeft ooit nog voor meer mensen gespeeld, maar de laatste tijd doet hij liefst kleine zaaltjes en kafees aan. Misschien is dat gebrek aan groter succes wel een goeie zaak voor de toeschouwer, want hierdoor is er wel degelijk plaats voor wat humoristische interactie. Robinson maakt voor de gelegenheid een selectie uit de Belgische popgeschiedenis en brengt nummers van Will Tura (en nu maar wachten tot hij 'Glad to Be Gay' vertaalt), Soeur Sourire en Jacques Brel. En hij heeft een nieuwe plaat uit, 'Love Over Rage', die heel wat op de radio gedraaid wordt. Tom Robinson begon zijn carrière bijna 20 jaar geleden onder de vleugels van Ray Davies van The Kinks, maar richtte na een meningsverschil met deze laatste The Tom Robinson Band op en liet zich vervolgens meedrijven met de eerste punkgolf.

Vlot

Zijn eerste plaat blijft misschien wel zijn beste, met zijn bekendste nummer '2-4-6-8 Motorway', en het krachtige 'Power in the Darkness'. In die dagen wordt hij ook bekend als woordvoerder van de homobeweging, meer bepaald door zijn nummer 'Glad to Be Gay'. De jaren die volgen gaat het hem echter minder voor de wind, al blijft hij regelmatig middelgrote hits scoren die bekend in de oren klinken: 'War Baby', 'Listen to the Radio' of nog 'Back in the Old Country'. Vorig jaar verscheen dan een goeie live-cd 'Living in a Boom Time' met enkele sterke nieuwe nummers. 'Love Over Rage', de nieuwe, is zijn eerste studio-plaat sinds vijf jaar, en dat verklaart misschien ook waarom die een beetje overgeproduceerd klinkt. Live doet hij het akoestisch, met één

ekstra gitarist en een elektrische piano.

Veto: Je bent veel te zien in België en je speelt ook Belgische liedjes, waarom?

Tom Robinson: «Ik speel overal waar ze mij vragen, en blijkbaar houden de mensen wel van mijn muziek in België, dus kom ik hier spelen, zo simpel is dat. Die Belgische nummers zijn mijn manier om dank u te zeggen aan het publiek. Grote acts komen in de zaal toe en zeggen "Good evening, Antwerp, are you ready to rock 'n' roll?" terwijl ze net op de kalender gekken hebben en ontdek hebben dat ze in België zijn. Ik weet heel goed dat je op zo'n grote toernee na een tijdje niet meer kunt weten waar je bent. Ik probeer het publiek te tonen dat ik heel goed weet waar ik speel. 'Living in a Boom Time' bijvoorbeeld is opgenomen in Ierland, en je kunt horen dat er veel songs inzitten met Ierse invloeden of met verwijzingen in de teksten. Als ik naar Italië ga, speel ik Italiaanse nummers omdat dat makkelijk uit te spreken is. Ik heb een speciale band met verschillende landen... Japan, Ierland, Italië.»

Bril

«Het is net zoals met vrienden: je hebt verschillende soorten vrienden, en wanneer je bij de ene bent, gedraag je je op een andere manier dan bij de andere. Als een Japanse vriend naar een show in Londen komt kijken, komt hij verwonderd zeggen dat het helemaal anders was dan in Japan. Ik moet wel zeggen dat Nederlands de moeilijkste taal is die ik tot nog toe heb proberen te leren. Ik spreek vlot Frans en Duits en ken ook nog wat Italiaans en Japans, maar niets is zo moeilijk als jullie taal.»



(foto Katrin Vandenbosch)

Veto: Je treedt op in clubs met je akoestische gitaar maar ergens op 'Living in a Boom Time' zeg je "I hate Tracy Chapman". Ben je bang om het etiket singer-songwriter opgespeld te krijgen?

Robinson: «Ik heb helemaal niets tegen Tracy Chapman, dat was enkel voor het rijm. Maar ik wil inderdaad geen folkzanger genoemd worden. Mensen zien iemand met een akoestische gitaar en denken onmiddellijk "aha, een folkzanger". Ik treed op in kleine zaaltjes omdat ik moet, niet omdat ik zogezegd dichter bij het publiek wil zijn. Het liefst speel ik dan nog in de hele kleine dingen, omdat de ruimte dan tenminste goed vol zit.»

Veto: We moeten het traditioneel ook nog even over homoseksualiteit hebben. Ben je het beu om daar telkens opnieuw over te moeten babbelen of vind je het nog altijd een belangrijk onderwerp om over te schrijven?

Robinson: «Ja, natuurlijk, het is nog steeds een belangrijk onderwerp in onze maatschappij, omdat het alle mannen aanbelangt. Heteroseksuele mannen voelen zich meer bedreigd door homo's dan hetero-vrouwen zich bedreigd voelen door lesbiennes. Het heeft te maken met het concept mannelijkheid. Vrouwen zijn niet bang om geen echte vrouw meer te zijn omdat zij bijvoorbeeld hun job verliezen. Er zijn zoveel dingen die de

mannelijkheid bedreigen: een bril dragen, niet kunnen vechten... Homoseksualiteit is ook één van die dingen.»

Voorstelling

Veto: Je bent getrouwd en hebt een kind. Vind je dat homokoppels moeten kunnen trouwen en kinderen adopteren?

Robinson: (vlug) «Ik ben niet getrouwd. Homo's en lesbiennes zijn heel goeie opvoeders. Ik denk dat het komt omdat deze groep het leven op een harde manier heeft leren kennen. Als het op adoptie aankomt, dan kan je stellen dat het kind bijna zeker een moeilijke jeugd zal hebben, en dus is het beter als het omringd wordt door twee liefdevolle mensen die het toelaten om zichzelf te zijn, liever dan heteroseksuele ouders die levensopvattingen zouden willen opdringen die niet bij het kind passen. Homoseksuele mannen zien misschien beter in dat een kind zijn eigen behoeften heeft en dat het zinloos is om het te dwingen te worden zoals zij het willen. Ze hebben zelf op een pijnlijke manier moeten ervaren wat zo iets betekent. Het blijft echter een taboe, omdat de maatschappij homofilie nogal eens verwart met pederastie. Vooral in Groot-Brittannië heerst het beeld dat homo's

kinderen verkrachten, en dat je kinderen in gevaar zijn als ze in hun buurt komen. Het blijft dus belangrijk om over die dingen te zingen, omdat zo'n voorstelling gewoon niet juist is: negentig procent van alle seksuele misdrijven wordt gepleegd door hetero's.»

Veto: Homo's reageren nogal eens schamper als het over Tom Robinson gaat. "De verrader is getrouwd", zo wordt gezegd. Kan je zo iets begrijpen?

Robinson: «Vooreerst: ik ben helemaal niet getrouwd, dat zijn allemaal verzinsels van de pers. Een keer dat die leugen verspreid wordt, kan je hem niet meer laten verdwijnen. Iedereen denkt toch ook dat Marlon Brandó een alcoholische, macho vrouwenhater is, omwille van zijn eerste films. Hij heeft zijn type gekregen en er is niets dat hem van dat imago kan afhelpen. Hij is nu zeventig en de mensen vragen hem nog steeds "Waarom haat u vrouwen?". Eens een joernalist het sappige verhaal van de homo-rechten-aktivist die trouwt uitvindt, is het onmogelijk om die geruchten tegen te gaan. Bovendien, wat dan nog? Als ik zin heb om te trouwen, dan doe ik het gewoon. Als de mensen, waarvoor ik al gedurende twintig jaar een platform breng, zich op hun beurt op dat platform plaatsen om mij belachelijk te maken, wel, fuck 'm. Maar uiteindelijk kan je het ze ook niet kwalijk nemen, want ze kennen mij alleen via de pers natuurlijk, en telkens opnieuw beginnen joernalisten over die kwestie. Dan moeten homo's inderdaad wel denken "Waarom kan Tom Robinson daar nu niet over zwijgen?". De pers gebruikt mijn leven om de dingen waar ik mijn leven aan besteed heb kapot te maken, want daarachter zit natuurlijk hun idee: heteroseksualiteit is beter dan homoseksualiteit.»

Massa

Veto: Wat blijft er na al die jaren over-eind van de punk-ideologie?

Robinson: «Passie. Doe wat je echt wil doen en doe het direkt. Het is niet nodig om een professionele muzikant te zijn om goeie muziek te maken. Ik zie hetzelfde nu in de huidige dansmuziek: je moet niets kennen van muziek om eraan te beginnen.»

Veto: Tijdens je optredens doe je vrij sarkastisch over je hits. Zijn hits dan echt zo belangrijk?

Robinson: «Natuurlijk. De mensen beseffen pas dat je bestaat als je een hit hebt. Alleen op die manier kom je uit de grijze massa en geraak je aan optredens. Ik heb er nu één gehad in de jaren zeventig, één in de jaren tachtig en ik hoop er nog één te hebben in de jaren negentig. Ik ben best tevreden met één hit per decennium.»

Frederik Depoortere

Tom Robinson en voorprogramma Flowers for Breakfast treden op in De Waaiberg vandaag dinsdag 27 september vanaf 20.30 u. Kaarten kosten 250 frank in voorverkoop en 300 frank aan de kassa.

CUM Laude

Student Service Shop

voor uw thesissen en ander didaktisch materiaal

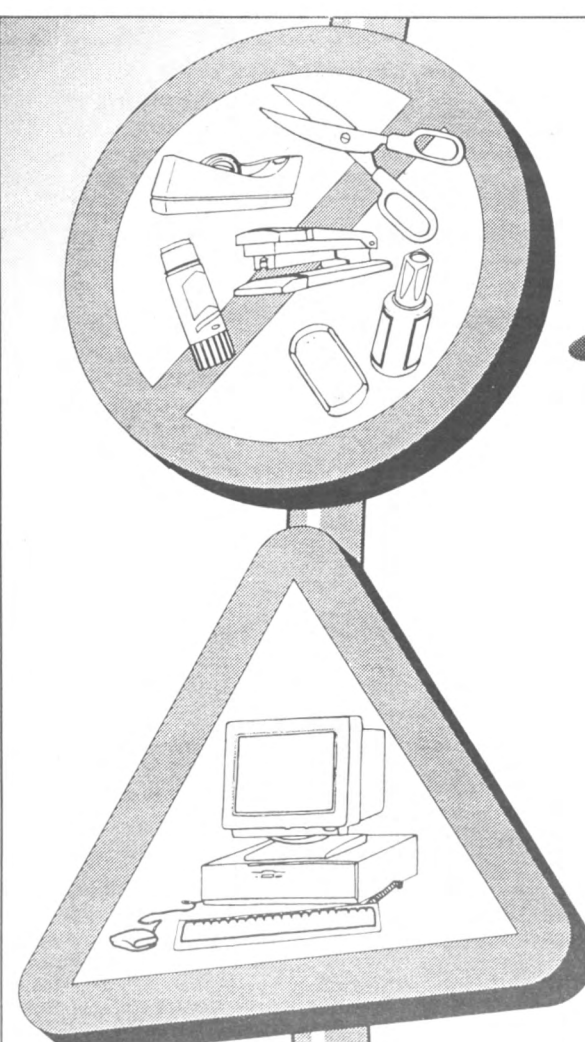
- gebruik van PC met printer inclusief deskundige begeleiding
- kopiëren
- faxen
- inbinden
- scannings (= verwerking van uw foto's en tekeningen)
- kleurenprints
- informatica-cursussen
- shop met diskettes, informaticaboeken ...

roept prutswerk een krachtig halt toe.

Cum Laude, Diestsestraat 261, 3000 Leuven, tel. 016 / 23 18 05.

advertentie

Breil/Sprauk



'Kultuur en imperialisme' van Edward Said

Boeken over boeken

Blommaert en Verschuere hebben al een paar keer proberen aan te tonen dat het migrantendebat in Vlaanderen op een verkeerde en vastgeroeste manier gevoerd wordt. In de Angelsaksische wereld is dat wel even anders. Daar woedt de laatste jaren een hele nieuwe discussie omtrent multi- en interkulturaliteit. Onder meer in een nieuw boek van de Amerikaanse cultuurkritikus Edward Said.

Dat het juist in Engeland en de Verenigde Staten is dat deze discussie gevoerd wordt, hoeft geen verwondering te wekken. Tenslotte zijn, zo stelt Said zelf, de Verenigde Staten de enige overgebleven imperialistische grootmacht, en was met name Groot-Brittannië de grootste koloniale macht van de negentiende eeuw. De weën en naweën van het kolonialisme zijn in die landen dan ook het sterkst voelbaar. Zo vonden de eerste postkoloniale rassenrellen van Europa in Groot-Brittannië plaats, maar ook de eerste pogingen om de hybride culturele situatie van migranten adequaat te beschrijven. Schrijvers en critici als Salman Rushdie of Homi Bhabha spelen daarin een belangrijke rol. Zij staan in twee culturen tegelijk en geven aan de vele anderen die in hetzelfde geval verkeren een stem.

Roman

Dat er echter ook dubbelzinnige trekjes aan die situatie vasthangen, kwam bijvoorbeeld in de zaak-Rushdie tot uiting. Rushdie werd aanvankelijk door veel Indiërs en Pakistani in Engeland en India beschouwd als een gevierd auteur, op wie ze trots waren, en als groot voorvechter van de migrantenrechten. Na de afkondiging van de 'fatwa' door Khomeini sloeg

dat echter onmiddellijk om, en werd hij door zijn voormalige bewonderaars in de ban geslagen. Zich tussen de twee culturen in stellen kan dus ook gevaren inhouden.

Visie

En nu is er 'Kultuur en imperialisme' van de Palestijnse Amerikaan Edward Said. Said is een nogal omstreden figuur. Hij werd als Palestijn geboren in Jeruzalem, vluchtte bij de stichting van Israël naar Egypte, en kwam uiteindelijk terecht op de Amerikaanse universiteiten van Harvard en Princeton, waar hij vergelijkende literatuurwetenschappen ging studeren, wat hij ondertussen ook zelf doceert, aan de universiteit van New York. Hij is een militant Palestijn, en vertegenwoordigde, hoewel hij nooit lid was van de PLO, de Palestijnen in onderhandelingen met de Amerikaanse overheid. Door zijn scherpe uitval tegen onder meer de bezetting van de Westbank, kreeg hij van de Israël's de bijnaam 'Professor of Terror' toebedeeld.

In 'Kultuur en imperialisme' probeert Said de evolutie van het imperialisme en het kolonialisme te beschrijven. Hij onderzoekt, voor een groot deel vanuit zijn eigen standpunt van literatuurwetenschapper, de relaties die er zijn tussen de imperiale be-

leving en de voorstelling daarvan in de Westerse cultuur. Hij stelt immers dat het bij imperialisme wel om grondgebied kan gaan, maar dat als het erop aankomt te bepalen wie de rechten en de plichten heeft, de strijd met en in verhalen uitgevochten wordt. Zeker voor de Engelse roman is dat het geval, zegt Said. Het imperialisme en de Engelse roman, of sterker nog, de hele romanvorm, zijn ondenkbaar zonder elkaar. De eerste moderne, realistische roman, 'Robinson Crusoe' van Defoe, gaat niet toevallig over een blanke die zijn eigen kleine imperium opbouwt op een exotisch eiland, daarbij gebruik makend van de hulpmiddelen die de natuur hem schenkt, waaronder een inheemse slaaf. Die opvatting dat de kolonies een zuiver wingewest waren, een land waarop de Engelsen besloten hadden hun gewassen te telen en dat louter op zijn produktiviteit beoordeeld werd, vindt Said ook terug bij John Stuart Mill en Jane Austen. Said onderzoekt in die romans ook wat er niet staat. Jane Austen, bijvoorbeeld, vond het feit dat koloniale bezittingen instaan voor het landgoed Middlemarch blijkbaar zo vanzelfsprekend, dat ze daar nauwelijks op ingaat. En ook aan de slavernij op dat landgoed, waarvan ze ongetwijfeld op de hoogte was, maakt ze geen woorden vuil. Als het onderwerp ter sprake komt, valt er een 'doodse stilte'. Op dat moment hoefde er blijkbaar nog niet gesproken te worden over slavernij. Dat zou later pas komen.

Agent

Een andere konstante die Said terugvindt, is de steeds als onbetwistbaar herhaalde superioriteit van het blanke ras, dat dan tot taak had de

andere rassen te leiden en te beschaven. Altijd staan daarbij de Europese normen centraal. Wie de macht heeft, bepaalt de geschiedenis, of althans hoe die bekeken wordt. Wat door de Europeanen 'universalisme' genoemd wordt, is volgens Said niet meer dan slecht vermomd eurocentrisme. Ook bij bijvoorbeeld de 'wereldtentoonstellingen' bleek dat: uit de niet-westerse landen werden daarop in de negentiende eeuw slechts de koloniale verwezenlijkingen tentoongesteld. De koloniale grootmachten twifelen er niet aan dat hun visie vanuit een soort archimedisch, objectief gezichtspunt tot stand komt — vandaar ook dat bijvoorbeeld de Verenigde Staten zichzelf kunnen zien als de 'politie-agent van de wereld'. Dat Said het ook daarmee grondig oneens is, hoeft geen betoog.

Protest

Naast aandacht voor de koloniale onderdrukkers en hun cultuur, probeert Said ook duidelijk te maken hoe er een protestbeweging op gang kwam. Hij toont hoe westerse auteurs die kritisch stonden tegenover het kolonialisme, zoals Conrad of Kipling, uiteindelijk toch ook niet buiten het koloniale denken konden treden. Dat betekent niet dat Said die auteurs ook beschuldigt van medeplichtigheid aan de koloniale wrede daden, maar wel dat ze niet ontsnappen aan de toenmalige denkbeelden erover. Hij wil daarbij ook hun esthetische kwaliteiten niet minimaliseren, maar stapt wel af van het idee dat kunst niets met de maatschappij waaruit ze ontstaat te maken heeft.

Fundamentele protest kwam er van de gekoloniseerden zelf, met schrijvers als Ngugi of Césaire. Opmerkelijk is dat Said in deze context ook de Ierse kwestie aanhaalt, met Yeats als bevrijdingsdichter. Maar vooral de Algerijn Fanon, die opriep tot revolutionair verzet, krijgt zijn aandacht. Toch heeft Said ook kritiek op bepaalde bewegingen, met name

op die bewegingen die, als reactie op de europeanisering, het eigen nationale sentiment centraal stellen. Said toont aan dat deze beweging, geleid door de elite die nog door de kolonialen was opgeleid, in feite de basisdenkbeelden van het kolonialisme overnam. Van de extreem-nationalistische excessen van het 'nativisme' keert hij zich dan ook af.

Chomsky

In het slotdeel van zijn studie bespreekt Said de nieuwe rol van de Verenigde Staten, die volgens hem de imperiale opvolgers zijn van Engeland en Frankrijk. Hij bespreekt de interventiepolitiek van de Verenigde Staten, en gaat daarbij met name ook dieper in op de Golfoorlog. Hoewel hij geen enkele sympathie heeft voor het regime van Saddam Hoessein, ontmaskert hij toch ook de Amerikaanse oorlogsretoriek van de maanden voor de oorlog. Zijn discours herinnert daarbij vaak aan dat van Noam Chomsky, die ook al meermaals de Amerikaanse buitenlandpolitiek kritisch analyseerde.

Wat Said's boek vooral interessant maakt, is zijn methode van tegenstands, of, zoals hij het zelf noemt, 'kontrapuntisch' lezen. Said verwerpt eerdere interpretaties niet, maar voegt er een eigen, nieuwe visie aan toe. Je kan daarbij weliswaar zijn methode bekritisseren — ondanks al zijn argumentatie blijft het natuurlijk zo dat romans slechts een heel beperkte invalshoek vormen —, en ook de structuur van zijn werk is soms wat rommelig, maar dat blijft allemaal detailkritiek als je het vergelijkt met de verrassende en uitvoerig gedocumenteerde inzichten die dit boek aanbiedt.

Tom Dams

'Kultuur en imperialisme' van Edward W. Said werd in het Nederlands uitgegeven door Atlas, telt 440 bladzijden en kost 1.300 frank.

Nu in Veto

Eten in de Alma

't is maar om te proberen, en we weten dus nog niet of we het nog gaan doen, maar alla. Hier staan ze dan de menu's van Alma 1, 2 en 3. Wij dienen hier nog prijzen en schotels "onder voorbehoud" te vermelden en als u bovendien nog weet dat een *-tje alleen 's avonds verkrijgbaar is, kan u pa en ma alvast gerust stellen dat u fatsoenlijk zal eten deze week. Doen.

Alma 1

Dinsdag 27 september

☞ Breughelvleeskoek, preistoemp, witte kool (75) ☞ Koninginnehapje, geraspte worteltjes (111) ☞ Rumsteak Béarnaise, met saladbar of erwten met kampernoelies (128) ☞ Visfilet Nantuasaus, rauwkost (111) ☞ Lasagne, stokbrood (128) ☞ Rumsteak Béarnaise en prinsessebonen (128) ☞ Vegetarisch: Eiergehakt, rauwkost, biorijst (85) ☞ *Visgratin Armoricaïn (111)

Woensdag 28 september

☞ Kippebout pikante Kongolese saus, rauwkost (75) ☞ Orloffgebraad Orloffsaus, gemengde sla (128) ☞ Rumsteak Orloffsaus, met jardinière of sla-bar (128) ☞ Rumsteak Archiduc, oventomaat (137) ☞ Varkensgebraad, vichywortelen, vleessaus, puree (111) ☞ Vegetarisch: 1/2 peper, vichywortelen, biorijst (111) ☞ Visburger Poldergroenten, pilavrijst (75) ☞ *Mosselen (145)

Donderdag 29 september

☞ Braadworst, spruiten in boter, vleessaus, puree (75) ☞ Loempia zoetzure kersen-saus, sla, rijst met groenten (98) ☞ Cordon Bleu, Roquefortsaus, rauwkost, pasta (128) ☞ Rumsteak kampernoelies in room, met jardinière of salad-bar (128) ☞ Koninginnehapje, rauwkost (111) ☞ Vegetarisch: Groententaart rauwkost, biorijst (111) ☞ *Paella (128)

Vrijdag 30 september

☞ Varkensrib, Griekse kampernoeliesaus, perzik, koko (75) ☞ Blanket in room, geraspte wortelen (111) ☞ Kalkoenbleu, Stroganoff, vichywortelen, vlindertjes (128) ☞ Rumsteak, Stroganoff met vichywortelen of sla-bar (128) ☞ Visplak met pikante saus, pilavrijst (75) ☞ Pizza met zeevruchten (111) ☞ Rumsteak Portosaus, vichywortelen (128) ☞ Vegetarisch: Napolitaanse spaghetti, rauwkost (85)

Alma 2

Dinsdag 27 september

☞ Lasagne, stokbrood (128) ☞ Spagetti Bolognese (75) ☞ Quiche Neptunus, rauwkost (111) ☞ Vegetarisch: Eiergehakt, rauwkost, biorijst (85) ☞ Koninginnehapje, rauwkost (111) ☞ Rumsteak, Provençaalse saus met bloemkool in Hollandse saus of sla-bar (128) ☞ Visfilet Provençaalse saus met bloemkool in Hollandse saus of sla-bar (128) ☞ Witte en zwarte pens, appelmoes (75)

Woensdag 28 september

☞ Orloffgebraad, Orloffsaus, rauwkost (128) ☞ Preirol, rauwkost, stokbrood (98) ☞ Vegetarisch: Gevulde peper, vichywortelen, biorijst (111) ☞ Vegetarisch: Kaaskroketten, Tiroomse saus, rauwkost (75) ☞ Rumsteak, Roquefortsaus, met appelmoes of sla-bar (128) ☞ Varkensgebraad Roquefortsaus met appelmoes of sla-bar (128) ☞ Kippebout, pikante Kongolese saus, rauwkost (98) ☞ Mosselen (145)

Donderdag 29 september

☞ Cordon Bleu, Roquefortsaus, rauwkost, rijst (128) ☞ Braadworst, spruiten in boter, puree (75) ☞ Gepaneerd gevogeltelepje Béarnaise, met gebakken prinsessebonen of sla-bar (128) ☞ Rumsteak Béarnaise, met gebakken prinsessebonen of slabar (128) ☞ Groententaart, rauwkost, biorijst (111) ☞ Loempia zoetzure saus, rauwkost, rijst (98) ☞ Vegetarisch: Groentekroketten, rauwkost, broodje (75)

Vrijdag 30 september

☞ Rumsteak, Vichywortelen, veldaadappelen, kruidenboter (128) ☞ Pizza met zeevruchten (111) ☞ Vegetarisch: Napolitaanse spaghetti, rauwkost (98) ☞ Rumsteak, kampernoelies in room, met spinazie of slabar (128) ☞ Kalkoenbleu, kampernoelies in room, met spinazie of sla-bar (128) ☞ Lasagne met stokbrood (128) ☞ Varkensrib

Alma 3

Dinsdag 27 september

☞ Breughelvleeskoek, preistoemp (75) ☞ Koninginnehapje, geraspte worteltjes, fritten (111) ☞ Rumsteak Béarnaise, gebakken prinsessebonnetjes, fritten (128) ☞ Visfilet Nantuasaus, rauwkost (111) ☞ Lasagne, stokbrood (128) ☞ Vegetarisch: Eiergehakt, rauwkost, biorijst (85) ☞ *Visgratin (111)

Woensdag 28 september

☞ Kippebout pikante Kongolese saus, rauwkost (75) ☞ Orloffgebraad Orloffsaus, aardappelkroketten (128) ☞ Rumsteak Archiduc, oventomaat, aardappelkroketten (137) ☞ Mosselen (145) ☞ Preirolletje met rauwkost, stokbrood (98) ☞ Vegetarisch: Moussaka (98) ☞ Visburger Poldergroenten, gebakken aardappelen (75) ☞ *Groentepalet (75)

Donderdag 29 september

☞ Braadworst, spruiten in boter, puree (75) ☞ Cordon Bleu, Roquefortsaus, rauwkost, pasta (128) ☞ Rumsteak Mephistosaus, jardinière, fritten (128) ☞ Gebakken visfilet met rauwkost, puree (111) ☞ Spagetti Bolognese (75) ☞ Vegetarisch: Groententaart, rauwkost, biorijst (111) ☞ Vegetarisch: Groentekroketten (75) ☞ *Welkomst-barbecue: mixed grill, rauwkost, stokbrood (128)

Vrijdag 30 september

☞ Varkensrib, Griekse kampernoeliesaus, perzik, koko (75) ☞ Blanket in room, geraspte wortelen, wappertjes ☞ Gevulde flensjes met vis, stokbrood (111) ☞ Spagetti Bolognese (75) ☞ Vegetarisch: Napolitaanse spaghetti, rauwkost (98) ☞ Pizza met zeevruchten (111)



"De maanlanding was bedrog", zo stelt Mark Peeters — die heel Leuven van het verraad op de hoogte wil brengen — in een pamflet waarin hij een link legt tussen de 'maan'landing en de 'maan'dstondencyklus van de vrouw. Volgens Peeters zou er nooit iemand in de ruimte geweest zijn. Een gek? Zou kunnen, maar dan wel op z'n minst een geleerde. Als je hem uitlacht, verwijst hij steevast naar Copernicus die men ook niet wou geloven. Mark Peeters stelt dat mensen onmogelijk in de ruimte kunnen geraken omdat daarvoor een snelheid van 8 km per sekonden nodig is (gevolgd door een lange uitleg), terwijl het overschrijden van 1 km per sekonden per definitie onmogelijk is (wederom een lange uitleg). Klinkt allemaal absurd, maar volgens Peeters zijn zijn stellingen wetenschappelijk onderbouwd. In elk geval zijn ze voor de leek niet simpel te weerleggen. Volgende week konfronteert Veto een paar KUL-proffen met Peeters' berekeningen en houdt u op de hoogte. Een tipje van de sluier: enkele burgies van VTK hebben Peeters al gesproken en geraken er niet uit.

(foto Karel De Weerd)

Bijlesing voor studenten En dan nog op de lappen gaan ook

Dat u in Leuven zit om bij te leren, zal u geweten hebben. Naast gespecialiseerde cursussen zoals 'Energieconversiemachines en -systemen', 'Geriatric' en 'Deontologie van de jurist' die door ons aller Alma Mater worden verzorgd, bestaat er in Leuven ook een alternatief circuit van interessantere opleidingen. Wie wil leren fotograferen, dansen of bier proeven, komt op deze pagina aan zijn trekken. Wie wil leren koken, zal zelf moeten eksperimenteren.

Vanaf dit seizoen organiseert de Kultuurraad der Leuvense Studenten (Kura), in nauwe samenwerking met het Stuc, een ruim aanbod van basiscursussen. De eerste reeks loopt tot 23 december en vormt een aanloop voor een tweede reeks cursussen en meer intensieve workshops in de tweede seizoenshelft. Alle basiscursussen staan open voor iedereen. De enige vereiste is interesse en inzet.

Inschrijvingen gaan door op dinsdag 4 oktober van 12.00 u tot 20.00 u op de eerste verdieping van het Stuc. Daarna tijdens de kantooruren op het Stuc-onthaal. Snel inschrijven is de boodschap. Kursisten moeten houder zijn van een Stuckaart, geldig voor de volledige duur van de cursus.

Schaamteloos

Binnen het kursusaanbod hedendaagse dans is er in de eerste plaats de cursus 'Dynamische bewegingstraining' door Karlon Fonteyn. Hierbij wordt de nadruk gelegd op een intensieve lichaamsstraining met gerichte bewegingsopdrachten, uitstekend voor de uithouding en de controle over de lichaamsbewegingen. In 'Spijeren en botten' ('muscles and bones' voor de vrienden) door Christine De Smedt staat het onderzoek van het lichaam centraal. De les bestaat uit drie delen, gericht op individuele observatie van het lichaam, groepstraining en stretching per twee. En dan is er nog 'Expansion of Movement' door Enid Gill. Deze cursus spitst zich toe op "the physical capabilities of each individual" en op "flexibility, so that different qualities and dynamics will be explored during the course." Jawel.

Er is ook nog een teatercursus verzorgd door de Roovers, het gezelschap dat je zal ontvangen in de repetitieruimte van het Stuc. "In een ontspannen sfeer van meloenen, ijsgekoelde dranken en zitkussentjes van stro, die met schelle stem worden geserveerd, zal er plots een luid gebrul uit je strottehoofd borrelen; ondanks jezelf zal je

op een schaamteloze manier luidop beginnen praten", aldus de Stuc-brochure.

Film- en videofanaten kunnen zich in twee cursussen uitleven. 'Champs-contrechamps' is een thematische introductie tot de actuele filmtaal door Edwin Carels. Ondanks de vele andere mogelijkheden blijft de narratieve film de dominante vorm voor de massa. Terwijl hedendaagse films zelden nog met een grondige analyse worden vereerd, richt deze cursus zich daarentegen wél op de analyse van recente fictiefilms. Een introductie tot de praktijk van het camcorderfilmen wordt u aangeboden door ondermeer Jurgen Persyn. Hoewel de camcorder nogal snel wordt geassocieerd met het maken van opnamen van familiefeesten en -uitstapjes, biedt deze apparatuur ook heel andere mogelijkheden. Die tracht men te onderzoeken in deze sessies. Een eigen camcorder, alsook voorkennis of ervaring is niet noodzakelijk. Entoesiasme en een zekere affiniteit met het medium video zijn wel vereist.

Een fotografie cursus wordt verzorgd door Roel Ruttens en Veto-ancien Rob Stevens. De deelnemers worden vertrouwd gemaakt met theoretische en praktische beginselen van de fotografie, met extra nadruk op het ontwikkelen en afdrucken. De kursisten beschikken over een eigen toestel.

Populair

Voor muziekliefhebbers is er meer dan keus genoeg. De theoretische basiscursus jazzharmonie door Jan Muës behandelt de verschillende akkoorden, toonladders en hun verband. Daarna wordt er ingegaan op de eigenlijke jazzharmonie. Van de deelnemers wordt verwacht dat ze vrij vlot noten kunnen lezen. De cursus 'Zang (beginners)' door Ilse Scheers is bedoeld voor beginners jazz-zang en voor wie nooit voordien (privé-) zangles kreeg. Er wordt vooral gewerkt rond stemtechniek aan de hand



Foto Karel De Weert

van jazz-standards. Elementaire kennis van notenleer en een goed muzikaal gehoor zijn wel belangrijk. 'Zang voor gevorderden' wordt opnieuw gegeven door Jan Muës. Hierbij wordt al enige kennis van zangtechniek vooropgesteld en wordt er meer ingegaan op melodische aspecten en improvisatie.

Duidelijk

Jan Muës tekent tevens voor de cursus 'Trompet/bugel'. Deze lessen worden enkel ingericht indien er genoeg belangstelling is. 'Piano' (Peter Van Den Berghe, van X-Legged Sally) is bedoeld voor mensen met of zonder basis die zich in jazz willen verdiepen. 'Gitaar' door Guy Vaerendonck is geen echte cursus jazz, wel een cursus over een aantal harmonische en melodische technieken die overal bruikbaar zijn. Je wordt verondersteld al vrij goed gitaar (elektrisch of akoestisch) te kunnen spelen. De cursus 'Bas' (Chris Mentens) is geschikt zowel voor basgitaar als voor contrabas. De nadruk ligt op het harmonische aspect. 'Drums' door Fukkeduk-mepper Tom de Wulf is niet bedoeld als druminitiatie, maar leert een aantal typische jazztechnieken aan die ook hun toepassing vinden in het populaire genre.

In 'Saxofoon/dwarsfluit/klarinet' (Tom Van Dijk) wordt geen techniek aangeleerd. De aandacht gaat naar melodische aspecten, met nadruk op improviseren. Vrij goede beheersing van het instrument wordt dan ook verwacht van de deelnemers. De lessen 'Bluesgitaar' door Joke Schreurs behandelen harmonie, akkoorden,

ritme en begeleiding, melodievorming en mineurharmonisatie voor bluesgitaar. Vertrouwd zijn met blues als genre en vlot een melodietje en een aantal basisakkoorden kunnen spelen op een eigen akoestische gitaar zijn basisvereisten. 'Gitaar voor beginners' is, echt waar, een aangepaste kennismaking met gitaar, waarbij de meest gebruikte akkoorden en enkele eenvoudige aanslagtechnieken worden aangeleerd. Geen voorkennis vereist.

Uit de brede waaier van cursussen die het Cultureel Centrum Leuven zowel in dag- als avondprogramma's aanbiedt, maakten wij een selectie. Inschrijven kan tijdens de werkdagen, ook telefonisch. Het Cultureel Centrum vind je in de Brusselsestraat 63, 3000 Leuven, telefoon 23.84.27.

Eerst de dagprogramma's. De cursus 'Interieur' behandelt de stijgeschiedenis van het interieur en de factoren die ze bepalen, toegespitst op het meubel. De lessen 'Auto-mobiel' beginnen met een theoretische inleiding automechanica, waarna de toepassing in de garage volgt. 'Lichaam x 3' is een creatieve cursus bestaande uit drie aspecten van de "lichaams-ecologie": gezondheid, bewustzijn van de houding en expressie. Het CCL (voor de vrienden) biedt ook een cursus met de aantrekkelijke naam 'De kunst van het genieten' aan. Genieten, mag dat nog? In deze cursus wel. Centrale noties zijn de kwaliteit in het leven, volgens een duidelijk waardenbesef en zingeving.

Overlijden

Het avondprogramma bevat ondermeer een cursus 'Filmgeschiedenis', een schets van een aantal momentopnames tussen 1895 en de Nouvelle Vague. 'Populaire cultuur' zoekt naar de zin achter "de cultuur van de slechte smaak". Hoezo, slecht? 'Yoga' besteedt aandacht aan het lichaam met het oog op een verhoogd bewustzijn. In 'Popmuziek' krijgt u de historie van de popmuziek vanaf de roots tot heden voorgeschoteld. 'Opera' is een historisch overzicht van de opera van 1607 tot 1925, een visie op muziektheater. In 'Workshop teater' staan vormgeven aan dialoog en improvisatie centraal. 'Kunst jaren zeventig' door Inge Henneman behandelt de crisis van de avant-garde, concept art, land art, arte povera, body art, video en foto, het fenomeen van de individuele myte. 'Foto-grafeer', door Bert Verlinden leert u de basisprincipes van de fotografie (eigenlijk: u kan dat ook in onze donkere kamer komen doen).

Kris Jacobs

Ter gelegenheid van de vijftigste

verjaardag van Mondriaans overlijden werden in Nederland een aantal tentoonstellingen opgezet. Vandaar deze voorbereidende cursus 'Mondriaan'.

'Met vork en mes?' is een historisch-theoretische cursus met wetenswaardigheden over de eetcultuur in onze gewesten. 'Bier proeven' is dan weer een uiteenzetting over moderne degustatietechnieken en het brouwproces. Geen Leuven zonder Brouwers, als wij ons even een lichte subjectiviteit mogen veroorloven.

Gelegen

Geen 'Hedendaagse dans' zonder Marie Anne Schotte. Naast het dansaspect wordt veel aandacht besteed aan lichaamsbewustzijn en de opbouw van een energetische houding. Geen Leuven zonder Schotten, als het ware.

Op maandag 3 oktober om 20u voorziet Dialoog een ontmoetingsavond waar je informatie en een kort overzicht van de basiscursus 'Antroposofie' krijgt. Dialoog bevindt zich in de Blijde Inkomststraat 109 Leuven, telefoon 23.26.49 (kantooruren) of 25.59.68.

Kursussen 'Buikdans' vinden plaats in het Arenberginstituut Naamsestraat 96, vanaf 5 oktober. Ze zijn een initiatief van Het Affront vzw/Amana Dance Theatre: Vaart 10, 23.90.51. Tevens worden ook cursussen voor (half)gevoerde en masterclasses (toegankelijk via auditie) ingericht.

De Universitaire Werkgroep Literatuur en Media (WEL) is reeds aan haar vijftiende werkaar toe. De activiteiten voor dit academiejaar omvatten onder andere jaarkursussen 'Creatief schrijven'. Deze gaan door in het Stuc vanaf 27 september. Info/inschrijving kan enkel gebeuren via 22.93.24. Tijdig inschrijven is de boodschap!

Ook Volkshogeschool Elcker-ik heeft haar jaarlijks kursusaanbod weer klaar. Speciaal voor vrouwen is er bijvoorbeeld een basiscursus en een vervolgcursus 'Assertiviteit', een weerbaarheidscursus voor tienermeisjes, 'Loopbaanplanning', 'Man-vrouw en samenleven'. Daarnaast kan men onder andere deelnemen aan de volgende opleidingen: 'Verkiezingen in zicht', 'Vrouwen in de bijbel', 'Hans Memling', 'China vroeger en nu', 'Ruanda', 'Fietsenonderhoud'. De meeste cursussen bestrijken vier of meer opeenvolgende weken. Voor meer inlichtingen kan je steeds terecht op 35.05.51. Elcker-ik is gelegen aan de Koning Alberttweelaan 2, in Kessel-Lo.

Ilse De Knibber
Kris Van Rompaey

Rector Dillemans

vervolg van pag. 1

universitaire dienst." Karriëreplanning houdt ook in dat men kandidaat-AAP'ers of -BAP'ers duidelijk maakt wat hun toekomstperspektieven zijn.

De studentenspeech (zie pagina 2) kende, aan het applaus te horen, overduidelijk het meeste bijval. Dat had allicht ook wat te maken met de amusementswaarde van die toespraak. Met de ironische referenties naar het thema van rector Dillemans' speech, 'Negen wegen van hoop', kreeg studentenvertegenwoordiger Gert Meesters in elk geval de lachers op zijn hand. Dat lukte de rector na afloop van de studentenspeech ook toen hij deze rede en die van AAP en BAP typeerde als geschreven "in de bekende opbouwende zin".

Verstande

Met zijn eigen toespraak had de rector echter aanzienlijk minder succes. Tijdens de uitreiking van de eredoktoraten afgelopen academiejaar had de rector reeds kort gealludeerd naar wat hij "een Leuvense hoopproject" noemde. Toen waren er zeven wegen van hoop, deze keer waren het er al negen, waarmee de rector allicht ook refereerde naar de negen ambts-

jaren die hij er heeft opzitten. Minister Delcroix moest er in elk van knikbollen.

Dat kwam waarschijnlijk doordat de laatste openingstoespraak van de rector niet alleen verschrikkelijk lang was, maar bovendien veel weg had van een nauwelijks aan elkaar gebreed samenraapsel. De rector dankte heerdeerd de "vele kollega's die al heel veel stof hebben samengebracht, waarvan ik voor deze gelegenheid al ruim heb kunnen putten."

Leeuw

Toch een poging tot samenvatting. De eerste 'zeven wegen' noemde rector Dillemans respectievelijk 'Vrede in onze dagen', 'Veiligheid rondom ons', 'Optimale inrichting van de polis en de multiculturele samenleving', 'Een nieuw solidariteitsmodel, ook voor nieuwe landen', 'Werk in het Westen' — en in het Oosten en in het Zuiden', 'Natuurwetenschappen voor een betere wereld en menswetenschappen voor een beter mensbeeld en mensenlot', en ten slotte 'Vernieuwende, permanente volgehouden en wijder uitgedragen vorming voor betere kansen'. Vernieuwende ideeën zijn echter niet aan de orde, zoals de naam 'wegen van hoop' misschien zou doen vermoeden. Hoop betekent

blijkbaar in de eerste plaats zoets als vertrouwen in en consolidering van het bestaande maatschappelijk bestel, met dien verstande dat dat verder verfijnd dient te worden door wetenschappelijk onderzoek. Invraagstelling van voornoemd bestel is volgens Dillemans duidelijk van minder belang. Weg acht en negen — respectievelijk 'Ethisch reveil voor beleving van oude en nieuwe waarden' en 'Zingeving aan ons bestaan. Rol van de Wereldgodsdiensten en de 'Grote Verhalen'. De kristelijke hoop' — zorgen dan voor de katolieke cement in het voorgaande. Na afloop werd de Vlaamse Leeuw gezongen.

Kris Jacobs

Veto zoekt schrijvers.

vervolg van pag. 4

*de antwoorden worden door de redactie ingevuld, rekening houdend met de door de lezer gekozen letters.

31 Wat gebeurt er met kotbazen die de huurwaarborg onrechtmatig inhouden?

- a: die hebben meer geld
- b: die hebben gegarandeerd al een nieuwe huurder voor de kamer
- c: die bezorgen de advocaat van Sociale Raad inkomsten

32 Is er al iemand op de maan geland?

- a: nee, maar het komt
- b: nee, wel op Mars
- c: ja, Dirk Frimout

33 Waar zijn de pintjes het goedkoopst?

- a: Los Buenos
- b: Den Dulci
- c: De Pausbar

34 Wat riskeert men bij een willekeurig bezoek aan het gebouw van LOKO?

- a: een vademecum
- b: een stadsplannetje
- c: een levensverzekering

35 Waar haalt de cursusdienst van uw kring zijn materiaal?

- a: Acco nv
- b: Acco cv
- c: Interleuven

36 Hoeveel drinkt de gemiddelde gewoon hoogleraar dagelijks?

- a: meer dan toegelaten is
- b: meer dan hij zich achteraf herinnert
- c: meer dan de reukzin der studenten kan verdragen

37 Waar ligt de ideale fuifzaal?

- a: niet in Leuven
- b: niet in Leuven-centrum
- c: niet binnen het normale studentenbudget

38 Hoe geraak ik binnen in de Samambaia?

- a: Ik wordt zo bleek als mogelijk
- b: Ik ga met een leeg glas
- c: Ik noem mezelf een Hans of een Bieke

39 Super City is:

- a: een wassalon
- b: een leslokaal van de rechten
- c: Leuven China Town

40 Ook u kunt helpen aan:

- a: een gezellige bierstad
- b: een gezellige blokstad
- c: uzelf

41 Zomerfeesten in Leuven heten:

- a: Hapje Tapje
- b: Plukje Dagje
- c: Pikje Slipje
- d: Wrijfje Wijfje

42 Waar in Leuven kun je het beste eten?

- a: Alma 1
- b: Alma 2
- c: Alma 3
- d: de Faculty Club

43 Een woord van zeven letters is ...

- a: te kort
- b: Genoeg!
- c: te lang

44 Westvlamingen zijn ...

- a: onverstaabaar
- b: onuitstaanbaar
- c: onuitroeibaar

45 Limburgers zijn ...

- a: traag

b: de nieuwe sensatie van de Quick

c: mislukte Bickyburgers

d: trippelende varkens

46 Een Peda is ...

- a: een groot uitgevallen gemeenschapshuis
- b: veiliger dan een kondoom
- c: een PEriodieke DAgonthouding
- d: een gevaar voor kleine meisjes

47 De R van Dillemans staat voor ...

- a: Ronny
- b: Roger
- c: Roel
- d: Loel (voor de chinezen)

48 De Beste stadsplannetje vindt u bij ...

- a: Acco
- b: het vademecum
- c: Universitaire Parochie

49 Wat is Loko?

- a: Langharige Overbodige KringOnnozelaars
- b: Leuvense Overkoepelende KringOrganisatie
- c: Een Stuc van een trein

50 Wat is een regionale studentenklub?

- a: een bende traditionelen
- b: een bende alcoholisten
- c: een bende zangwonders
- d: alledrie niet

51 Het Van Dalekollege is

- a: een licentievak bij Germaanse
- b: een kandidatuursvak bij Germaanse
- c: een gastkollege bij Germaanse

52 Het Kremlin staat in

- a: Moskou
- b: Leningrad
- c: de Blijde Inkomststraat

53 Kot is synoniem voor

- a: gat
- b: kippengeluid
- c: geen van beide

54 Wat is AA?

- a: grote onderscheiding
- b: gepasteuriseerde melk
- c: vereniging van anonieme alcoholisten

55 Wat is een slabar?

- a: het Leukemieke
- b: een kafee waar u veel kans krijgt om op uw smoel te krijgen
- c: de vertaling van saladbar

56 Wat zijn de voordelen aan een gespreide zittijd?

- a: je komt later klaar
- b: hogere slaagpercentages
- c: de resultaten worden later prijsgegeven

57 Hoe weet je dat je gisteren op een kantus was

- a: je kunt je niets meer herinneren
- b: je hebt een schorre keel
- c: je wordt wakker in Gasthuisberg

58 Wie was Pieter De Somer?

- a: de architect van Aula Maxima
- b: een standbeeld
- c: de vorige rektor

59 Wat is Leuven bloedserius?

- a: een inzameling van maandverband
- b: een uitvinding van professor Collen
- c: een inzamelaktie van Medika en Landbouw

60 Waar staan de oplossingen?

- a: op pagina 3
- b: op pagina 11
- c: geen van beide



(foto Karel De Weert)

Ivoren toren — De kans, dat je dit monument (hieronder) van nabij bewondert op een andere dag dan de monumentendag, is behoorlijk gering geworden. Onze fotograaf heeft de verplaatsing tot in het verre Heverlee nog een laatste maal fysisch, op de fiets en met een matige snelheid door Belgisch weer moeten maken.

Dit gebouw herbergt het Universitaire Rekencentrum (URC). Het URC ondersteunt zowat alles wat in de KUL met computers te maken heeft. Het ter beschikking stellen van krachtige computers en software, het geven van opleidingen en zelfs een 'pc-shop' horen bij het huidige gamma.

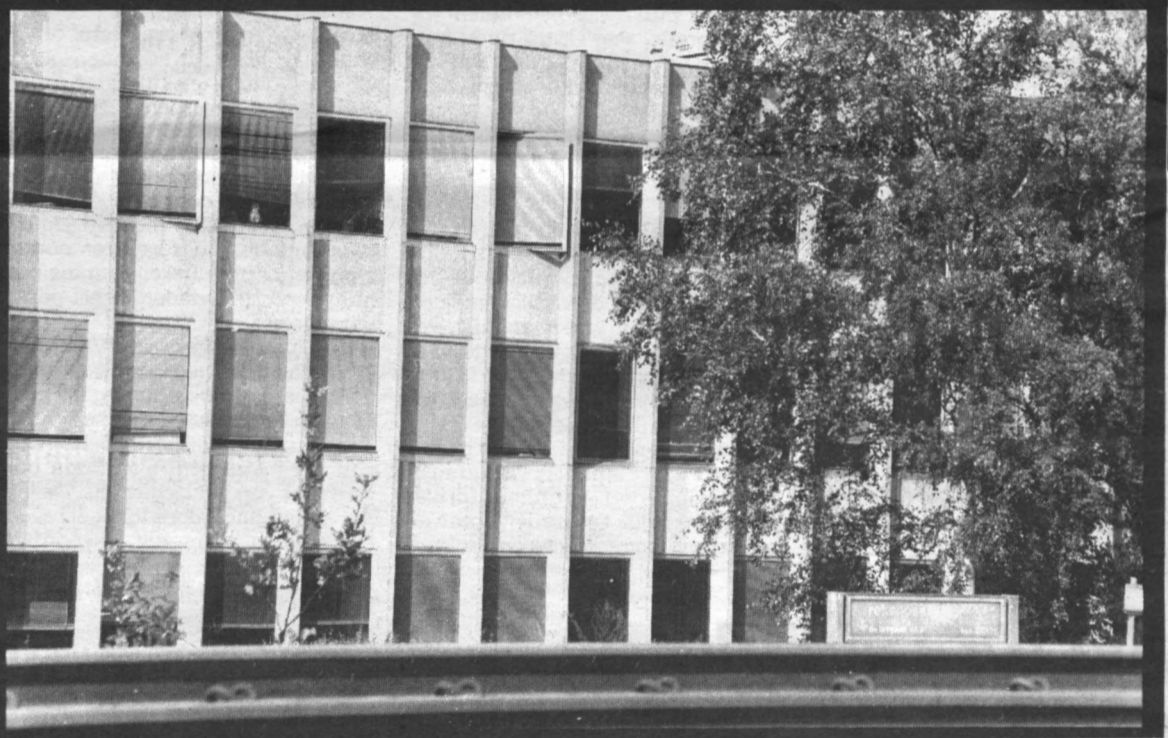
De KUL breidt ijverig haar computernetwerk KULnet uit. Nu komt daar 12 km glasvezelstreng bij die door weer en wind zorgt voor transmissiesnelheden van 100 miljoen bits per seconde. Ruimschoots voldoende om in Leuven te blijven en toch in Heverlee je oefeningen of skripties te maken. Je verplaatsen of een eigen pc kopen hoeft niet meer. De nieuwe pc-lokalen zijn tot 's avonds laat open en het gebruik van de multi-funktionele infrastructuur is gratis (behalve het laserprinten).

Wizards die liever thuis naar hun glazen, bolle scherm turen, kunnen nu beginnen dromen. Het URC wil in de toekomst een dienstencentrum worden. Electronic mail, goedkope software door kampuslicenties en interactief werken op een computer die je niet eens weet staan willen zij ondersteunen.

En krijg je niet genoeg van de mogelijkheden tijdens je studies, dan kunnen de blijvende vorsers hun carrière vanaf nu ondersteunen met een 'scalable powerparallel high performance' SP2 computer met 16 processoren. Zo'n supercomputer is goed voor de flitsende spurtprestatie (op kommagetallen) van 4,2 miljard bewerkingen per seconde — een goede 130 jaar 24/24 en 7 dagen op 7 als je feilloos 1 bewerking per seconde doet —.

Een knap telraampje dat evenwel een 50 miljoen minder kost dan de 6 jaar oude voorganger (IBM-3090, 387 miljoen). Het nieuwe tuig is 7 maal sneller, terwijl de behoefte naar computerkapaciteit met een faktor 11 gestegen is. Het is dus sparen geblazen voor een nieuwe.

(hv) (foto Frank Viaene)



VADEMECUM VOOR STUDENTEN KU LEUVEN

advertentie

De achttiende editie van het *Vademecum voor studenten KU Leuven* is in de eerste plaats gemaakt voor nieuwelingen in Leuven. Het is een gids boordevol informatie over studeren en leven in Leuven.

Eerstejaarsstudenten krijgen een **GRATIS** exemplaar via hun kring, ouderejaars kunnen het *Vademecum* vanaf november kopen in de boekhandel.

Het *Vademecum voor studenten KU Leuven* is een realisatie van Kringraad (Loko) en Alfaset cvba 's Meiersstraat 5 3000 Leuven, ☎ 22.04.66

Als u zichzelf op de foto herkent (rechtsboven), mag dat.

Grand Café La Royale

Martelarenplein 6 — 3000 Leuven

tegenover het station

elke dag open van 7.30 tot 24.00
weekend 10.00 tot 24.00

ontbijt — kleine maaltijden — dranken — pannenkoeken enz.

Elke dag diverse (inter)nationale kranten en tijdschriften

advertentie

Zoekertjes

• Gezocht: entoesiastelingen die mee een Loesje-plaaggroep willen opstarten, dwz 1 maal per maand het stadsbeeld een beetje willen verfraaien met pakkende spreuken. Wil je meewerken, kom dan zo snel mogelijk naar Ingriet, Oude Markt 26. PS: Leven zoekt naar de dingen die je raken. Loesje. PS: Laat de vernieuwingen niet aan de waspoeders over. Loesje.
• Heel Leuven op zoek naar psycholoog laatste jaar met initialen S.H. Elke nuttige tip wordt beloond met een kamer van twee op drie in Brabançonnestraat 89. Heidi inbegrepen.

• Dolce Sara, sei molto bella.
• Aan de heer V. uit D.: Mijn armband is terecht en er hing zowaar nog een rugzak aan. Maakt u ze nu ook in blauw?
• Droomprinsbriefschrijfters, volgende keer beter; niet opgeven! Rode Pull.
• Alle tikwerk: eindwerk, CV, enz. 016/44.47.75 of 016/22.05.38.
• Katrien, vanaf 15 augustus elke dag een vegetarische schotel in Alma. As ek nog ne keer etwa kan doen... Rik Umsteak.
• Doe geen moeite, Rum.
• Typen tesissen, verslagen, briefwisseling. Kris Rosselle, Naamsesweg 130, 3000 Leuven. 20.70.77.
• Manu, gaat ge die strips verdorie binnenbrengen, ja? Een vuurspuwende draak.

• 40.000 tekens, dat moet je selecteren, elke dag.
• De redactiesekretresse zegt: geen voorzitter maar voorzitter.
• Benedict, zonder die dikke neus zou je misschien nog sexy zijn.
• Wat zegt een kikker als hij klaarkomt? Kwak.
• Mieke, de bel is hersteld. Nu heb je geen ekskuus meer.
• An D., veel beterschap.
• Eerste wet van de socio-genetika: Het celibaat is niet erfelijk.
• Vicky, bereid je maar voor op een wild jaartje Leuven.
• Sabine, we missen je... Kom terug! Wanhopige kreeft en tweeling.
• Jan, je zou beter wat minder roken en wat meer sporten.
• Koen, je kan het wel, maar niet overmoedig worden.
• Hip hip hoera, Massimo is geslaagd.
• Philippe, ik snap het verband niet tussen mij en la Cicciolina.
• Eva, dit jaar moet je me toch eens komen opzoeken. K.
• Pascal, je zult toch wat beter je best moeten doen om cool te zijn. Je beuipen volstaat namelijk niet.
• Originaliteit is de kunst je bron te verzwijgen.
• L&W-fakbargangers, opgelet voor nimfomaan schaap.
• Iris, wanneer gaan we nog eens naar Kwikke's Place?
• Sommige eerste kanners zijn toch maar ondenkbare schepsels.
• Kris, wanneer gaan we nu eens zwemmen?

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										

Horizontaal — 1 Lid van een Limburgse roversbende 2 Profeet — Voorzetsel — Klein diertje 3 Schuw — Eetvertrek voor officieren 4 Pers. vnw. — Kledingstuk 5 Organische verbinding — Aziatische rivier 6 Draaikolk, tegenstroom — Zeer toornig 7 Hoevedier — Item 8 Holtedier — Kijke aandachtig 9 Pers. vnw. — 69 cm — Henegouwse gemeente 10 Wapen met grote precisie.

Vertikaal — 1 Henegouwse gemeente — Gevangenis 2 Sakrament — Bijwoord 3 Zonder warmte van gevoel — Spinachtige parasiet 4 Havenonderdeel — Alp 5 Russisch ruimtetuig — Lichaamsdeel 6 Vogel — Bron 7 Griekse letter — Familielid 8 Keep, kerf — Daarenboven 9 Getijde — Officieel kenteken 10 Bevroren dauw — Getuigschrift.

Door Filip De Keukeleere

Winnaars

Eind vorig jaar deed Sociale Raad een onderzoek naar de houding van studenten tegenover inwonende verantwoordelijken in residenties van studentenvoorzieningen. Onder degenen die toen geantwoord hebben, zijn een aantal wondermooie prijzen verlost. Op de inleidingsbrief bij de enquête stond in de rechterbovenhoek een nummer. Als dat nummer 709 of 1941 is, heb je twee filmtickets gewonnen. Indien je 701 of 919 hebt, dan krijg je een CD-bon. Af te halen bij Sociale Raad.

**Veto zoekt ook
dtp'ers,
fotografen en
kartoenisten.**

's Meiersstraat 5.

De deur is open.

JO MEUWISSEN
bvba

Alle verhuur video-, klank- en lichtmateriaal voor seminaries, evenementen, optredens, fuiven en TD's
LCD - VIDEOPROJECTOREN DISCOBAR

016/201.301

• Kamer gezocht in gemeenschapshuis. Min. 8 personen. Goede kotgeest noodzakelijk. Tel. 40.36.40 tussen 18u30 en 19u00. Vragen naar Tom.
• Nu nog in de 's Meiersstraat. Binnen 2 uur bij Tobback. Een vermoeide egoïst.
• Cirkus tommie zegt: God is geen jukebox.
• Bedankt voor de zetel. Het lokaal.
• Cirkus Tommie zegt: zeg niet croque monsieur maar tosti.
• Ik ben op zoek naar de mooie jongen die vrijdagavond in de Fak aan de bel trok en daarna met zijn hoed rondging. Woensdag om 11u00 aan de kassa van de Germania-TD.

• Slordige man zoekt blonde vrouw om kamer op te ruimen.

ECO COPY

Het "groene" copy-center van Leuven. Gerecycleerd en 100% chloorvrij papier
Thesissen - Cursussen - Folders
Formaat A5 tot A2
ALLE inbindingen, Plastificeren tot A3
Snel - verzorgd - volledig afgewerkt

Tiensestraat 118
3000 Leuven
tel.: 016 - 23.70.30
fax: 016 - 23.34.31

CANON Kleurkopie 50 Fr. en minder.
van 9 u. tot 22 u. doorlopend.
zat. 10 u. tot 17 u.

Vorig nummer

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	D	O	O	R	D	E	N	K	E	R
2	O	P	O	E	R	E	L	Y		
3	L	E	K	B	E	U	L	N		
4	M	I	L	E	N	T	E	S		
5	E	S	S	A	Y	R	U	T	H	
6	N	E	E	F	K	O	R	E	A	
7	N	A	A	M	A	N	I	K		
8	B	N	A	A	M	E	L	S		
9	E	I	R	A	S	E	T	E		
10	D	O	O	D	S	E	N	G	E	L

AGENDA & VALVAS DOOR KRIS JACOBS

alle gegevens voor agenda en valvas moeten ten laatste vrijdag voor verschijnen om 18.00 u op het redactieadres bezorgd worden. Vermeld duidelijk alle informatie (datum, uur, plaats en prijs).

- ## DINSDAG
- 18.00 u **KONCERT** Beiaard: feestelijke barokmuziek nav de opening van het academiejaar, bezoek aan de toren mogelijk tijdens het concert voor 50 fr (opbrengst voor 'Een boek voor Sarajevo'), afspraak om 17.30 u, reserveren aan balie Centrale Bibliotheek, 28.46.60, aan Ladeuzeplein (luisterplaats parking Letteren), toeg. gratis.
 - 20.30 u **KONCERT** Tom Robinson, met voorprogramma Flowers for Breakfast (zie ook artikel), in De Waaiberg, toeg. 250/300.
 - 22.30 u **KONCERT/TEATER** De Kakewieten, professionele muzikanten, energieke toneelspelers, funk, hip-hop, sentiment en camp (zie ook artikel), in Stuc, toeg. gratis, org. Kura/Stuc/Klapstuk.
- ## WOENSDAG
- 13.00 u **TEATER** Tristero speelt 'Sarraute' (1): 'C'est beau' en 'Pour un oui ou pour un non' (zie ook artikel), in Vlamingenstraat 83, toeg. gratis, org. Kura/Stuc/Klapstuk/Uur Kultuur.
 - 19.30 u **KONCERT** Studentenwelkom met Betty Goes Green en The Scene, op Oude Markt, toeg. gratis.
 - 20.30 u **TEATER+DANS** Tristero speelt 'Sarraute' (2): 'Elle est là' (zie ook artikel), aansluitend 'Frederick's First Kiss', opschijnlijk 'onnozele' voorstelling van Bert Van Gorp en Sean Tuan John, in Vlamingenstraat 83, toeg. gratis, org. Kura/Stuc/Klapstuk.

<h2>EKONOMIKA</h2> <ul style="list-style-type: none"> 27/09: Openings-td, in Corso en Lido. 27/09: Rondleidingen 1ste kan. 30/09 tot 02/10: Loko-weekend. 30/09: 1ste-kan-Tew-avond, in Dulci. 03/10: Zangoefenstonden voor 1ste kan, in Dulci. <h2>EOOS</h2> <ul style="list-style-type: none"> 29/09: Openings-td, in Albatros. <h2>GERMANIA</h2> <ul style="list-style-type: none"> 28/09: Openingsfuif, gratis voor 1ste-kannern, in Lido, ink. 60/80. <h2>HISTORIA</h2> <ul style="list-style-type: none"> 27/09 om 9.00 u: Verwelcoming door gewezen dekaan professor Van Corp, in MSI 03.18. 27/09 om 20.00 u: Thema-avond, in Fak L. 27/09 om 20.00 u: Kwisavond, in MSI 02.18. 28/09 om 11.30 u: Fietsocht door de brede omgeving, olv Dr Van Ermen. 28/09 om 19.30 u: Presidiumvergadering, in permanentie. 28/09 om 22.00 u: (Beginners-)kantus, in Ambiorix. 29/09 om 20.00 u: Filmavond, in MSI 03.18. <h2>KLIO</h2> <ul style="list-style-type: none"> 27/09 om 20.00 u: Film, in MSI 00.28. 27/09 om 22.00 u: Cocktailavond, in perma. 28/09 om 22.00 u: Start-td, in Rumba. 29/09: Honkbal, verzamelmen om 18.30 aan bareel Sportkot. 02/10: Klio tapt, in Fak L. 03/10: 1ste-kanavond, in Fak L. 03/10 om 21.00 u: Kantus, in Ambiorix. <h2>MECENAS</h2> <ul style="list-style-type: none"> 28/09 om vanaf 14.00 u: Boekenverkoop, in perma. 28/09: Cocktail-kennismakingsavond, op 2de verdieping Fak L. 	<h2>DONDERDAG</h2> <ul style="list-style-type: none"> 12.00 u RESTAURANT Multikultureel restaurant, tot 22.00 u, elke donderdag, in Multikultureel Ontmoetingscentrum Panache C (Damiaanplein), org. Tint. 20.00 u DANS 'Sonatas 555', door Compagnie Michèle Anne De Mey, muziek van D. Scarlatti (zie ook artikel), in Universitair Sportcentrum, Sporthal De Nayer, toeg. 500/800, org. Festival van Vlaanderen ism H Hart-instituut. 20.00 u DEBATAVOND Over gelijke rechten, burgerschap en stemrecht met Fons Lozie (Agalev), Dany Goderis (PvdA), Lode Van Ostrive (SP) en Ludo Smeekens (VU) en een CVP-vertegenwoordiger, moderator is Ng Saur Tjhoi, in Multikultureel Ontmoetingscentrum Panache C (Damiaanplein), toeg. 50, org. Tint. 20.00 u FILM Studentenwelkom: 'A Fish Called Wanda', op Oude Markt, toeg. gratis. 20.00 u KONCERT 'Jong talent in patricierswoningen, Christine Verhelst (klavecimbel), in Villa Les Tilleuls, Naamsessteenweg 467, toeg. info: 070/34.44.44, org. Festival van Vlaanderen. 20.30 u KONCERT La Ciapa Rusa, NoordItaliaanse folk (zie ook kader), in zaal Den Dooleg (Doolegstraat Egenhoven/Heverlee), toeg. 200/250/300, org. Folk-Podium. 20.30 u VIDEO+FILM 'Smell the Flowers while You Can' en 'La force fait l'union fait la force', video's van Johan Grimontprez, aansluitend 'City of the Steppes' een documentaire van Peter Brosens en Odo Halfants (zie ook artikel), in Stuc, toeg. gratis, org. Kura/Stuc/Klapstuk. <h2>MEDICA</h2> <ul style="list-style-type: none"> 27/09 om 22.00 u: Officiële opening Doc's Bar. 28/09: Deadline Palfijn. 28/09 om 14.00 u: Peter- en meterhappening, in Sportkot. 28/09 om 19.00 u: Tappersvergadering, in zaaltje boven Doc's Bar. 29/09 om 22.00 u: Concert van Organic Fruit Band, in Doc's Bar. 01/10: Alumnidag fakulteit Geneeskunde. 04/10 om 21.00 u: Centrale Raad, in zaaltje boven Doc's Bar. <h2>POLITIKA</h2> <ul style="list-style-type: none"> 03/10: Debat 'Politiek vandaag' met L. Martens (CVP), B. Anciaux (VL), G. Annemans (Vlaams Blok), J. Malcorps (Agalev), F. Erdman (SP), en R. Daems (VLD), moderator S. Bracke (BRTN), in Aula Pieter De Somer. <h2>ROMANIA</h2> <ul style="list-style-type: none"> 29/09 van 14.00 tot 16.00 u: Boekenverkoop 2de kan, in perma. 29/09 van 16.00 tot 18.00 u: Boekenverkoop 1ste kan, in perma. 03/10 om 20.30 u: presidiumvergadering, in perma. 04/10 om 22.00 u: La boum (fuif), in Albatros, ink. 50/70. <h2>VRG</h2> <ul style="list-style-type: none"> 27/09: Kandidaturenfuif, in Albatros. 27/09: Introductiesessie en panelgesprek 1ste kan. 27/09: Neptes en aansluitend rondleiding 1ste kan. 28/09: 1ste-licfuif, in Samamba-i um>a. 29/09: Cocktailparty 2de en 3de lic, in den Toewip. 30/09 tot 02/10: Loko-weekend. 03/10: Kroegentocht 1ste kan. <h2>VTK</h2> <ul style="list-style-type: none"> 29/09 om 21.00 u: Opening fakbar Harlekijn (Naamsesstraat 195). <h2>WINA</h2> <ul style="list-style-type: none"> 29/09: Musti-td, in Lido. 	<h2>VRIJDAG</h2> <ul style="list-style-type: none"> 10.30 u KONCERT Het Amsterdamse Trio Jorrit Dykstra voegt jazz, Afrikaanse klanken en Balkanmuziek samen, mét satire, tot 12.30 u, in Stucbar, toeg. gratis, org. Kura/Stuc/Klapstuk. 18.00 u KONCERT Beiaard: gevarieerd programma, bezoek aan toren: zie dinsdag, aan Ladeuzeplein (luisterplaats parking Letteren), toeg. gratis. 19.00 u KONCERT So Yo! Music Festival + Party met Swingin' Dilqo's, Nagorno Karabach, El Fuse, Chew a Bone, in Jeugdhuis Sojo (1 Meilaan Kessel-Lo), toeg. 100/150. 20.00 u FUIF Multikulturele fuif, in Multikultureel Ontmoetingscentrum Panache C (Damiaanplein), org. Tint. 22.00 u FUIF Scorpio-party, in Corso. <h2>ZATERDAG</h2> <ul style="list-style-type: none"> 15.00 u TEATER 'Pero of de geheimen van de nacht' door Speeltheater Holland en Muziektheater Bella Sara, jeugdteater, vanaf 5 jaar, in Auditorium Minnepoort, toeg. 150/200, org. CC Leuven. 20.00 u KONCERT Alexander Leman (piano), kandidaat Koningin Elisabethwedstrijd 1995), The Moscow Chamber Soloists: Mozart, Schubert, Dvorak, Sjostakovitsj, in Aula Pieter De Somer, toeg. 300/600/1000 (100 korting voor studenten, CJP, +3), org. Stad Leuven en Boelvaarkconcerten. 20.00 u KONCERT 'Canzonetta verrassend anders', nav tien jaar Canzonetta Kessel-Lo, programma met veelzijdige koor- en instrumentale muziek van Britten tot Beatles, in parochiekerk Blauwput (Kessel-Lo), info en kaarten: Bert Roebben, 28.38.16. 22.00 u FUIF 34ste Nigeriaanse onafhankelijkheidsfuif voor vrede en democratie, tot ochtend, in De Waaiberg, toeg. 100. <h2>ZONDAG</h2> <ul style="list-style-type: none"> 10.00 u TEATERATELIER Met Bronks Jeugdtheater (Brussel), vanaf 7 jaar, in de voormiddag een korte voorstelling met nabespreking, in de namiddag kan er zelf geëksperimenteerd worden met kostuums, dekor, muziek,..., in Romaanse Poort, toeg. 120/150/200 (enkel voormiddag) of 450 (plus atelier), org. CC Leuven. 11.00 u KONCERT Monique Jobin (klavecimbel) en Rudi Thomassen (deklamator), composities van Jobin op gedichten van Anton van Wilderode, in De Wentelsteen (aan de Vismarkt), info: 23.96.48. 15.00 u MUSEUMBEZOEK Aan het Stedelijk Museum Vander Kelen-Mertens olv gids Maria Gilleir, duur: twee uur, aan receptie museum, toeg. 50, org. Leuvense Gidsbond. 19.00 u KONCERT Jawbreaker, melodieuze Amerikaanse hardcore, en voorprogramma Ivich, dito maar dan Frans (zie ook artikel), in Jeugdhuis Sojo (1 Meilaan, Kessel-Lo), toeg. 250/300, org. Kerosene. <h2>MAANDAG</h2> <ul style="list-style-type: none"> 20.30 u KONCERT+TEATER Blindman Kwartet brengt een nieuwe 'kamer-versie' van 'Momentum', muziek (van Eric Schleichim) gekonfronteerd met beeldende kunst (Trudo Engels) en literair materiaal (Josse De Pauw), in Klapstukstudio (Naamsesstraat 96), toeg. 200/300, org. Stucism Festival van Vlaanderen. 21.00 u VERGADERING Open voorstellingsvergadering Milieuraad, iedereen welkom. Projekhthuis, Vlamingenstraat 116.
--	---	--

Torfs: «Kerkelijk recht gaat over de juridische organisatie van de kerk, hoe het samenleven tussen mensen in de kerk juridisch wordt georganiseerd. Het kerkelijk recht omvat heel wat materies. In de eerste plaats de organisatie van de kerk zelf. Het gaat ook over de plichten en rechten van kristengelovigen: het statuut van de leek, de klerikus, het verenigingsrecht. Dan heb je het katholiek onderwijs. Ook de boeken-censuur, voor zo ver die nog bestaat, is kerkrechtelijk geregeld. Dan is er nog het sacramentenrecht, met onder meer het huwelijk. Dat laatste is heel belangrijk voor de praktijk, want veel mensen die hier afstuderend zijn achteraf bezig met nietigverklaringen van huwelijken. En dan heb je nog een stuk procesrecht en strafrecht. Strafrecht wordt nu niet zo veel meer toegepast, bij gebrek aan moderne gevangenis-sen.»

Veto: Kan je zeggen dat alle regels die de kerk als instituut uitvaardigt onder het kerkelijk recht vallen?
Torfs: «Ja, absoluut.»

Veto: Ook met betrekking tot de inhoud van het geloof?

Torfs: «Dat is iets anders. Er zijn een aantal zaken, etische uitspraken, over geboortebepaling en dat soort zaken die geen juridische kracht hebben. De juridische kracht van die uitspraken situeert zich alleen onrechtstreeks, wanneer je bepaalde geloofswaarheden die een zeker statuut bereiken, systematisch begint tegen te spreken dan kan je eventueel een rechtsregel overtreden. Maar in principe staat een theologische uitspraak op zichzelf. Er is wel een kerkrechtelijke regeling voor sancties op het meewerken aan abortus, of op het overtreden van de celibaatsverplichting voor klerici, bijvoorbeeld.»

Twijfel

Veto: Hoe werkt die sanktionering?

Torfs: «Kerkelijke gevangenis bestaan niet meer, hoezeer bij sommige mensen de nostalgie daarnaar nog leeft. Er zijn twee mogelijkheden. Ofwel pas je het kerkelijk strafrecht toe en dat kan leiden tot ekskommunikatie of ontneming van ambten en andere bevoegdheden. Maar zo werkt het meestal niet. Als er in de kerk gestraft wordt is het meestal op een onrechtstreekse manier, door wegpromovering bijvoorbeeld.»

Veto: Ordinatio Sacerdotalis is onderdeel van het kerkelijk recht?

Torfs: «De brief zelf niet, het is een theologisch document. Maar wat er in staat heeft kerkrechtelijke implicaties. Door die theologische uitspraak wordt het kerkjuridisch onmogelijk om de priesterwijding van vrouwen te blijven bespreken. Je kan zeggen als kerkjurist «Ik heb hier niets mee te maken, dit is een theologische uitspraak». Dat standpunt zou je kunnen innemen. Dat vind ik dus een onaantrekkelijke visie op kerkelijk recht.»

Veto: Zou je nu vanuit een kerkrechtelijke instantie een sanktie opgelegd kunnen krijgen omdat je wel nog diskussieert over vrouwen als priester?

Torfs: «In theorie wel. Wanneer je op een hardnekkige manier de inhoud van Ordinatio Sacerdotalis in twijfel trekt, word je in principe van rechtswege geëkskommuniceerd. Wat nog niet zo erg is, want je blijft nog altijd kristen en je kan nog terugkomen. Maar dat is toch ambetant.»

Handen

Veto: Denkt u dat u dat risico loopt?

Torfs: «Natuurlijk niet, want ik heb over vrouw en wijding niet gediskussieerd sinds Ordinatio Sacerdotalis. Ik heb alleen gezegd wat definitief betekent en dat het ius remonstrandi mogelijk is. Ik heb alleen kerkrechtelijke vingervoorzichtigheid gegeven. Ik heb niets misdaan. Trouwens van rechtswege geëkskommuniceerd betekent automatisch, dus dan zou ik het al zitten hebben. Ik heb zeker niet dat gevoel.»

Veto: U wilt dus niet zeggen dat de bisschoppen dat ius remonstrandi hadden moeten gebruiken?

Torfs: «Ik vind dat ze dat hadden moeten doen, jawel. Ik zou dat heel geestig gevonden hebben. Een teken van creativiteit, grote morele en politieke moed. Een teken van hoop in de Vlaamse kerk. Ik zou dat fantastisch gevonden hebben.»

Veto: Dan vecht u de inhoud van Ordinatio Sacerdotalis toch aan, als u vindt dat de bisschoppen er tegen hadden moeten protesteren?

Torfs: «Het is een evidentie dat er ooit vrouwen priester gewijd zullen worden. Tenzij de wereld vandaag zou vergaan. Het zou krankzinnig zijn om daar nu een ander standpunt over te verdedigen. Ik ben er ook van overtuigd dat diep in hun hart onze bisschoppen dat weten.»

Veto: Waarom hebben de bisschoppen hun mogelijkheid om te protesteren niet gebruikt?

Torfs: «Als ze niet gereageerd hebben is het omdat ze niet wilden reageren, niet omdat ze niet konden reageren. Er zijn verschillende redenen waarom ze niet willen. Ten eerste omdat ze niet durven. Een andere mogelijkheid is dat ze zelf vinden dat de vrouw niet gewijd mag worden. Bij de bisschoppen zijn er zo zeker een aantal. Wat doe je daar dan tegen? Heel veel hangt af van de persoon die bisschop wordt en dat heeft de lokale kerk niet in handen. En de paus benoemt overal conservatieve bisschoppen.»

Veto: Ik merk dat u een beetje cynisch staat tegenover de kerkelijke overheid.

Interview met professor kerkelijk recht Rik

Torfs

“Natuurlijk zullen er vrouwen priester worden”

Het rommelt in de katholieke kerk. De voornaamste discussiepunten zijn schijnbaar ongefundeerde, historisch gegroeide afspraken omtrent het priesterambt: vrouwen als priester of het celibaat. Rik Torfs is professor kerkelijk (of kanoniek) recht aan de KU Leuven en schrikt er niet voor terug om theologische uitspraken kritisch te bekijken. Want “een kanonist die niet met theologie bezig is, is zoals een jurist die zich niet met politiek bezig houdt. Die wordt ambtenaar en moet het vooral hebben van koffiepauzes”. Hij mengde zich in de discussie over de pauselijke brief ‘Ordinatio Sacerdotalis’, waarin de kerkvader verdere discussie over vrouwen in het priesterambt onmogelijk maakt. Torfs riep de bisschoppen op officieel te protesteren met hun ‘ius remonstrandi’. Omdat wij er niets op tegen hebben dat vrouwen priesters worden, zolang wij zelf maar geen priester moeten worden, gingen wij de man een bezoekje brengen. En wij wilden ook wel eens precies weten wat kerkelijk recht nu eigenlijk is.



(foto Dieter Telemans)

Torfs: «Ik ben daar niet cynisch over. Ik ben ten eerste heel gelovig, op mijn manier. En ten tweede geloof ik ook in de noodzaak van een instituut kerk. Als mensen gelovig zijn gebeurt dat in groep en met andere mensen, dus heb je hoe dan ook altijd een stuk institutionalisering. Maar ik constateer dat het instituut kerk niet funktioneert op een manier die iedereen gelukkig maakt. Ik denk dat er in de kerk een onvermogen bestaat om met de hedendaagse manier van denken en handelen om te gaan. Een onvermogen om in dialoog te treden. Bijvoorbeeld,

“De priesters zijn op dit moment ofwel oud, ofwel dood.”

zakelijke kritiek, dat kan men zich in de kerk niet inbeelden. Als je kritiek uit, denken ze dat je de mensen die je bekritiseert, haat. Ze nemen alles persoonlijk. Ze zijn bang voor een visie die niet 100 procent konformistisch is en zien de rijkdom van de confrontatie niet in.»

Veto: Er is dus een onvermogen om met kritiek om te gaan?

Torfs: «Men vreest dat door mensenrechten en

de dingen die er mee samenhangen de orthodoxie op de helling gaat komen. Dat men het geloof overeind wil houden vind ik wel waardevol. Maar de redenering is totaal verkeerd. Ik zie daar bijna een gebrek aan echt geloof in. Wie echt kan geloven in de kristelijke boodschap, moet niet bang zijn van een beetje wisselende structuren.»

Veto: Ondervindt u daarom zoveel tegenwerking als u ijvert voor mensenrechten in de kerk, toch een zeer humaan streven?

Torfs: «Ja. Eigenlijk is daar iets crazy aan. Ik ben zelf een hyperklassiek en behoudend figuur. Ik ben ook niet moedig. En toch komt wat ik doe bedreigend over, dat wil al iets zeggen. Het is goed dat de kerk kritisch staat tegenover de maatschappij. Maar het is fout enkel kritisch te zijn met als doel het behouden van eigen tijdelijke structuren die toevallig zijn gegroeid en die men denkt nodig te hebben om te overleven, terwijl ze eigenlijk een glansrijk overleven in de weg staan. Als men met mensenrechten in de kerk bezig is, moet men dus zeker niet rekenen op aandacht of sympathie vanwege de kerkelijke overheid. Integendeel. Als men in de kerk op een creatieve manier wil overleven, is dus een gezonde dosis relativiseringsvermogen nodig. Als je werkelijk suksessen verwacht, of redelijkheid, of zelfs maar fair play dan houd je het niet vol. Maar ik ben heel optimistisch in the long run.

Alles zal wel goed komen door de sterkte van de boodschap.»

Veto: Op dit moment lijkt het er toch op dat de kerk de voeling met de gelovigen verloren heeft.

Torfs: «De kloof is heel groot geworden. Men moet dat op dit moment als men aan kerkvernieuwing denkt als gegeven inkalkuleren. Je moet niet verwachten dat je op dit moment de kerkelijke overheid kan overtuigen om koerswijzigingen te maken. Zeker onder deze paus zal dat niet kunnen.»

Veto: Maar u gelooft wel in het overleven van het instituut?

Torfs: «Ja, maar na eerst nog veel problemen. Het zal nog heel slecht gaan, denk ik. Het is duidelijk dat op dit moment nog weinig wordt gedaan om kerkstructuren te vernieuwen. De priesters zijn op dit moment ofwel oud, ofwel dood, ofwel op weg naar beide. De leken die kunnen ingeschakeld worden, daar maakt men geen gebruik van. Dat is dramatisch.»

Lekker

Veto: Toch wordt u niet wanhopig?

Torfs: «Wij zijn hier nog altijd de universiteit en niet de kerk. Ik voel mij nog altijd onafhankelijk. Onze rektor zegt altijd dat we vrij en onafhankelijk mogen denken. Ik geloof hem, er is geen enkele reden om hem niet te geloven. Het nadenken over die dingen is het eerste punt. De resultaten die je daar uit haalt aanbieden, een tweede. Die kunnen dan in de wereld worden gegooid en tot discussie aanleiding geven. Ik heb het gevoel dat wij hier op de fakulteit al aan het denken zijn aan de kerk van morgen, zodat we iets nieuws kunnen aanbieden van zodra een aantal oude regels en structuren weggevalen zijn.»

«Het is één van onze taken om duidelijk te maken dat bepaalde verworvenheden van de civiele maatschappij ook in de kerk ingang moeten vinden. Mensenrechten in de klassieke zin van het woord, dat lijkt mij zo evident dat we daar niet bang voor moeten zijn. Ik vind eerder de gedachte revolutionair dat de kerk zou zeggen «Geen rechtsbescherming, dat hoeft niet bij ons, en wel een straf zonder proces, of een straf zonder wet», hetgeen volgens het kerkelijk wetboek wel nog kan. Dat vind ik veel shockender dan mijn ideeën daarover. Straf zonder proces is niet de essentie van de boodschap van Kristus. Wie is er dan eigenlijk met de crazy ideeën bezig?»

Veto: De katholieke kerk is dus bang voor formele rechtsstructuren. Toch is ze één van de meest geformaliseerde godsdiensten?

Torfs: «Dat is zeker zo. De katholieke kerk is enorm professioneel georganiseerd. De laatste jaren komt gelukkig weer de gedachte boven water dat formele structuren niet per se in het voordeel spelen van de machthebbers, maar ook een garantie kunnen bieden voor de gewone gelovigen. Door geen juridische structuren te willen, geef je een juridisch aureool aan de feitelijke machtsverhoudingen.»

Rijk

Veto: Die garantie voor gelovigen is er wel enkel op voorwaarde dat de gewone gelovigen weten dat ze die bescherming hebben.

Torfs: «Dat is zeker één van de problemen. Kennis is macht. Wanneer kennis wordt gemonopoliseerd door de overheid dan is er niemand om die op een andere manier creatief te gebruiken. Een bijkomend probleem is dat er in ons land een aantal kerkelijke rechtbanken zijn die bijzonder slecht functioneren, bijvoorbeeld die van het bisdom Brugge. Als ge u moet wenden tot de kerkelijke rechtbank van Brugge, dan wens ik u veel succes en een rotsvast kristelijk geloof toe, om bijvoorbeeld de scheldpartijen van de officiaal daar te overleven. Daar wordt men uitgescholden aan de telefoon en zo. Dat hoort daar blijkbaar bij de katharsis, wat ze noemen de pastorale aanpak. Mensen een beetje lekker pijn doen.»

Veto: Uw relatie met Rome is niet optimaal, veronderstel ik?

Torfs: «We hebben geen ruzie. Maar als men invloed wil hebben op wat er in Rome gebeurt gaat dat ten koste van uw wetenschappelijke integriteit en dat willen wij niet. Er zullen natuurlijk altijd mensen zijn die zich graag aanbieden als lakei van het establishment, zelfs mensen van nivo. Men zal altijd een aantal hoftheologen of hofkanonisten vinden die bereid zijn gelijk welke stelling van Rome te onderbouwen, en dat kan natuurlijk ook.»

Veto: U relativeert dus zeer sterk het beleid dat vanuit Rome gevoerd wordt.

Torfs: «Dat is evident. In een rijke geschiedenis als die van de kerk is er niets waar geen argument voor kan gezocht worden.»

Veto: Geldige argumenten?

Torfs: «Wat zijn geldige argumenten? Veel hangt af van het discours waarbinnen je ze formuleert.»

Wim De Rop
Gert Meesters

Van Rik Torfs verscheen een artikel met de titel ‘Kansen voor mensenrechten in het kerkelijk recht’ in het boek ‘Mensenrechten in de Kerk’, samengesteld door Jos Vandikkelen en uitgegeven bij Garant.